

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

mardi

27-04-2004

Après-midi

dinsdag

27-04-2004

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le Fonds d'investissement sino-belge" (n° 2212)

Orateurs: **Zoé Genot, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

Interpellation et questions jointes de:

- M. Pieter De Crem à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la fermeture anticipée des centrales nucléaires" (n° 282)

- M. Hagen Goyvaerts à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la fermeture des centrales nucléaires" (n° 2362)

- M. Servais Verherstraeten à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la politique gouvernementale en ce qui concerne les centrales au charbon" (n° 2626)

Orateurs: **Pieter De Crem**, président du groupe CD&V, **Hagen Goyvaerts, Servais Verherstraeten, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique, **Pierre Lano**

Question de M. François-Xavier de Donnea à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "une prime pour les entreprises qui engagent un chercheur" (n° 2417)

Orateurs: **François-Xavier de Donnea, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

Question de M. François-Xavier de Donnea à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la digitalisation du patrimoine scientifique, artistique et documentaire" (n° 2418)

Orateurs: **François-Xavier de Donnea, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

Question de M. François-Xavier de Donnea à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "les nominations des directeurs des établissements scientifiques fédéraux" (n° 2419)

Orateurs: **François-Xavier de Donnea, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

INHOUD

Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het Belgisch-Chinees investeringsfonds" (nr. 2212)

Sprekers: **Zoé Genot, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

Samengevoegde interpellatie en vragen van:

- de heer Pieter De Crem tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de vervroegde sluiting van kerncentrales" (nr. 282)

- de heer Hagen Goyvaerts aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de sluiting van de kerncentrales" (nr. 2362)

- de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het beleid van de regering ten aanzien van steenkoolcentrales" (nr. 2626)

Sprekers: **Pieter De Crem**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Hagen Goyvaerts, Servais Verherstraeten, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid, **Pierre Lano**

Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "een premie toegekend aan de ondernemingen die een onderzoeker in dienst nemen" (nr. 2417)

Sprekers: **François-Xavier de Donnea, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de digitalisering van het wetenschappelijk, artistiek en documentair erfgoed" (nr. 2418)

Sprekers: **François-Xavier de Donnea, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de benoeming van de directeurs van de federale wetenschappelijke instellingen" (nr. 2419)

Sprekers: **François-Xavier de Donnea, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

- Question de M. François-Xavier de Donnea à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le précompte professionnel des chercheurs" (n° 2420) 19
- Orateurs:* **François-Xavier de Donnea, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique
- Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers" (nr. 2420) 19
- Sprekers:* **François-Xavier de Donnea, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid
- Question de Mme Annemie Roppe à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la discrimination à l'égard des patients psychiatriques dans le secteur des assurances" (n° 2447) 20
- Orateurs:* **Annemie Roppe, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique
- Vraag van mevrouw Annemie Roppe aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de discriminatie ten opzichte van psychiatrische patiënten in de verzekeringssector" (nr. 2447) 20
- Sprekers:* **Annemie Roppe, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid
- Question de Mme Annemie Roppe à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "l'interprétation de la notion d'intermédiaire de voyages au sens de la loi régissant le contrat d'organisation de voyages et le contrat d'intermédiaire de voyages" (n° 2448) 23
- Orateurs:* **Annemie Roppe, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique
- Vraag van mevrouw Annemie Roppe aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de interpretatie van reisbemiddeling zoals bedoeld in de wet van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling" (nr. 2448) 23
- Sprekers:* **Annemie Roppe, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid
- Questions jointes de 25
- M. Bart Laeremans à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "l'impasse en ce qui concerne le transfert du jardin botanique de Meise" (n° 2452) 25
- M. Servais Verherstraeten au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le vide administratif concernant le jardin botanique de Meise et l'absence d'un accord de coopération entre les Communautés à propos de son transfert" (n° 2469) 25
- Orateurs:* **Servais Verherstraeten, Bart Laeremans, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique
- Samengevoegde vragen van 24
- de heer Bart Laeremans aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de patstelling inzake de overdracht van de Plantentuin van Meise" (nr. 2452) 24
- de heer Servais Verherstraeten aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het bestuurlijke vacuüm waarin de Plantentuin van Meise zich bevindt en het uitblijven van een samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappen over de overheveling ervan" (nr. 2469) 25
- Sprekers:* **Servais Verherstraeten, Bart Laeremans, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid
- Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la proposition de directive relative aux services dans le marché intérieur" (n° 2471) 29
- Orateurs:* **Zoé Genot, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique
- Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het voorstel voor een richtlijn betreffende diensten op de interne markt" (nr. 2471) 29
- Sprekers:* **Zoé Genot, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

Interpellations jointes de - Mme Muriel Gerken à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "l'organisation du marché de l'électricité" (n° 310) - M. Pieter De Crem à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "l'organisation du marché de l'électricité" (n° 318) <i>Orateurs:</i> Muriel Gerken, Pieter De Crem , président du groupe CD&V, Fientje Moerman , ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique	32	Samengevoegde interpellaties van - mevrouw Muriel Gerken tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de organisatie van de elektriciteitsmarkt" (nr. 310) - de heer Pieter De Crem tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de organisatie van de elektriciteitsmarkt" (nr. 318) <i>Sprekers:</i> Muriel Gerken, Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie, Fientje Moerman , minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid	32
<i>Motions</i> <i>Orateur:</i> Fientje Moerman , ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique	43	<i>Moties</i> <i>Spreker:</i> Fientje Moerman , minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid	43
Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la politique du gouvernement en matière de politique du Ducroire" (n° 2492) <i>Orateurs:</i> Zoé Genot, Fientje Moerman , ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique	45	Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het regeringsbeleid inzake de Delcreditedienst" (nr. 2492) <i>Sprekers:</i> Zoé Genot, Fientje Moerman , minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid	45
Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la mise en oeuvre par le Ducroire des recommandations de l'OCDE en matière d'environnement" (n° 2503) <i>Orateurs:</i> Zoé Genot, Fientje Moerman , ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique	46	Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van de OESO inzake het milieu door Delcredere" (nr. 2503) <i>Sprekers:</i> Zoé Genot, Fientje Moerman , minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid	46
Question de Mme Dominique Tilmans à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "les perspectives de développement de la station de l'ESA à Redu" (n° 2517) <i>Orateurs:</i> Dominique Tilmans, Fientje Moerman , ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique	48	Vraag van mevrouw Dominique Tilmans aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de ontwikkelingsvooruitzichten van het ESA-centrum in Redu" (nr. 2517) <i>Sprekers:</i> Dominique Tilmans, Fientje Moerman , minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid	48
Question de Mme Muriel Gerken à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le soutien au projet 'MYRRHA' du Centre d'étude de l'énergie nucléaire de Mol" (n° 2579) <i>Orateurs:</i> Muriel Gerken, Fientje Moerman , ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique	49	Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de steun die het Studiecentrum voor kernenergie te Mol aan het MYRRHA-project verleent" (nr. 2579) <i>Sprekers:</i> Muriel Gerken, Fientje Moerman , minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid	49
Question de Mme Muriel Gerken à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur	51	Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse	51

et de la Politique scientifique sur "la gestion à long terme des déchets radioactifs de catégorie A" (n° 2580)

Orateurs: **Muriel Gerkens, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

Handel en Wetenschapsbeleid over "het langetermijnbeheer van radioactief afval van categorie A" (nr. 2580)

Sprekers: **Muriel Gerkens, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

Question de Mme Muriel Gerkens à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le 7ème programme cadre européen de la recherche" (n° 2635)

Orateurs: **Muriel Gerkens, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het 7de Europees kaderprogramma voor onderzoek" (nr. 2635)

Sprekers: **Muriel Gerkens, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

Question de Mme Muriel Gerkens à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le Conseil de la Concurrence" (n° 2638)

Orateurs: **Muriel Gerkens, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de Raad voor de Mededinging" (nr. 2638)

Sprekers: **Muriel Gerkens, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le fonctionnement de la Banque-Carrefour des Entreprises" (n° 2656)

Orateurs: **Sabien Lahaye-Battheu, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de werking van de Kruispuntbank van ondernemingen" (nr. 2656)

Sprekers: **Sabien Lahaye-Battheu, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

du

van

MARDI 27 AVRIL 2004

DINSDAG 27 APRIL 2004

Après-midi

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 14.15 uur door de heer Paul Tant, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.15 heures par M. Paul Tant, président.

Le **président**: Je voudrais insister auprès de tous les collègues afin qu'ils soient aussi brefs que possible car la ministre doit nous quitter à 17.30 heures. Vu notre programme, il faudra s'en tenir au Règlement si l'on veut respecter le timing.

01 Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le Fonds d'investissement sino-belge" (n° 2212)

01 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het Belgisch-Chinees investeringsfonds" (nr. 2212)

01.01 **Zoé Genot** (ECOLO): Monsieur le président, madame la ministre, le précédent gouvernement a approuvé le 28 mars 2003 la création d'un fonds d'investissement sino-belge, le "China-Belgium Direct Equity Fund". Le but de ce fonds est la prise de participation dans des PME. Ses promoteurs sont au nombre de quatre: les autorités chinoises, l'Etat belge ainsi que les banques Fortis et Haitong Securities. Les gouvernements chinois et belge apportent chacun un montant de 8,5 millions d'euros au capital du fonds tandis que les banques contribuent chacune à hauteur de 10 millions d'euros. Des fonds seront également apportés par des investisseurs privés afin d'atteindre un capital de 100 millions d'euros.

Le gouvernement avait mis comme condition que le "Fund Management Agreement" et le "Custody Agreement" devraient contenir la disposition suivante: "The Fund Manager will select projects and choose investment targets which respects the ILO social basis rights". Donc, il faut que les investissements réalisés dans le cadre de ce fonds se passent dans le cadre des règles internationales du travail.

De plus, les projets d'investissements devraient être évalués selon les lignes directrices de la Banque mondiale en matière de protection de

01.01 **Zoé Genot** (ECOLO): De vorige regering heeft de oprichting goedgekeurd van een Chinees-Belgisch investeringsfonds dat tot doel heeft in KMO's te participeren. Er kan enkel een akkoord ter zake worden gesloten als wordt gekozen voor projecten die de IAO-regels en de richtsnoeren van de Wereldbank inzake milieubescherming naleven.

Werden die voorwaarden wel nageleefd?

Welke projecten werden al goedgekeurd?

Zullen de IAO-grondrechten in het kader van die projecten worden nageleefd?

l'environnement.

Je voudrais poser les questions suivantes.

La disposition sur les droits de base de l'Organisation internationale du Travail (OIT) a-t-elle été insérée dans le "Fund Management Agreement" et le "Custody Agreement"?

Les projets d'investissements sont-ils évalués selon les lignes directrices en matière de protection de l'environnement? Lesquelles?

Quels investissements dans quels projets ont-ils déjà été décidés? Pour quels montants? Respectent-ils les droits de base de l'Organisation internationale du Travail?

01.02 Fientje Moerman, ministre: Monsieur le président, premièrement, l'accord portant sur la gestion du fonds, le "Fund Management Agreement", n'a pas encore été signé. Le projet d'accord n'a pas été finalisé et fait actuellement l'objet d'un examen par les autorités chinoises, la "State Development and Reform Commission", la "State Administration for Industry and Commerce" et le ministère chinois du commerce.

Les promoteurs belges veilleront à ce que les dispositions sur les droits fondamentaux de l'OIT soient respectées par le gestionnaire du fonds. La signature du "Phone Management Agreement" entre le "China-Belgium Direct Equity Investment Fund", le fonds, et la "Haitong Fortis Private Equity Phone Management Cooperation Ltd", le gestionnaire, interviendra après la création du fonds. La signature des statuts du fonds, "Articles of association", est prévue le 5 mai prochain à Bruxelles, en présence des chefs de gouvernement belge et chinois.

Deuxièmement, les projets d'investissements financés par le fonds seront évalués sur la base d'une longue série de critères de sélection, notamment leur compatibilité avec les lignes directrices en matière de protection de l'investissement. En outre, l'accord bilatéral de 1983 sur l'encouragement et la protection de l'investissement est en voie de renégociation dans le but d'inclure des clauses sociales et environnementales.

Troisièmement, à la lumière de ce qui précède, l'honorable membre pourra conclure qu'aucun investissement n'a été décidé à ce jour.

01.03 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur le président, j'entends bien les intentions de la ministre, qui vont dans la bonne direction. J'espère que, avant la signature des accords du 5 mai, les bases OIT seront respectées comme critères fondamentaux, de même que les lignes directrices en matière d'environnement. Je pense que cela doit être fixé dès la signature de l'acte fondateur.

01.02 Minister Fientje Moerman: Het ontwerp-akkoord betreffende het beheer van het Fonds wordt momenteel door de Chinese autoriteiten onderzocht.

De Belgische partners zullen toezien op de naleving van de bepalingen inzake de IAO-grondrechten door de beheerder van het Fonds. Het akkoord zal na de oprichting van het Fonds worden ondertekend. De ondertekening van de statuten van het Fonds is gepland voor 5 mei aanstaande.

De investeringsplannen zullen getoetst worden aan een hele reeks selectiecriteria, waaronder de verenigbaarheid met de richtlijnen inzake de bescherming van de investeringen. De bilaterale overeenkomst van 1983 betreffende de aanmoediging en de bescherming van de investeringen ligt opnieuw op de onderhandelingstafel; er wordt onderhandeld over de invoeging van sociale clausules en milieuclausules.

Tot op heden werd geen enkele investering goedgekeurd.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

02 **Samengevoegde interpellatie en vragen van:**

- de heer Pieter De Crem tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de vervroegde sluiting van kerncentrales" (nr. 282)
- de heer Hagen Goyvaerts aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de sluiting van de kerncentrales" (nr. 2362)
- de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het beleid van de regering ten aanzien van steenkoolcentrales" (nr. 2626)

02 **Interpellation et questions jointes de:**

- M. Pieter De Crem à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la fermeture anticipée des centrales nucléaires" (n° 282)
- M. Hagen Goyvaerts à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la fermeture des centrales nucléaires" (n° 2362)
- M. Servais Verherstraeten à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la politique gouvernementale en ce qui concerne les centrales au charbon" (n° 2626)

02.01 **Pieter De Crem** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, voor het licht uitgaat, zou ik nog graag een vraag stellen over de vervroegde sluiting van de kerncentrales in België. Tijdens de vorige legislatuur heeft de regering veel zaken beslist. De eerste minister zei daarover op zijn congres dat ze daarbij met veel respect te werk zijn gegaan, maar in elk geval is er niet veel respect voor degenen die 's morgens moeten opstaan, koken, wassen, enzovoort.

Mijn vrouw heeft ook al wel eens gezegd dat het aangewezen zou zijn om het licht wat vroeger te doven.

Hoe dan ook, de vervroegde sluiting van de kerncentrales is een gevolg van de regeringsbeslissingen tijdens de vorige legislatuur. Onze zeven kerncentrales in Doel en Tihanges gaan tussen 2015 en 2025 dicht, na 40 jaar activiteit. Dit is natuurlijk een vervroegde sluiting. De beslissing van de vorige regering is en blijft omwille van de volgende redenen zwaar gecontesteerd, niet het minst door de vox populi.

De vox populi is de vox P en die staat in P-Magazine. Dit magazine wordt regelmatig bevrucht door orakels en gekakel. Het grootste orakel is natuurlijk het orakel van Brakel dat zich omtrent een aantal belangrijke maatschappelijke zaken heeft uitgesproken in het P-Magazine. In een recent P-Magazine zegt de heer De Croo, tot nader orde eerste burger van dit land en ons aller voorzitter, ik citeer: "Ik heb besloten dat sommige groene initiatieven absoluut niet in de smaak zijn gevallen. We moeten weg met het groene extremisme van de groene paddestoelen. Het uitstappen uit kernenergie is daar een voorbeeld van. We hebben geen alternatieven en we moeten ons opnieuw inschrijven om kernenergie te gaan gebruiken. We hebben er de zege van de kiezer voor, sterker nog, het is een democratische plicht om sommige groene projecten terug te draaien. Kernenergie is er daar een van, ik bedoel vooruit schuiven, de kiezer eist het."

Ten tweede, ik nam deel aan een bijzonder interessante bijeenkomst in de lichtstad Parijs die voor 95 procent verlicht wordt met elektriciteit verkregen via kernenergie, waarvan collega Lano ook kan getuigen want hij was eveneens aanwezig.

02.01 **Pieter De Crem** (CD&V):

Sous la précédente législature, il a été décidé d'anticiper la fermeture des centrales nucléaires en Belgique. La fermeture des centrales de Doel et de Tihange reste contestée, surtout parmi la population.

Dans *P-Magazine*, le premier citoyen de notre pays a déclaré sans ambages que la décision de fermeture est une erreur historique qu'il convient de rectifier. Il entend mettre un terme à l'extrémisme vert, dont la fermeture est une manifestation, et il prétend avoir pour cela le soutien de l'électeur. Lors d'un congrès à Paris, M. De Croo a à nouveau déclaré que la fermeture des centrales nucléaires est une ineptie. A l'époque, il avait participé au vote et j'ajoute en passant qu'il appartient au parti dont est issu le premier ministre

En Belgique, les centrales nucléaires produisent la majeure partie de l'électricité et, en réalité, il n'existe pas de solution de rechange qui soit aussi efficace. C'est pourquoi nous nous sommes toujours opposés à la fermeture de ces centrales. Selon la commission AMPERE, l'énergie nucléaire constitue le moyen de production d'énergie le moins onéreux, tous coûts pris en considération. Or, en interdisant le

Tijdens het onderhoud met de ambassadeur die ons vertegenwoordigt bij de OESO, mevrouw Declercq zei de voorzitter van de Kamer, tot ons aller ontsteltenis, verbazing en enige plaatsvervangende schaamte, het volgende:

"La fermeture des centrales nucléaires, c'était une sottise. Plus encore, c'était une bêtise, la plus grande qu'on ait jamais commise."

Ik roep collega Lano tot getuige. Ik laat het gezelschap voortpraten, maar kan het niet laten aan de kamervoorzitter te doen opmerken, zowel in de taal van Molière als van Vondel, dat hij het voorstel mee heeft goedgekeurd en dat het een voorstel was dat werd gesteund door de partij waarvan hij de eerste minister leverde.

Mevrouw de minister, ik voelde een onweerstaanbare drang om u daarover een aantal vragen te stellen.

Ik moet u zeggen dat ik bij uw partijgenoten, zowel van de kant van Voltaire als van Vondel, veel bijval oogstte – zelfs bij degene die zei dat het een "sottise" of een "bêtise" was – toen ik zei dat de kerncentrales in België goed zijn voor één derde van het geïnstalleerd vermogen voor de elektriciteitsproductie en voor meer dan de helft van de elektriciteitsproductie in België.

Wij hebben die koerswijziging altijd absoluut aberrant gevonden en daarmee bedoelen we naast de kwestie en niet met het beoogde doel voor ogen. Wij vonden dat er geloofwaardige antwoorden moesten zijn op de vraag hoe men in de toekomst dan wel elektriciteit zal gaan produceren. Totnogtoe is een realistisch alternatief voor de kerncentrales uitgebleven, tenzij de palmpitten en de olijpitten, aangespoeld aan de Noordzee en door de strandjutters van Raversijde bovengehaald en gedeponneerd in Berchem, Kluisbergen en aan de Pont-Brûlé in Vilvoorde, een waardevol alternatief zullen zijn voor het verlies aan energie.

Even ernstig; kernenergie is volgens het rapport van de Ampèrecommissie de goedkoopste manier om elektriciteit te produceren. Ze heeft in haar berekening niet alleen de werkingskosten en onderhoudskosten opgenomen, maar ook de investeringskosten en de milieukosten. Meer nog, de productieprijs van elektriciteit uit kernenergie uit afgeschreven centrales is heel wat goedkoper. Wanneer de goedkoopste manier van produceren wordt verboden, kan de productieprijs van energie en van elektriciteit alleen duurder worden. U kunt zich niet aan de vraag onttrekken hoe u verdedigt dat deze optie door de regering wordt aangehouden, gegeven de problematische concurrentiekracht van onze ondernemingen en het sociale karakter van dit goed voor iedereen, tenzij u in het kader van de liberalisering de prijs voor de particulieren graag de lucht indrijft.

Ten tweede, kernenergie helpt ons land te diversifiëren, te laten verschillen in zijn energievoorzieningen. Hebben onze grootouders ons niet altijd aangeraden nooit al onze eitjes in hetzelfde mandje te leggen? Wij zijn zo groot geworden, door nooit alle eitjes in hetzelfde mandje te leggen. Steenkoolcentrales zijn zeer vervuilend en ze moeten volgens uw collega, de minister van Leefmilieu, worden gesloten of omgebouwd. Hernieuwbare energie – dat weet iedereen – zal maar een deel van de oplossing brengen. Als het een deel van de

moyen de production le moins onéreux, on ne fera qu'augmenter la facture énergétique des entreprises et des particuliers belges. Comment le gouvernement va-t-il résoudre le problème? Pourquoi met-il la Belgique dans une position marginale? L'énergie verte ne permettra pas de répondre à la demande actuelle et les besoins en énergie ne feront qu'augmenter.

La crise pétrolière nous a appris que la diversification en matière de fourniture d'énergie revêt une très grande importance. Aujourd'hui, on met trop l'accent sur le gaz alors que plusieurs fournisseurs de gaz sont insuffisamment fiables. Les émissions de CO₂ doivent être réduites. Mais on a enregistré une augmentation de 6 pour cent en 2002, en raison précisément de l'augmentation de 5,7 pour cent de la production d'électricité à partir de combustibles fossiles et de la réduction de la production électronucléaire. Il est évident que les sources d'énergie disponibles, y compris le gaz naturel, ne constitueront pas une solution à la fermeture des centrales lorsqu'il s'agira de respecter les normes de Kyoto.

La sortie anticipée du nucléaire ne réduira pas l'ampleur du problème des déchets radioactifs. Elle aura pour effet de faire croître le prix de l'électricité et compromettra la sécurité d'approvisionnement. Nous renonçons anticipativement à l'énergie nucléaire mais nous achetons de l'électricité produite à Chooz, Gravelines et Borssele. Quelle hypocrisie!

La ministre persiste-t-elle à défendre l'abandon du nucléaire?

Quelles mesures compte-t-elle prendre pour nous préparer à un avenir sans énergie nucléaire?

oplossing brengt, zal het onvoldoende potentieel aanbieden om onze energiebehoefte te kunnen vervullen, want ze zal stijgen. Een maatschappij die naar meer welvaart gaat en daardoor meer welzijn creëert, heeft een grotere energiebehoefte. Dus onze noodzaak stijgt.

Er wordt veel druk gelegd op het gas; te veel druk. De druk op het gas is in België groot, vooral vanuit het buitenland. Wij zijn Nederland niet, wij zijn Slochteren niet, wij zijn het poldermodel niet. Tussen haakjes, het poldermodel was veel polder en weinig model, zo men het gas niet had gehad. Daar is men in Nederland nu achter gekomen. De oliecrisis heeft in de zeventiger jaren geleerd dat in ons land diversificatie bijzonder belangrijk is. We weten ook dat nogal wat gasleveranciers een twijfelachtige status hebben. Ik weet niet of de gids die morgen langskomt en in zijn tent in Hertoginnedal resideert, ook op een gasbel zit. Hij is aangekomen. De emir van Qatar doet dat, Algerije doet dat, een aantal andere landen doen dat. We weten hoe ver we daarmee zijn gekomen. We hebben nog altijd een roestend tankerschip liggen in de Noorse fjorden. Nu al beslissen om op te geven is in het licht van de bevoorrading absoluut geen zekere en verdedigbare optie.

Het klimaatbeleid. De uitstoot van CO₂ door de elektriciteitssector in 2002 is met 6% toegenomen. Dat was dus eigenlijk eergisteren. Dat was vandaag niet, gisteren niet, maar eergisteren: in 2002. De oorzaak ervan is in Slochteren- en in gastermen nogal wies, te weten de stijging is de elektriciteitsproductie die voortkomt uit een daling van nucleaire productie en een stijging van de fossiele productie. Als men minder nucleair produceert moet de fossiele productie stijgen. Dat is zo klaar als een klontje. Uw nucleaire productie is gedaald met 2,6% en uw fossiele productie is gestegen met 5,7%. Iedereen weet, zelfs de meest fervente stickerplakker van “no nukes”, van “atoomenergie: nej tak”, van “atoomenergie: nee, bedankt”, dat kernenergie inclusief aardgas, geen alternatief biedt voor het sluiten van onze centrales en ons bovendien niet in staat zal stellen de klimaatreductiedoelstellingen van Kyoto te halen.

Na het eerste pakket maatregelen – de afluut van het kopen van de schone lucht in Georgië, Azerbeidzjan en Turkmenistan – zijn er nu andere opties. Wanneer de kerncentrales vanaf 2015 een na een wegvallen – ik hoop dat de gloeilampen niet een na een wegvallen – dan zal het realiseren van een verregaande reductie van CO₂ onmogelijk zijn. Sommigen zeggen dat het bijna onmogelijk zal zijn, maar het zal echt onmogelijk zijn.

De conclusies liggen voor de hand.

Ten eerste, de vervroegde uitstap uit kernenergie zal de problematiek van het radioactief afval nauwelijks beïnvloeden. Ik heb trouwens zelden zoveel demagogie gehoord omtrent het niet kunnen verwerken van nucleair afval, wetende dat zelfs in het kader van de ontmanteling van kernraketten de Belgische knowhow en technologie bij Belgonucleaire door de Amerikanen, de Russen en de andere mogelijkheden wordt aangeduid als de eerste, de beste en de meest performante technologie die wij hebben.

Ten tweede, de productieprijs – dat is in het blauw onderstreept – van elektriciteit zal verhogen met als gevolg dat de prijs voor de gebruiker ook zal verhogen.

Het zal het klimaatbeleid ongunstig beïnvloeden en vooral de bevoorradingszekerheid van ons land in het gedrang brengen. Als wij één les hebben getrokken uit 1973 – 50 jaar VRT is daarvoor bijzonder nuttig – dan is het natuurlijk deze van de afhankelijkheid van de buitenlandse markt.

Ten eerste, de hypocrisie. Wij stappen uit de kerncentrales, maar in Borsele, Gravelines en in Chooz wordt er wel geproduceerd en wij kopen. Dat is echt de moderne aflat. Wij kopen en nog wel aan een hoger tarief. Wij produceren niet zelf, maar laten het over aan de buurlanden om te produceren en verwerken hun afval.

Ten tweede, onze afhankelijkheid. Weet u hoe groot onze afhankelijkheid is wanneer we enkel en alleen op petroleum werken? Honderd vijftien dagen. Stelt u zich voor dat er een groot internationaal conflict ontstaat en er een barrage komt van de bevoorrading op de internationale markt. De spotmarkt van Rotterdam kan alleen maar voort met de Zuid-Amerikaanse, Noord-Amerikaanse en Scandinavische olievoorraad. Wat zult u doen? Zult u doorgaan met het afbouwproject van uw kerncentrales of zult u een andere maatregel nemen?

Ik wil van u een duidelijk antwoord op al deze opmerkingen, maar vooral ook op mijn vraag of u de vervroegde uitstap uit de kernenergie blijft verdedigen. Ik wil een ja of neen-antwoord. Als u "ja" zegt, bent u afhankelijk aan de coalitie van vóór 18 juni 2003 die u zo hebt uitgespuwd en staat u haaks op de standpunten die andere collega's van uw partij hebben ingenomen. Als u "neen" zegt, plaatst u ons land voor een gigantisch energierisico.

In ondergeschikte orde wil ik eveneens een overzicht van de maatregelen die de regering heeft genomen om ons land voor te bereiden op een toekomst zonder kernenergie.

02.02 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de heer De Crem heeft zojuist een aantal argumenten ontwikkeld die toch vraagtekens blijven plaatsen bij de vervroegde sluiting van de kerncentrales. Wie het debat in de vorige legislatuur in deze commissie heeft meegemaakt en voor zover er natuurlijk sprake was van een debat – de heer Lano zal zich dat ongetwijfeld herinneren –, weet dat de vervroegde sluiting van de kerncentrales een van die paarsgroene symbooldossiers was waarbij er veelal op basis van ideologische motieven werd geredeneerd in plaats van rationele feiten. Wij hebben ons altijd verzet tegen dat wetsontwerp omdat die kernuitstap ons inziens een overhaaste beslissing was, om zeker anno 2002 een beslissing te nemen over wat er moet gebeuren in 2015.

Bij aanvang van deze legislatuur heb ik dan ook niet getwijfeld of gearzeld om een wetsvoorstel in te dienen om die onnozele wet – ik refereer aan wat de heer De Crem gezegd heeft, want op de keper beschouwd is het dat wel – op te heffen. Ik verwijs daarvoor naar het document nummer 182 van eind augustus 2003.

Heel dat verhaal en het debat over het klimaatplan op de superministerraad in Raversijde in ogenschouw genomen, weet ik niet in welke mate de liberalen en socialisten nog achter die wet staan.

02.02 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): La sortie du nucléaire a constitué l'un de ces dossiers symboliques de la coalition arc-en-ciel dans lesquels la décision s'est fondée sur des considérations idéologiques plutôt que sur des faits rationnels. Le Vlaams Blok a toujours qualifié cette décision de précipitée. C'est la raison pour laquelle nous avons déposé, en août 2003, une proposition de loi visant à abroger cette loi. Après l'examen du plan relatif au climat et le Conseil des ministres extraordinaire de Raversijde, nous demandons aux socialistes et aux libéraux de prendre clairement attitude dans ce dossier.

Sont-ils toujours favorables à cette loi? Où en est la conversion aux

In het kader van het behalen van de Kyoto-normen wordt een aantal maatregelen naar voor geschoven. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de sluiting en/of de omvorming van steenkoolcentrales of de vervanging ervan door biomassacentrales, alsof zoiets met een vingerknip wordt georganiseerd.

Wij hebben ondertussen ook de studie gelezen van het Planbureau – onze vraag en interpellatie dateert namelijk al van een tijdje geleden. Het Planbureau heeft nog een aantal elementen naar voren gebracht met betrekking tot het al dan niet dalen van de CO₂-uitstoot de komende jaren en ook het belang dat blijkbaar naar voor wordt geschoven om tegen 2030 aan de steenkoolcentrales te geven, desgevallend als vervanging van de capaciteit van de kerncentrales, die dan niet meer operationeel zullen zijn.

We hebben natuurlijk ook nog de minister van de Noordzee, zijnde minister Vande Lanotte, die zijn zinnen heeft gezet op het evangelie van de wind. In dat verband stel ik vast dat zijn dossiers over de windmolenparken maar mondjesmaat of nagenoeg geen vooruitgang boeken.

Mevrouw de minister, wat ik mis in de hele discussie en de voorstellen, is het feit dat ik niemand hoor praten over een uitrustingsplan inzake de energievoorziening voor de komende jaren. Ik zie tot op heden niet echt een valabel alternatief ontstaan om, eens de eerste kerncentrales sluiten, op een standvastige en betrouwbare manier deze energievoorziening te vervangen.

Bovendien stel ik vast dat er in allerlei discussiefora steeds meer belangstelling komt voor de gascentrales, waardoor de vraag naar gas zal stijgen. Ook de prijs zal stijgen. We zien dat daarmee in de gasprijs al stilaan rekening wordt gehouden. We merken de stijging.

In het algemeen, in de discussie rond de vrijmaking van de energiemarkt, durf ik ook te verwijzen naar een aantal grote ondernemers, die aan de klaagmuur staan omdat zij de surplus van de energiekosten moeilijk kunnen blijven dragen.

Bijgevolg leek het mij zinvol, in aansluiting op de interpellatie van de heer De Crem, u een aantal vragen daaromtrent voor te leggen. Ik heb ze u al schriftelijk bezorgd. Mijnheer de voorzitter, ter volledigheid van het verslag zal ik ze nog eens kort overlopen.

Ten eerste, blijft u van oordeel dat het sluiten van de kerncentrales vanaf 2015 een haalbare kaart is en blijft?

Is er al werk gemaakt van een nationaal uitrustingsplan, waarin wordt vastgelegd hoeveel energiecentrales er in de toekomst nodig zijn, van welk type ze moeten zijn en welke energievormen er nodig zijn om in onze toekomstige energiebehoeften te voorzien?

Ten derde, zo ja, bestaat daarvoor al een stappenplan? Welke initiatieven heeft u daartoe genomen? Zo neen, in welk tijds kader denkt u eraan te werken, rekening houdend met de vervroegde uitstap?

Mevrouw de minister, ik ben benieuwd naar uw antwoord.

centrales à biomasse?

Le Bureau du Plan tente d'estimer l'éventuelle réduction des émissions de CO₂ et l'importance qu'auront les centrales au charbon en 2030 pour le remplacement des centrales nucléaires. En attendant, le ministre Vande Lanotte ne jure que par les éoliennes mais ses dossiers progressent peu.

Comment se présente le plan d'équipement en matière énergétique pour les prochaines années?

Comment l'énergie nucléaire sera-t-elle remplacée, en combien de phases et selon quel calendrier?

Une fermeture est-elle vraiment réalisable?

02.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, (...) Ik denk dat het omgekeerde het geval is. Ik kan niet anders dan mij aansluiten bij de uiteenzetting van de heer De Crem. Wij zitten in een evolutie waarbij de gezinnen en de ondernemingen steeds meer energie nodig hebben. De behoefte aan energie neemt steeds toe. Als wij ervoor willen zorgen dat het licht in ons land niet uitgaat en dat er voldoende tewerkstelling is, dan moeten wij het niet hebben over elektriciteit opgewekt door steenkool of gas of nucleaire energie of hernieuwbare energie. Wij moeten het niet hebben over de of-theorie, maar over de én-theorie. Wij hebben alles nodig, in die mate dat nucleaire en hernieuwbare energie bondgenoten worden om samen te zorgen voor voldoende energiebevoorrading in dit land. Diversificatie is noodzakelijk in de energievoorziening.

Mevrouw de minister, ik ben het samen met u eens dat energiebevoorrading uit steenkool met het oog op het halen van de Kyoto-normen zeer gevoelig ligt. Als wij steenkoolcentrales willen handhaven – ik ben daar voorstander van in het licht van de én-theorie – moet dit op de zo minst vervuilende manier als mogelijk gebeuren. Dan kunnen alternatieve brandstoffen als afvalhout, papierpulp of olijfpitten een alternatief zijn, maar uiteraard heeft de markt ook daar haar limieten.

Ik heb u een aantal weken geleden, vóór Raversijde, een vraag over de steenkoolcentrales gesteld. U herinnert zich misschien nog dat de eerste minister eerst zei dat de steenkoolcentrales dicht gaan in het kader van de Kyoto-normen en dat u dit daarna enigszins hebt genuanceerd.

Een paar dagen later vonden de besprekingen te Raversijde plaats en in dat licht dacht ik: ik wacht wat artikels af, ik wacht de pers even af, ik wacht wat nota's af om te zien wat er echt concreet beslist is, maar voor mij is er nu nog geen duidelijkheid en om die reden wil ik u deze vraag vandaag stellen mevrouw de minister.

Ik wens duidelijkheid te krijgen over wat er met de steenkoolcentrales zal gebeuren, temeer daar in het kader van een bespreking in de commissie voor de Volksgezondheid minister Van den Bossche, sprak over sluiten of ombouwen van de steenkoolcentrales; ze sprak beide worden uit. Wie in de oppositie zit kan goed luisteren; men kan ook niet anders. In het proces-verbaal bleek nadien dat het woord sluiten echter merkwaardig genoeg was verdwenen. Gaat het nu om sluiten of ombouwen?

Ik had dus graag concreet vernomen, zeker ook in het licht van de studie van het Planbureau waarnaar u zojuist verwees en in welk verband u zei dat steenkool opnieuw een prominente rol zal spelen in de Belgische energiebevoorrading in 2030, of er ingevolge de beslissingen van de regering in Raversijde steenkoolcentrales zullen worden gesloten en zo ja, welke en tegen wanneer? Zullen er steenkoolcentrales worden omgebouwd en in bevestigend geval, welke en tegen wanneer?

Hoe wilt u de doelstelling om te sluiten of om te bouwen realiseren en is hierover contact geweest met de eigenaars van de betreffende centrales? Worden die eigenaars, in casu Electrabel, bij wet

02.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Nous évoluons vers une société au sein de laquelle les besoins énergétiques tant des ménages que des entreprises augmentent de plus en plus. Pour créer suffisamment d'emplois, il faudra s'approvisionner en électricité produite dans tous les types de centrales, également les centrales nucléaires. La diversification est une nécessité. Les centrales au charbon entravent le respect des normes de Kyoto et le marché est limité en ce qui concerne les combustibles de rechange.

Après Raversijde, la confusion est encore plus grande quant à l'avenir réservé aux centrales au charbon. La ministre Van den Bossche a évoqué la fermeture ou la reconversion des centrales classiques. Il n'est pas fait mention du mot "fermeture" dans le procès-verbal.

Qu'a-t-il été décidé à Raversijde?

Le Bureau du plan a récemment publié une étude qui prévoit qu'en 2030, le charbon jouerait à nouveau un rôle majeur dans l'approvisionnement énergétique de la Belgique.

Certaines centrales au charbon seront-elles fermées?

Dans l'affirmative, lesquelles?

Comment le gouvernement compte-t-il précisément procéder à la fermeture ou à la reconversion de certaines centrales?

La ministre a-t-elle contacté les propriétaires des centrales au charbon?

Va-t-on obliger, par la voie d'une loi, Electrabel à fermer plusieurs de ses centrales? Dans l'affirmative, dans quel délai?

Dispose-t-on de suffisamment de

gedwongen te sluiten? In welke timing wordt dan voorzien?

Zijn er volgens u voldoende alternatieve brandstoffen voorradig? Kunt u ons uitleggen hoe u de CO₂-reducties precies ziet?

Meent u dat de sluiting of omschakeling een effect heeft op de elektriciteitsprijs en werden in dat verband berekeningen gemaakt? Uiteraard wordt niet alleen de portemonnee van de gezinnen, maar ook de concurrentiepositie van de bedrijven bepaald door de energieprijs. Hoe ziet u deze beslissing van de regering in het perspectief dat door het Planbureau werd geschetst, met name een forse toename van de steenkoolcentrales?

02.04 Minister **Fientje Moerman**: Mijnheer de voorzitter, ik zal beginnen met de interpellatie van de heer De Crem. Mijnheer De Crem, aangezien uw eerste en uw tweede vraag betrekking hebben op precies hetzelfde thema, namelijk de nucleaire uitstap, beantwoord ik ze samen.

De vraag pro of contra nucleaire uitstap is vandaag niet aan de orde. De beslissing om uit kernenergie te stappen is een beslissing op lange termijn. Dit impliceert automatisch dat de gevolgen van deze beslissing lang op voorhand kunnen worden begeleid en voorbereid. De sluiting zelf van de eerste kerncentrale is gepland, zoals u reeds zelf zei, voor 2015.

Het vermogen van de kerncentrales die zullen worden gesloten, zal worden vervangen via verschillende maatregelen: de vermindering van de vraag via rationeel energiegebruik en de bouw van vervangende productiecapaciteit op basis van hernieuwbare energiebronnen, warmtekracht, koppelingsinstallaties en aardgascentrales, de STEG's. Er wordt dus ingewerkt op zowel vraag als aanbod.

Inspelen op de vraag is in hoofdzaak de bevoegdheid van de Gewesten. Wat betreft het aanbod, kunnen nu reeds volgende concrete projecten worden aangehaald: een eenheid warmtekrachtkoppeling op de site van BASF met een vermogen van 400 Megawatt, een verhoging van het vermogen van de centrale van Doel met 42 Megawatt en een offshore windmolenpark van C-Power met een vermogen van 300 Megawatt. Daarnaast zijn er aantal kleinere projecten zoals de bouw en de exploitatie van windmolens op het land.

Precies met het oog op een eventuele bijsturing op lange termijn kent de wet op de nucleaire uitstap aan de Commissie voor Regulering van de Elektriciteit en het Gas, de CREG, bijkomende taken toe. De CREG heeft sowieso reeds als opdracht een indicatief programma van de productiemiddelen van elektriciteit op te stellen. Dit is een tienjarenprogramma dat om de drie jaar wordt aangepast. Welnu, de wet op de kernuitstap voegt hieraan toe dat vanaf 2015 het indicatief

combustibles de substitution?

La ministre peut-elle préciser ce qu'il en est de la réduction des émissions de CO₂?

La fermeture ou la reconversion de ces centrales aura-t-elle une incidence sur le prix de l'électricité?

Des estimations ont-elles été réalisées à cet égard?

Comment la ministre considère-t-elle cette décision du gouvernement dans la perspective d'une forte augmentation du nombre de centrales au charbon?

02.04 **Fientje Moerman**, ministre: Les avantages et les inconvénients de l'abandon du nucléaire ne sont pas à l'ordre du jour, car il s'agit d'une décision à long terme. La première fermeture d'une centrale nucléaire n'interviendrait qu'en 2015. La capacité des centrales nucléaires sera compensée par diverses mesures influant tant sur l'offre que sur la demande. Il appartient aux Régions de jouer sur la demande par la rationalisation de la consommation énergétique.

En ce qui concerne l'offre, je citerai l'unité de cogénération sur le site de BASF, l'accroissement de la capacité de la centrale de Doel et le parc éolien offshore de C-Power. Il existe d'autres projets d'implantation d'éoliennes sur terre. La loi sur la sortie du nucléaire attribue des missions supplémentaires à la CREG dans le but justement de corriger la situation à long terme. Ainsi, la CREG doit élaborer un programme indicatif des moyens de production d'électricité échelonné sur dix ans qui sera adapté tous les trois ans. La loi sur la sortie du nucléaire prévoit que cette adaptation sera annuelle à partir de 2015. Le programme devra en outre évaluer la sécurité d'approvisionnement et formuler

programma jaarlijks dient te worden opgemaakt. Bijkomend is eraan toegevoegd dat het programma de bevoorradingszekerheid evalueert en het hieromtrent aanbevelingen formuleert. Het wordt dus belangrijk de volgende indicatieve programma's van nabij te volgen.

U legt een link met de concurrentiekracht van onze ondernemingen. Het is mijn overtuiging dat de ondernemingen vooral gebaat zijn bij een goed werkende markt en dat die zal bijdragen tot concurrentiële prijzen. In dit verband verwijs ik onder meer naar de beslissing, genomen in Gembloers, om een kwart van de capaciteit ter beschikking te stellen van andere marktactoren. Bovendien bepaalt de wet op de nucleaire uitstap uitdrukkelijk dat bij bedreiging van de bevoorradingszekerheid de Koning de nodige maatregelen kan nemen.

Er kan ook worden gedacht aan bijkomende maatregelen om investeerders aan te moedigen om in ons land productie-eenheden te bouwen. In het uiterste geval biedt de wet de mogelijkheid om de sluiting van een kerncentrale uit te stellen. Dat is echter vandaag geheel niet aan de orde.

Ten slotte verwijst u naar het sociale karakter van dit goed voor iedereen. Het is zo dat kernenergie andere toepassingen heeft dan louter ter productie van elektriciteit. Ik denk dan met name aan de productie van radio-isotopen voor medisch gebruik, wat bijvoorbeeld toelaat diverse vormen van kanker op te sporen en te behandelen. Op dit punt zou men inderdaad kunnen spreken van het sociale karakter van kernenergie. Ik benadruk echter dat de wet op de nucleaire uitstap alleen betrekking heeft op installaties die elektriciteit opwekken uit kernenergie. Andere toepassingen van kernenergie worden door de wet op de nucleaire uitstap niet gevisieerd.

U vroeg ook een overzicht van de maatregelen die de regering heeft genomen om ons land voor te bereiden op een toekomst zonder kernenergie. U heeft het over een toekomst zonder kernenergie en bedoelt daarmee waarschijnlijk een toekomst waarbij België voor de productie van elektriciteit geen beroep meer zal doen op kernenergie. Zoals net gezegd, worden bijvoorbeeld medische toepassingen van kernenergie niet gevisieerd door voornoemde wet op de nucleaire uitstap.

Wat betreft de concrete maatregelen, kan ik enkel herhalen wat ik reeds heb gezegd. De CREG heeft een sleutelrol, omdat zij het indicatief programma voor de productiemiddelen van elektriciteit opstelt. Het tweede indicatieve programma moet volgend jaar klaar zijn en zal de periode 2005-2014 dekken. In de wet op de nucleaire uitstap zelf is voorzien in een aantal bijkomende elementen. Zo dient zoals aangegeven het indicatieve programma vanaf 2015 jaarlijks te worden opgesteld, wat de regering toelaat de evolutie van het aanbod op de markt op de voet te volgen.

Ik geef nu de bijkomende elementen op de vraag van de heer Hagen Goyvaerts. Is er al werk gemaakt van een nationaal uitrustingsplan waarin wordt vastgesteld hoeveel energiecentrales in de toekomst zullen nodig zijn? Van welk type? Welke energievormen? In een geliberaliseerde markt wordt geen nationaal uitrustingsplan meer opgesteld. Zoals aangegeven wordt nu door de CREG een indicatief programma voor de productiemiddelen voor elektriciteit opgesteld.

des recommandations.

J'ai, par ailleurs, la conviction que nos entreprises tireront surtout profit d'un marché qui fonctionne bien et que cela aboutira à des prix concurrentiels. Aussi a-t-il été décidé à Gembloux de mettre un quart de la capacité à la disposition d'autres acteurs sur le marché. Au cas où la sécurité d'approvisionnement serait compromise, le Roi pourra toujours prendre les mesures nécessaires, telles que des mesures supplémentaires visant à encourager les investisseurs, et il pourra même décider du report d'une fermeture.

Pour ce qui est du caractère social de l'énergie nucléaire, je rappelle que la loi relative à la sortie du nucléaire ne porte que sur les installations électronucléaires, et ne vise aucune autre application.

On demande également un aperçu des mesures prises en vue de préparer notre pays à un avenir sans électricité d'origine nucléaire. La CREG joue un rôle-clé en la matière. Le deuxième Programme indicatif devra être prêt l'an prochain et couvrira la période 2005-2014. Ce programme sera ensuite adapté annuellement.

Je puis communiquer à M. Goyvaerts que dans un marché libéralisé, on n'établit plus de plan national d'équipement. Seul le Programme indicatif prévoit le nombre et le type de centrales dont on aura besoin à l'avenir. Ce programme peut être consulté sur le site web de la CREG. Le Programme indicatif tiendra évidemment compte de la loi relative à la sortie de l'énergie nucléaire.

Je précise, pour M. Verherstraeten, que la décision prise à Raversijde implique qu'on n'utilisera plus de charbon à Awirs et dans une unité de la centrale de Mol à partir de 2009. Il ressort des

Het is precies dit programma dat bepaalt welke centrales en hoeveel centrales in de toekomst nodig zijn om in onze energiebehoeften te voorzien. Dit programma houdt uiteraard rekening met diverse scenario's wat betreft de evolutie van de vraag naar elektriciteit. In dit verband kan ik het achtbare lid ook verwijzen naar het indicatieve programma van de periode 2002-2011, beschikbaar op de website van de CREG.

Werd er reeds een stappenplan opgesteld? De CREG heeft in 2002 het indicatieve programma van de productiemiddelen van elektriciteit 2002-2011 opgemaakt en is reeds gestart met de voorbereiding van het volgende indicatieve programma. Dit programma moet worden afgerond in 2005 en betreft de periode 2005-2014.

Zoals ik heb aangegeven wordt dit indicatief programma om de drie jaar opgesteld en dekt het een periode van tien jaar. Uiteraard zal de CREG bij de opmaak van het indicatief programma 2005-2014 rekening moeten houden met de bestaande wetgeving en bijgevolg ook met de wet op de nucleaire uitstap.

Ten slotte, de vraag die een ander onderwerp betreft en betrekking heeft op de steenkoolcentrales. De heer Verherstraeten heeft de vraag gesteld of door de beslissing van de Ministerraad van Raversijde steenkoolcentrales gesloten zullen worden en zo ja, welke. De beslissing van de regering van Raversijde houdt in dat vanaf 2009 in twee steenkoolcentrales geen steenkool meer zal worden aangewend. Het betreft enerzijds de steenkoolcentrale van Awirs 4 en anderzijds een unit van de steenkoolcentrale te Mol.

Op de vragen op welke manier de regering de doelstelling om centrales te sluiten of om te bouwen zal bereiken, of er contact is geweest en of Electrabel bij wet gedwongen zal worden te sluiten kan ik het volgende antwoorden. Als dusdanig zijn op regeringsniveau geen concrete afspraken gemaakt inzake het opleggen bij wet van deze beslissing. Ik zal aan de CREG de juiste toedracht van de regeringsbeslissing mededelen zodat de CREG daarmee in de opmaak van het volgend indicatief plan voor de productiemiddelen van elektriciteit rekening kan houden. Wat de eigenaar van de centrale, Electrabel, betreft, kan ik mededelen dat uit contacten is gebleken dat zij de beslissing van de regering zal uitvoeren.

Op de vragen of er voldoende alternatieve brandstoffen voorradig zijn, hun oorsprong en mijn visie op de CO₂-reductie kan ik het volgende mededelen. De brandstoffen nodig voor het bevoorraden van de centrale van Awirs 4, houtpallets – een soort houtafval – komen van diverse buitenlandse bronnen. Een deel van de houtafval komt uit Canada. Andere biomassastromen komen uit verschillende Europese landen. Doordat in een eenheid van Mol en in de centrale van Awirs 4 geen steenkool meer zal worden aangewend, wordt 1,2 Megaton CO₂ minder uitgestoten.

Op de vraag of de sluiting of CQ-omschakeling een effect zal hebben op de elektriciteitsprijs en of eventuele berekeningen terzake werden gemaakt, kan ik mededelen dat mocht de beslissing een impact hebben op de prijs deze veeleer beperkt zal zijn. De beslissing heeft immers slechts betrekking op de centrales van Awirs 4 en een van Mol. Er is nog geen schatting gemaakt over mogelijke gevolgen voor de elektriciteitsprijs.

contacts avec Electrabel que les décisions du gouvernement seront exécutées, mais nous n'imposerons pas de fermeture par la loi. La CREG tiendra compte de cette décision lors de l'élaboration du prochain programme indicatif. En ce qui concerne les combustibles alternatifs, les déchets de bois proviennent surtout du Canada et les autres flux de biomasse de divers pays d'Europe.

La reconversion réduira les émissions de CO₂ de 1,2 mégatonne. Elle aura un impact assez limité sur les prix, mais ceci n'a pas encore été calculé de manière précise. Le pronostic du Bureau du plan concernant l'augmentation des centrales au charbon constitue une prévision à long terme. La consommation de combustibles solides va diminuer dans un premier temps, puis elle augmentera à nouveau entre 2020 et 2030. En 2030, la consommation de charbon aura renoué avec le niveau de 1990.

Le programme indicatif de la CREG constitue en tout cas notre fil conducteur. La CREG tiendra compte, lors de son élaboration, des décisions prises à Raversijde. La récente décision de définir en mer du Nord des zones pour l'implantation d'éoliennes s'inscrit dans le prolongement de l'analyse du Bureau du plan selon laquelle l'énergie renouvelable potentielle doit surtout provenir de l'énergie éolienne et de la biomasse. Le Bureau du plan n'a pas tenu compte, toutefois, de la capacité totale prévue des éoliennes en mer.

Op uw vraag hoe ik deze beslissing van de regering zie in het perspectief dat het Planbureau heeft geschetst, in casu een forse toename van de steenkoolcentrales, kan ik meedelen dat de studie van het Planbureau een prognose maakt op lange termijn. De studie stelt dat in een eerste periode het gebruik van vaste brandstoffen zal blijven dalen maar dat tussen 2020 en 2030 het steenkoolverbruik zich zal herstellen omdat kerncentrales geleidelijk sluiten en de gascentrales aan concurrentiekracht zullen inboeten. In 2030 zou het gebruik van steenkool op eenzelfde niveau liggen als in 1990. Ik verwijs naar voornoemde studie van het Planbureau. Doordat het Planbureau de zaken op lange termijn bekijkt, kunnen onzekerheden een belangrijke invloed hebben op de analyseresultaten.

In dat verband zullen wij in de eerste plaats moeten kijken naar de resultaten van het indicatief programma voor de productiemiddelen van elektriciteit. Dat programma wordt elke drie jaar door de CREG opgesteld, zoals ik al enkele keren zei, en dekt een periode van tien jaar. Dat programma wordt nu voor de tweede keer opgesteld tegen 2005, om de periode tot 2014 te dekken. Bij de opmaak van dat tweede programma zal de CREG rekening houden met de in Raversijde genomen beslissing.

Ten slotte wil ik er ook op wijzen dat de regering zich met haar recente beslissing om zones in de Noordzee af te bakenen waar windmolens kunnen worden gebouwd, volledig aansluit bij de analyse van het Planbureau die stelt dat het potentieel inzake hernieuwbare energie in hoofdzaak te vinden is bij het gebruik van windenergie en biomassa. Evenwel houdt de studie van het Planbureau geen rekening met de volledig geplande capaciteit van windmolens in zee.

Tot daar gaat mijn antwoord.

De **voorzitter**: Voor de replieken wensen de heer De Crem, de heer Goyvaerts, de heer Verherstraeten en de heer Lano te spreken.

02.05 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dacht dat er in deze interpellatie een notie van heirkraft, la force majeure, ging vallen. Dat is een principe dat nationaal en internationaal is gekend, mevrouw de minister. U hebt nooit een notie van force majeure laten horen. Dat verontrust mij een beetje. Het stelt mij echter ook gerust. Het stelt mij meer gerust dan het mij verontrust omdat ik ervan overtuigd ben dat een tekort in de bevoorrading ooit zal gebeuren en dat dit de notie heirkraft veel levenskracht zal geven.

Wat de Gewesten betreft, ik weet wel dat men na 1999 van de donkere Middeleeuwen naar de moderne tijden is gegaan, maar de behoeften van de Gewesten zijn al 15 jaar gekend. De behoeften van de Gewesten stijgen. Ik veronderstel dat u daarvan op een of andere manier reeds kennis moet hebben genomen.

Ik was niet geschrokken en zeker niet onder de indruk, maar ik moest wel goed luisteren naar uw kwalificatie van grote alternatieve energie en kleine alternatieve energie. De site op BASF en het windmolenpark in de zee noemt u groot en de zaken op land noemt u klein. Ik zou BASF en de windmolenparksite op de Thorntonbank bijzonder klein noemen en de windmolens langs de zijde van het kanaal Gent-Terneuzen en andere alternatieve sites zou ik dwergen noemen. Zelfs

02.05 Pieter De Crem (CD&V): Les besoins des Régions sont connus depuis quinze ans déjà et ne cessent de croître. La ministre ne l'ignore certainement pas.

Je ne souscris nullement aux qualifications utilisées par la ministre. Celle-ci parle de grandes solutions de rechange (les parcs à éoliennes en mer) et de petites solutions de rechange (les parcs sur terre). Je parlerais plutôt de *petites solutions* et de *minuscules solutions*. Je vois encore moins le lien avec le bon fonctionnement du marché. A mon estime, celui-ci est précisément très perturbé.

Il existe heureusement la certitude qu'un arrêté royal peut être pris. L'énergie nucléaire constitue la

als ze op volle capaciteit draaien, zullen ze hoogstens voor 4,2% van de energiebevoorrading in België kunnen instaan.

De link met de goedwerkende markt zie ik eerlijk gezegd niet. Ik denk dat de Belgische markt totaal verstoord is omdat er een grote onzekerheid is over waar de bevoorrading vandaan zal komen. De vergadering in Gembloux vond plaats in Petit-Leez. Ik vind dat u ook inzake het energiegebruik uw petit lait drinkt. Het is echt het overschot na het karnen. Na Gembloux heb ik inzake kernenergie en energiebevoorrading nog niet veel zien aankomen. Er is natuurlijk wel nog een grote zekerheid, namelijk dat een koninklijk besluit mogelijk is. Een geluk dat de modelstaat de koninklijke besluiten nog niet heeft afgeschaft.

Er mag geen twijfel over bestaan, mevrouw de minister. Voor u zit een voorstander van kernenergie. Kernenergie is volgens mij immers de enige mogelijkheid om de groeiende energievraag bij ons en in de Westerse wereld te kunnen beantwoorden. Heel belangrijk voor de liberalen – dat heeft minder te maken met het verlagen van de maximumprijs, maar meer met de dagelijkse realiteit in de portemonnee – is dat kernenergie de enige mogelijkheid voor de burger is – die voor u ook zo belangrijk is – om een billijke, rechtvaardige prijs voor de energie te betalen. Al de rest is naast de kwestie.

Palmpitten, olijfpitten, gas, biogas, Berchem, Pont Brûlé, vergeet het, niemand gelooft daarin. Laten wij nu eens een goede discussie voeren en laat de regering opnieuw de keuze maken voor kernenergie. Dat is de enige effectieve mogelijkheid op lange termijn voor, ten eerste, hetgeen nog altijd het belangrijkste is voor een regering –m het was een van de punten in het kader van de wederopbouw in 1944 en het was niet voor niets dat wij toen een eerste minister en minister van Kolen hadden, un ministre du Charbon –, namelijk de energievoorziening in een land. Die is primordiaal. Ten tweede zult u uw collega van Dierenwelzijn, Sociale Economie en Kyoto-normen – ik weet wel dat zij daar allemaal geen minister van is –, minister Van den Bossche, ervan kunnen overtuigen dat u de Kyoto-normen zult halen door te investeren in kernenergie.

Dit is natuurlijk de essentie van mijn interpellatie. In de Nederlandse Tweede Kamer – ik weet hoe hoog men oploopt in dit land met de Nederlandse Tweede Kamer – zou een dergelijk nietszeggend antwoord op een interpellatie die het vertrouwen in de regering moet bevestigen, waarbij u niets zegt over de prijzen – want daarover gaat het - niet kunnen. Ik heb u geen enkel perspectief horen openen over de prijs, die de meter zal opgeven. Ik heb u niets horen zeggen over de opties die de Belgische regering inzake de klimaatregeling zal nemen. Ik heb u niets horen zeggen over de bevoorrading.

Met andere woorden, ik kan u alleen maar zeggen dat hier een beetje een lof der dwazen naar voren is gebracht. Het meest fundamentele antwoord op de meest fundamentele vraag van de 21^e eeuw – waar gaan wij onze energie halen, hoe gaan wij die energie verdelen en hoe brengen wij ze bij de gebruiker – heb ik niet gekregen. Vandaar dat ik een motie van aanbeveling heb ingediend die vraagt aan de regering – eigenlijk is het een VLD-motie – de vervroegde sluiting van de kerncentrales ongedaan te maken, de investeringen in duurzame energie te versterken en een energiebeleid te voeren dat rekening

seule possibilité permettant de faire face aux besoins énergétiques grandissants de la société. C'est la seule énergie pouvant être fournie à tous à un prix équitable. Que le gouvernement privilégie à nouveau l'énergie nucléaire ! Ce serait également un bon moyen pour respecter les normes de Kyoto, dossier cher au cœur de Mme Van den Bossche.

Quant aux questions de savoir comment et où nous nous approvisionnerons en énergie, la ministre n'y a pas répondu. Je dépose une motion de recommandation visant à annuler la fermeture des centrales nucléaires.

houdt met de bevoorradingszekerheid, de diversificatie van de brandstoffen, de doelstellingen van het milieu- en klimaatbeleidsplan en de doelstellingen van het sociaal-economisch beleid.

Zeg alstublieft niet, mevrouw, wanneer u ten lande road shows geeft – dat zullen nu waarschijnlijk bicycle shows zijn – dat u voor de bedrijven iets doet als VLD om hun energiekosten te verlagen, want u doet er niets voor. Een groot voordeel is dat de bedrijfsleiders dat ondertussen wel door hebben. Vandaar dat mijn motie toch geen VLD-motie zal blijken te zijn.

02.06 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. Ik dank de minister in elk geval voor antwoord, maar ik ben er niet echt veel wijzer van geworden.

Twee opmerkingen, mevrouw de minister. Ten eerste, ik wil toch uw aandacht vragen voor de verschillende agenda's voor enerzijds, de politiek en anderzijds voor het operationeel houden van kerncentrales. U weet dat er een andere programmatie is voor de brandstofbevoorrading dan de beslissing die om de drie jaar een herziening mogelijk maakt via de CREG.

Ten tweede, de alternatieven die u naar voren schuift – de 400 Megawatt van Bayer en de 300 Megawatt van het windmolenpark geeft samen met de upgrade van een of andere kerncentrale in Doel zo'n 740 Megawatt – zijn natuurlijk juist voldoende om de sluiting van Doel 1 en 2 te compenseren in 2015.

Dat is niet echt baanbrekend. Bovendien is het feit dat uw windmolenparken geen 24 uur op 24 elektriciteit leveren een bijkomende beperking. Ik hoop dat de tijd nog een beetje raad brengt en dat deze regering tot het inzicht komt dat er met de door haar voorgestelde alternatieven niet veel aan te vangen valt.

02.07 Pierre Lano (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik ga akkoord met de laatste woorden van de heer Goyvaerts dat tijd raad brengt.

Ik wil u in de eerste plaats danken dat u inzake de energiebevoorrading van ons land voor de eerste keer sinds 31 januari 2003 een status questionis hebt gegeven. Zodoende weten we tenminste waar we staan, wat er sinds één jaar is gebeurd en welke maatregelen de regering heeft genomen om eventueel te anticiperen op die uitstap.

Ik wil in dit debat een nuance aanbrengen. Ik ben geen voorstander van nucleaire energie, maar zeker ook geen tegenstander. Ik vind dat wij dit alles objectief moeten benaderen en dat de concepten die wij gebruiken mee moeten evolueren met de evolutie van de wetenschap terzake. Dat lijkt mij belangrijk.

Ik wil kort twee zaken opmerken. Ten eerste, ik refereer aan de standpunten van de heer Deleuze zoals hij ze mij zelf heeft uiteengezet. Hij was toen als staatssecretaris verantwoordelijk en verdedigde in de commissievergadering het standpunt van de toenmalige regering. Mijnheer De Crem, het ging er vrij ernstig aan toe. Wij hebben daarover weken vergaderd, hoorzittingen georganiseerd en een ernstig debat gevoerd. Uiteindelijk heeft

02.06 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): Les solutions proposées par la ministre équivalent à une production d'énergie totale de 740 mégawatts, ce qui compense à peine la fermeture des réacteurs Doel 1 et Doel 2. Mais les éoliennes ne produisent pas constamment de l'énergie. En d'autres termes, les solutions de la ministre ne sont pas réalistes.

02.07 Pierre Lano (VLD): Il est heureux que, pour la première fois d'ailleurs, le point soit fait sur la situation. Nous savons maintenant où nous en sommes.

J'estime que nos idées doivent évoluer avec la science. L'ancien secrétaire d'Etat, M. Deleuze, souhaitait aussi favoriser les énergies de substitution. Le débat sur l'énergie nucléaire est mené partout dans le monde et on observe notamment que de nombreux pays décident de revenir au nucléaire.

Le gouvernement doit exécuter les mesures décidées par le gouvernement précédent, mais nul ne l'empêche de faire marche arrière face à un cas de force majeure ou de menace pour l'approvisionnement. Je demande

iedereen zijn standpunt uiteengezet en ik kan u geruststellen "que je n'ai pas participé aux sottises et que je n'ai pas été hypocrite", in die zin dat ik mij wijselijk heb onthouden.

de mener ce débat sur des bases plus scientifiques.

Het mag even worden herhaald dat het niet alleen omwille van het feit was dat de heer Deleuze van Greenpeace kwam – een organisatie die toch wel een historische symbolische houding inneemt ten opzichte van al wat nucleair is – dat het zijn doelstelling was de elektriciens aan te zetten tot het stimuleren van alternatieve energie. Men moet daarvoor respect hebben. Iedereen heeft immers een eigen mening. Mevrouw de minister, het is ook omwille van hetgeen u nu hebt gezegd. De huidige regering werd met die wet geconfronteerd en kan hem alleen maar toepassen.

Ik bedoel dat er sinds 31 januari 2003 één en ander is gebeurd en dit uiteraard niet alleen in ons land, maar ook in de ons omringende landen en in de wereld. Er waren verschuivingen, er was zoals uzelf hebt gezegd druk op de prijzen van de gasmarkt en door veranderingen werd de bevoorrading bedreigd. De Finnen hebben sedertdien beslist een nucleaire centrale te openen en de Zwitsers hebben bij referendum beslist tegen de uitstap te stemmen. Zes maanden vóór het referendum was 60% van de Zwitserse bevolking voorstander van een uitstap, maar uiteindelijk heeft de stemming uitgewezen dat de bevolking tegen een uitstap is.

U kent uiteraard de pannes in New York en in Canada, die veel vragen hebben doen rijzen, met het gevolg dat men nu in Amerika weer overweegt om de eerste nucleaire centrales te gaan openen. In Italië idem dito.

Ik bedoel dat dit debat leeft en dat er toch wel een probleem is dat ik wil voorleggen aan de minister. Ik kan aannemen dat de minister gehouden is aan de wetgeving en deze moet toepassen, en ook gehouden is aan het regeerakkoord dat terzake in niets expliciet voorziet. De minister heeft wel gealludeerd op artikel 9 – zonder artikel 9 in de wetgeving te citeren. Dit artikel bepaalt dat bij overmacht en bij bedreiging van bevoorradingszekerheid de regering eventueel maatregelen kan nemen om de klok terug te draaien.

Ik wil u daarbij ook bedanken dat u de uittreding uit het nucleaire ook hebt gespecificeerd en gelimiteerd tot elektriciteitsproductie. Dat was ook niet klaar in de vorige wetgeving.

Mij dunkt dat dit wat licht overkomt. Men kan toch de bevoorrading van de energie niet beperken tot het woord "overdracht". Ik had de vraag gesteld of wij daar eigenlijk niet moeten over nadenken, of wij daar niet op een wetenschappelijke manier te werk moeten gaan. Dat is alles wat ik wilde bijbrengen aan het debat, voorzitter.

02.08 Pieter De Crem (CD&V): Voorzitter, heel kort. Ik vind dat collega Lano een bijzonder substantiële bijdrage tot het debat heeft geleverd.

De **voorzitter**: Waarvan akte.

02.09 Servais Verherstraeten (CD&V): Ik dank de heer Lano voor zijn medewerking aan dit tegensprekelijk debat. De status quaestionis is op dit ogenblik duidelijk. Zolang de roden de groenen willen

02.09 Servais Verherstraeten (CD&V): Le temps passe pour tout le monde, tant pour le citoyen que

doodknuffelen en vervolgens opeten, zullen de roden groener willen zijn dan de groenen op het vlak van kernenergie en zal het standpunt met betrekking tot de nucleaire uitstap minstens even streng zijn bij paars als bij paarsgroen en gebeurt er niets. Maar de klok tikt ondertussen wel! De klok tikt voor de gezinnen, de klok tikt voor de ondernemingen, de klok tikt voor al de arbeiders en de bedienden in onze ondernemingen. Dat is de status quaestionis, collega Lano. We kunnen niet alleen wachten op de evolutie van de wetenschap. Ik ben het met u eens dat we de evolutie haar gang dienen te laten gaan, maar wat ondernemingen en mensen betreft, moeten we ook op safe spelen.

Mevrouw de minister, er is geen vrije markt in de elektriciteit, omdat er onvoldoende aanbod is en omdat er onvoldoende transport is. Europa met zijn geliberaliseerde markt inzake energie was wishful thinking: dat was een mooie theorie, maar de praktijk en de realiteit op het veld zijn anders. Wij kunnen niet ongebreideld energie produceren, want dan belasten we inderdaad het milieu. Er zijn limieten aan die markt. Met andere woorden, de prijsmechanismen die op een markt spelen, zullen hier niet ten volle kunnen spelen.

Ik dank u in alle geval voor uw antwoord, ook wat betreft de overmachtsituatie. U mag dit alleen niet expliciet vertolken: u bent met handen en voeten gebonden aan de roden die zich groen willen voordoen. Mevrouw de minister, wanneer u nu zegt dat die overmachtsituatie niet aan de orde is, dan zeg ik dat de tijd wat dat betreft in uw nadeel speelt: die is wel aan de orde als men straks zwaar moet gaan investeren, wanneer het te laat is.

Wat het antwoord over de steenkoolcentrales betreft, mevrouw de minister, dank ik u voor het concreet zijn. Ik zou alleen de suggestie willen doen dat waar productie-eenheden in capaciteit verminderen of verdwijnen, en ook in het licht van het feit dat er daar ook transport in de buurt is, er desgevallend aan vervangende capaciteit zou worden gedacht, ook met het oog op diversificatie van de energievoorziening. Dit moet mogelijk zijn bij de twee steenkoolcentrales die u vernoemd hebt.

pour les entreprises. Nous ne pouvons pas attendre passivement l'évolution de la science. Nous devons également assurer la sécurité.

Le marché de l'électricité libéralisé n'existe pas. La décision européenne de libéraliser le marché de l'électricité est belle en théorie, mais il en va autrement dans la pratique. Nous ne pouvons pas produire de l'électricité de manière effrénée car, dans ce cas, nous sollicitons trop l'environnement. Le marché a ses limites et, par conséquent, les mécanismes de prix ne pourront pas non plus jouer complètement.

La ministre n'est pas en mesure d'exprimer pleinement son point de vue sur le cas de force majeure, car elle se trouve pieds et poings liés par ses partenaires rouges de la coalition, qui veulent se faire passer pour des écologistes. Je la remercie pour sa réponse concrète concernant les centrales au charbon. Je suggère de prévoir une capacité de remplacement là où la capacité est réduite en vue de diversifier nos sources d'approvisionnement en énergie.

Traduction de la motion de recommandation déposée par MM. Pieter De Crem et Servais Verherstraeten:

“La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Pieter De Crem
et la réponse de la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique,
demande au gouvernement

- d'annuler la fermeture anticipée des centrales nucléaires;
- d'intensifier les investissements dans les énergies durables;
- de mener une politique énergétique qui tienne compte de la sécurité d'approvisionnement, de la diversification des combustibles, des objectifs de la politique environnementale et climatique ainsi que des objectifs de la politique socioéconomique.”

Une motion pure et simple a été déposée par MM. François-Xavier de Donnea, Maurice Dehu et Guy Hove. Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren François-Xavier de Donnea, Maurice Dehu en Guy Hove.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement.
Over de moties zal later worden gestemd.

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

03 Question de M. François-Xavier de Donnea à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "une prime pour les entreprises qui engagent un chercheur" (n° 2417)

03 Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "een premie toegekend aan de ondernemingen die een onderzoeker in dienst nemen" (nr. 2417)

03.01 **François-Xavier de Donnea** (MR): Monsieur le président, madame la ministre, l'article 67 du Code des impôts sur les revenus permet à une entreprise qui engage un chercheur de recevoir une prime calculée sur ses bénéfices. Malheureusement, il me revient que cette mesure, en principe bénéfique pour le développement de la recherche, est peu utilisée par les entreprises, essentiellement en raison de la lourdeur des charges administratives qu'elle engendre.

03.01 **François-Xavier de Donnea** (MR): Volgens artikel 67 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen heeft de onderneming die een onderzoeker in dienst neemt recht op een premie.

Je voudrais dès lors savoir si l'on peut envisager une adaptation de la procédure liée à l'article 67, de façon à la rendre moins bureaucratique et plus opérationnelle.

Is het mogelijk de procedure om deze premie te bekomen zodanig aan te passen dat ze gemakkelijker toepasbaar wordt?

03.02 **Fientje Moerman**, ministre: Monsieur le président, cher collègue, les dispositions de l'article 67 du Code des impôts sur les revenus ne sont en effet pas utilisées par l'ensemble des entreprises qui pourraient en bénéficier car le suivi administratif est lourd pour prouver chaque année que le chercheur travaille encore dans l'entreprise et qu'il réalise des travaux de recherche. En concertation avec mon collègue Didier Reynders, je prépare actuellement une adaptation de la procédure.

03.02 **Minister Fientje Moerman**: In samenspraak met minister Reynders werken we aan de aanpassing van de procedures. Samen met de staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging zullen we zorgen voor de vereenvoudig van de formulieren.

En ce qui concerne la simplification des formulaires, une action concrète sera entreprise en collaboration avec le secrétaire d'Etat à la Simplification administrative.

03.03 **François-Xavier de Donnea** (MR): Monsieur le président, je remercie la ministre pour sa réponse et je l'encourage à mener rapidement à bien ses excellentes intentions.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

04 Question de M. François-Xavier de Donnea à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la digitalisation du patrimoine scientifique, artistique et documentaire" (n° 2418)

04 Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de digitalisering van het wetenschappelijk, artistiek en documentair erfgoed" (nr. 2418)

04.01 **François-Xavier de Donnea** (MR): Madame la ministre, l'idée d'un plan de digitalisation du patrimoine scientifique, artistique et documentaire des établissements scientifiques fédéraux mérite d'après moi d'être soutenue. Il apparaît en effet que la digitalisation doit permettre la sauvegarde matérielle de notre patrimoine, mais aussi sa valorisation au niveau international.

04.01 **François-Xavier de Donnea** (MR): Ik kreeg graag enige verduidelijking omtrent de uitvoeringstermijnen en – modaliteiten van het plan tot digitalisering van het wetenschappelijk, artistiek en documentair erfgoed van de

J'aimerais, dès lors, avoir des précisions sur les délais et les

modalités d'exécution de ce plan. Vu le nombre et la diversité des pièces et documents concernés, comptez-vous procéder globalement ou en fonction d'un programme ciblé sur des priorités déterminées?

federale wetenschappelijke instellingen. Kiest u voor een globale of voor een gerichte aanpak?

04.02 Fientje Moerman, ministre: Monsieur le président, cher collègue, lors du conclave budgétaire sur le budget initial 2004, le gouvernement m'a demandé de présenter en 2004 un dossier relatif à la digitalisation du patrimoine des établissements scientifiques fédéraux. Cette demande fait suite à la décision du Conseil des ministres du 19 juillet 2001 de réaliser une étude sur les besoins en matière de digitalisation.

De cette étude, il se dégageait qu'un scénario global coûterait de 543 à 575 millions d'euros. Vu l'importance de ce montant, un scénario plus réaliste a été établi, permettant d'atteindre une première masse critique pour sauvegarder et valoriser ce patrimoine. Pour ce scénario de base, un budget de 147,7 millions d'euros est nécessaire. Cette somme permettra de digitaliser les collections auxquelles les institutions ont attribué une haute priorité, notamment les documents menacés de dégradation, c'est-à-dire les documents en papier acide, les originaux et les pièces uniques.

Pour réaliser ce scénario sur une période de dix ans, le SPP Politique scientifique et les établissements scientifiques fédéraux cofinanceront le projet à 50%. Cet effort nécessite une affectation du budget de la Politique scientifique à concurrence de 4,3 millions d'euros par an et le maintien du niveau des dépenses en la matière au sein des ESF, à savoir 3 millions par an.

Une demande d'emprunt a été introduite le 3 février 2004 auprès de la Banque européenne d'investissement pour un montant de 73,85 millions d'euros. Dans ce cadre, le remboursement de l'emprunt peut être étalé sur une période de 15 ans et commencerait en 2006.

Je demanderai très prochainement au Conseil des ministres d'approuver ce plan de digitalisation ainsi que le plan de remboursement de l'emprunt.

04.03 François-Xavier de Donnea (MR): Je vous remercie pour ces précisions, madame la ministre.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 Question de M. François-Xavier de Donnea à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "les nominations des directeurs des établissements scientifiques fédéraux" (n° 2419)

05 Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de benoeming van de directeurs van de federale wetenschappelijke instellingen" (nr. 2419)

05.01 François-Xavier de Donnea (MR): Madame la ministre, après l'arrêt Serck-Dewaide du Conseil d'État, les procédures de nomination des directeurs des établissements scientifiques fédéraux dont certaines étaient arrivées pratiquement à leur terme ont dû être suspendues. Il en résulte malheureusement que ces grands musées et institutions dont certains sont dirigés ad interim depuis plus d'un an

04.02 Minister Fientje Moerman: De regering vroeg me in de loop van 2004 een dossier betreffende de digitalisering van de algemene wetenschappelijke instellingen voor te stellen. Een globale aanpak zou zo'n 543 tot 575 miljoen euro kosten. Er werd een realistischer scenario voor de digitalisering van de prioritaire collecties uitgewerkt, waaraan een prijskaartje van 147,7 miljoen euro hangt. Dat bedrag zal voor 50 procent door de POD Wetenschapsbeleid en de federale wetenschappelijke instellingen worden gefinancierd.

Op 3 februari werd bij de Europese Investeringsbank een leningsaanvraag voor een bedrag van 73,85 miljoen euro ingediend. De terugbetaling – over 15 jaar – zou in 2006 een aanvang nemen.

05.01 François-Xavier de Donnea (MR): Volgens welke procedure en binnen welke termijn zullen de directeurs van de federale instellingen benoemd worden?

manquent de la stabilité nécessaire à leur tête pour définir des stratégies d'avenir. Où en est-on dans les procédures de nomination en question? Selon quelle procédure et dans quels délais pensez-vous que des solutions stables pourront être trouvées afin de permettre aux établissements scientifiques fédéraux de faire face enfin aux défis qui les attendent?

05.02 Fientje Moerman, ministre: Monsieur le président, en collaboration avec ma collègue Marie Arena, j'ai fait adopter au Conseil des ministres du 20 février un projet d'arrêté royal visant à la nomination des directeurs des établissements scientifiques fédéraux. Le projet reprend l'ensemble de la nouvelle procédure proposée par la ministre de la Fonction publique mais ajoute une nouvelle disposition, l'article 6, qui organise une procédure transitoire pour les candidats qui ont déjà entamé et parcouru l'ancienne procédure de sélection.

Cette disposition transitoire prévoit que la procédure sera reprise au moment de l'acceptation de la candidature par le Selor et des tests informatisés, qu'il ne sera évidemment plus tenu compte des résultats et du classement qu'ont obtenus les candidats et que ceux-ci seront soumis à une épreuve orale unique qui se déroulera devant un jury bilingue qui évaluera et comparera les capacités managériales - les capacités de gestion - ainsi que les titres et les mérites des candidats.

Cette procédure transitoire vise un double objectif. D'abord, elle vise une sécurité juridique maximale: le présent arrêté sera soumis au Conseil d'État pour avis dans le mois. Ensuite, elle vise un gain de temps: on ne doit plus procéder à l'appel aux candidatures, on ne doit plus procéder au "screening" des candidatures ni aux tests informatisés. Ce projet d'arrêté royal vient de recevoir l'accord du ministre du Budget il y a un peu plus d'une semaine et il sera soumis prochainement au comité de secteur. Après les négociations syndicales, l'arrêté sera transmis au Conseil d'État pour avis préalable dans le mois de façon à obtenir les garanties juridiques requises.

Dans le cas où le Conseil d'État n'a pas de remarques à formuler, l'arrêté pourrait être publié au Moniteur dans le courant du mois de juin et le passage des candidats devant le jury pourra ainsi être organisé.

05.03 François-Xavier de Donnea (MR): J'espère que Mme la ministre pourra tenir le calendrier qu'elle s'est fixé dans ce dossier qui ne cesse pas d'être bloqué.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de M. François-Xavier de Donnea à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le précompte professionnel des chercheurs" (n° 2420)

06 Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers" (nr. 2420)

06.01 François-Xavier de Donnea (MR): Monsieur le président, madame la ministre, la mesure de dispense de 50% de précompte professionnel des chercheurs constitue une mesure très bénéfique pour la politique scientifique. Il est tout à fait louable qu'elle bénéficie aux différents acteurs de la recherche: universités, hautes écoles,

05.02 Minister Fientje Moerman: Samen met minister Arena heb ik op de Ministerraad van 20 februari een ontwerp van koninklijk besluit laten goedkeuren waarin een overgangsregeling is uitgewerkt. Deze nieuwe regeling bepaalt dat de procedure zal hervat worden wanneer Selor de kandidaatstellingen aanvaard heeft, dat er geen rekening zal gehouden worden met het klassement van de kandidaten en dat ze voor een tweetalige jury een enige mondelinge proef moeten afleggen.

Maximale rechtszekerheid en tijdswinst zijn de twee doelstellingen die we met deze procedure willen bereiken. Het besluit zal rond juni in het *Belgisch Staatsblad* kunnen verschijnen.

06.01 François-Xavier de Donnea (MR): Behoort een uitbreiding van de maatregel ten voordele van de ondernemingen om onderzoekers van de

institutions scientifiques et entreprises. Toutefois la mesure en faveur des entreprises est plus restrictive puisqu'elle ne porte que sur leur seul partenariat avec des universités, hautes écoles et institutions scientifiques.

bedrijfsvoorheffing vrij te stellen tot de mogelijkheden?

- Ne faudrait-il pas élargir la mesure en faveur des entreprises?
- Dans quels délais et selon quelles modalités serait-ce possible?

06.02 Fientje Moerman, ministre: Monsieur le président, cher collègue, la dispense de précompte professionnel des chercheurs du secteur privé travaillant en partenariat avec des universités, hautes écoles ou institutions scientifiques concerne environ 2.500 chercheurs porteurs d'un diplôme de l'enseignement supérieur.

06.02 Minister Fientje Moerman: De vrijstelling van de bedrijfsvoorheffing heeft betrekking op 2500 onderzoekers en komt voor de ondernemingen neer op een besparing van 13 procent. In de loop van 2006 zal een evaluatie over de weerslag van die maatregel plaatsvinden. Op grond van de resultaten van die evaluatie kan een uitbreiding worden overwogen.

Cette dispense équivaut pour l'entreprise à une économie de 13% sur le coût total du chercheur, soit 7.100€ pour un salaire moyen de 54.400€. Ces montants peuvent être réinvestis dans du personnel ou équipement de recherche.

Courant 2006, une évaluation portant sur l'effet de cette mesure et sur le niveau d'investissement dans la recherche du secteur privé sera effectuée. En fonction des résultats de cette évaluation, un élargissement de la mesure pourra être envisagé par exemple en l'étendant à d'autres types de partenariat.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

07 Vraag van mevrouw Annemie Roppe aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de discriminatie ten opzichte van psychiatrische patiënten in de verzekeringssector" (nr. 2447)

07 Question de Mme Annemie Roppe à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la discrimination à l'égard des patients psychiatriques dans le secteur des assurances" (n° 2447)

07.01 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, sedert verschillende jaren werd ik rechtstreeks en onrechtstreeks betrokken bij de werking van Similes. Similes is een vereniging voor familieleden van psychiatrische patiënten. Naast de zware, specifiek psychologische en sociale problemen waarmee deze familieleden worden geconfronteerd, zijn er klaarblijkelijk ook financiële problemen. Een regelmatig terugkerend probleem heeft betrekking op de verzekeringssector. Vandaar mijn vraag hier.

07.01 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Je travaille depuis des années avec Similes, une association d'aide aux parents de patients psychiatriques. En plus de difficultés sociales et psychologiques, ces gens doivent également affronter des problèmes financiers, notamment en matière d'assurances. Si les patients psychiatriques ont généralement accès à l'assurance, l'intervention est le plus souvent plafonnée et limitée dans le temps. A la table ronde «Assurances» du 21 mars dernier, tant les compagnies d'assurance que les mutuelles l'ont admis. Le secteur des assurances plaide en faveur d'une solution structurelle.

Tijdens de rondetafel over de verzekeringen die in dit Huis werd georganiseerd op 21 maart 2004 door het Vlaams Patiëntenplatform, kregen de verzekeringssector en de ziekenfondsen scherpe vragen en uiteenzettingen te aanhoren. Klaarblijkelijk bestaat er een discriminatie ten opzichte van deze psychiatrische patiënten. Deze patiënten krijgen meestal wel toegang tot een verzekering, maar meer bepaald binnen de hospitalisatieverzekering is de tussenkomst beperkt, vooral beperkt in de tijd. Zowel de verzekeringssector zelf als de ziekenfondsen hebben tijdens die rondetafel het probleem weldegelijk erkend. De verzekeringssector sprak over de noodzaak van een structurele oplossing. De ziekenfondsen noemden het een pijnpunt waarvoor weldegelijk een oplossing moest worden gezocht.

Quelles initiatives et quelles mesures la ministre compte-t-elle

Om deze redenen had ik dan ook graag van mevrouw de minister

vernomen welke maatregelen zij denkt te nemen om te zorgen voor een structurele oplossing in dit verband en om te komen tot het wegwerken van deze toch wel zware discriminatie ten opzichte van psychiatrische patiënten.

07.02 Minister **Fientje Moerman**: Mijnheer de voorzitter, de vraag is in zeer algemene bewoordingen gesteld zodat het niet duidelijk is welke specifieke discriminaties men op het oog heeft.

De problematiek van de discriminatie wordt in het Belgisch recht thans geregeld door de antidiscriminatiewet van 25 februari 2003 die rechtstreekse en onrechtstreekse discriminatie, onder meer op grond van de huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap of een fysieke eigenschap verbiedt, tenzij het gemaakte onderscheid objectief en redelijkerwijs gerechtvaardigd is. Dit is meer bepaald artikel 2 van de wet van 25 februari 2003.

Deze wet is ook toepasselijk op de verzekeringssector. Concreet betekent dit dat een in België werkzame verzekeraar slechts een onderscheid mag maken ten aanzien van psychiatrische patiënten indien hiervoor pertinente en relevante redenen bestaan. Het is de verzekeraar die het onderscheid wil maken die het bewijs moet leveren dat er een pertinente en relevante rechtvaardiging voor bestaat.

Op de Ministerraad van Oostende heb ik drie beslissingen voorgelegd die werden goedgekeurd. Ze beogen een oplossing te brengen voor bepaalde problemen waarmee chronisch zieken en gehandicapten geconfronteerd worden op verzekeringsvlak.

Het betreft, ten eerste, het levenslang maken van sommige verzekeringen, onder meer de hospitalisatieverzekering; ten tweede, de invoering van het recht van een verzekerde in een collectieve verzekering – een groepsverzekering – om deze op individuele basis voort te zetten wanneer de collectieve verzekering een einde neemt wegens pensionering, het verlies van een job, enzovoort, en ten derde, de onbetwistbaarheid van de hospitalisatieverzekering, de aanvullende ziekteverzekering, de aanvullende arbeidsongeschiktheidverzekering, de aanvullende invaliditeitsverzekering en de verzekering gewaarborgd inkomen voor onopzettelijke verzwijgingen of onopzettelijke onjuiste mededeling van medische gegevens twee jaar na de inwerkingtreding van de genoemde verzekeringsovereenkomsten.

Voorzitter: Trees Pieters.

Présidente: Trees Pieters.

Indien psychiatrische patiënten als chronisch zieken kunnen worden beschouwd en reeds aan die ziekte leden op het ogenblik van het aangaan van de verzekering, wordt hun probleem niet geregeld door de drie voornoemde beslissingen.

De problematiek van de chronisch zieken en van de psychiatrische patiënten betreft een fundamenteel maatschappelijk probleem dat niet zo maar kan worden geregeld door een technische aanpassing van de bestaande verzekeringswet. De aanpak van die problematiek vergt overleg en een weloverwogen solidariteit. Solidariteit die in onze huidige maatschappij niet altijd gemakkelijk te verkrijgen is.

prendre afin d'éliminer toute forme de discrimination envers les patients psychiatriques?

07.02 **Fientje Moerman**, ministre
On ne voit pas exactement à quelles discriminations Mme Roppe fait allusion. La loi anti-discrimination de 2003, qui interdit toute discrimination sur la base d'un état de santé ou d'un handicap, sauf s'il existe une justification objective et raisonnable, règle cette question. En ce qui concerne les patients psychiatriques, l'assureur ne peut faire de différence que s'il fournit la preuve de l'existence d'une justification objective et pertinente.

Trois décisions réglant une série de questions liées aux assurances de malades chroniques et de handicapés ont été prises lors du Conseil des ministres à Ostende. Tout d'abord, certaines assurances seront prolongées à vie; ensuite, une personne affiliée à une assurance-groupe aura le droit de prolonger son assurance sur une base individuelle si l'assurance-groupe prend fin; enfin, toute une série d'assurances deviendront incontestables pour omissions involontaires ou fausse communication involontaire de données deux ans après la prise d'effet des contrats.

Ces décisions ne concernent pas les patients psychiatriques qui souffraient déjà de leur maladie chronique au moment où ils ont contracté l'assurance. Il s'agit d'une partie d'un problème complexe qui ne peut pas être réglé au moyen de plusieurs adaptations techniques de la loi. L'approche de cet ensemble de problèmes requiert la concertation

Als minister van Economie werd ik ermee belast – het is trouwens mijn voorstel – om een werkgroep samen te stellen om het geheel van de verzekeringsproblemen die niet geregeld worden door de drie concrete beslissingen van de Ministerraad van Oostende te laten onderzoeken. Deze werkgroep dient zijn voorstellen en conclusies neer te leggen tegen eind 2004.

In de mate waarin sommige psychiatrische patiënten als chronisch zieken kunnen worden aangemerkt zullen de verzekeringsproblemen waarmee zij te kampen hebben in de werkgroep aan bod komen.

07.03 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Ik dank de minister voor haar antwoord.

Enerzijds, verwondert het mij een beetje dat het probleem van de discriminatie uit de weg wordt gegaan. Misschien had dat te maken met de formulering van de vraag. De problematiek die hier aangehaald werd, was wel degelijk het beperken in tijd van de hospitalisatieverzekering voor de psychiatrische patiënten. De maatregelen waarnaar de minister verwijst en die op de Ministerraad van Oostende zijn besproken hebben mijns inziens hoofdzakelijk te maken met de toegang tot de verzekering en met het voortduren van een bepaalde verzekering, terwijl de problematiek van de psychiatrische patiënten waar ik het hier over had eerder ging over het feit dat bij het afsluiten van een hospitalisatieverzekering er klaarblijkelijk duidelijk in staat dat voor bepaalde psychiatrische aandoeningen een beperking in de tijd is voorzien.

Anderzijds ben ik wel verheugd dat de minister verwijst naar die werkgroep die is opgericht en waarin de verschillende problematieken in verband met verzekeringen aan bod zullen komen. Ik heb er dan ook het volste vertrouwen in dat ook die problematiek van de psychiatrische patiënten daarin zal opgenomen worden.

07.04 Minister Fientje Moerman: Mevrouw Roppe, ten eerste, denk ik dat ik wel de wisselwerking discriminatie-verzekeringen bij het begin van mijn antwoord heb aangehaald.

Ten tweede, zijn er verschillende situaties mogelijk. Iemand kan een hospitalisatieverzekering aangaan. Hij kan later psychiatrisch patiënt worden en om die reden kan zijn verzekering worden opgezegd. Dat zal niet meer kunnen door het levenslang maken van die verzekering. Dat probleem is dus geregeld.

Iemand kan ook psychiatrisch patiënt zijn en er kan hem om die reden een hospitalisatieverzekering geweigerd worden. Dat is het soort probleem dat in de werkgroep zal worden behandeld.

Als u echter een hospitalisatieverzekering aangaat en er staan in de contractuele bepalingen specifieke bepalingen met betrekking tot beperkingen qua tijdsduur en bedragen voor behandelingen, precies omdat het om psychiatrische aandoeningen gaat, dan denk ik dat door de genomen maatregelen of de maatregelen die we technisch in de verzekeringswet kunnen aanpassen ook geen oplossing wordt geboden. Ik denk dan ook dat dit aspect een materie is voor die werkgroep.

et la solidarité, qui ne sont pas si faciles à obtenir. J'ai mis sur pied un groupe de travail qui doit formuler des conclusions et des propositions pour 2005.

07.03 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Il est étonnant que la ministre élude le problème de la discrimination. L'idée est que les personnes qui contractent une assurance hospitalisation s'entendent déjà dire à l'avance que l'assurance est limitée dans le temps. Les mesures citées par la ministre résolvent d'autres problèmes. J'espère que l'on abordera également le problème des patients psychiatriques.

07.04 Fientje Moerman, ministre: J'ai bel et bien évoqué l'interaction entre la discrimination et l'assurance. Il existe des situations différentes. Avant tout, il y a la situation d'une personne avec une assurance hospitalisation qui devient un patient psychiatrique. Aux termes des nouvelles règles, l'assureur ne pourra plus résilier. Cet aspect est donc réglé. Les autres problèmes concernant des patients psychiatriques privés d'assurance seront traités au sein du groupe de travail.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van mevrouw Annemie Roppe aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de interpretatie van reisbemiddeling zoals bedoeld in de wet van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling" (nr. 2448)

08 Question de Mme Annemie Roppe à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "l'interprétation de la notion d'intermédiaire de voyages au sens de la loi régissant le contrat d'organisation de voyages et le contrat d'intermédiaire de voyages" (n° 2448)

08.01 **Annemie Roppe** (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, in de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling wordt in artikel 1, naast de definitie van het contract tot reisorganisatie, ook de definitie van het contract tot reisbemiddeling gegeven.

Een contract van reisorganisatie wordt omschreven als een georganiseerde combinatie van ten minste twee van de volgende drie diensten: vervoer, logies of andere niet met vervoer of logies verband houdende toeristische diensten, die niet bijkomstig zijn ten opzichte van het vervoer of de logistiek. Ook wordt uitdrukkelijk in het laatste lid van artikel 1, 2°, bepaald dat afzonderlijke facturering van diverse onderdelen van eenzelfde combinatie de reisorganisatie of bemiddelaar niet ontslaat van zijn verplichtingen.

Net om die redenen wordt dan ook het tweede deel aan de definitie van reisbemiddeling toegevoegd. Door de extradefiniëring wordt de activiteit van de tussenpersoon voor de verkoop van een van de diensten ook als reisbemiddeling gezien. Dat is om te vermijden dat een verkoper-tussenpersoon zou ontsnappen aan zijn verplichtingen als reisbemiddelaar door afzonderlijke contracten te sluiten voor elk van de onderscheiden diensten en zo de voorwaarden van de combinatie te omzeilen, eventueel zelfs met verschillende, onderscheiden rechtspersonen.

Naar aanleiding van een concrete discussie met een autocarbedrijf meent de Belgische Staat de wet te moeten interpreteren als zou de aanbieder van de dienst zelf moeten worden beschouwd als reisbemiddelaar. Bijgevolg is de persoon die een overeenkomst sluit waarbij hij zich verbindt tegen betaling van een prijs een afzonderlijke prestatie te verstrekken die enigerlei reis of verblijf mogelijk maakt, een reisbemiddelaar. Inderdaad staat vast dat ook zulke vervoersovereenkomst met het oog op reis en/of logies of een toeristische logiesovereenkomst onder de toepassing van de wet vallen als reisbemiddeling.

De reiswet beschouwt ook het leveren van afzonderlijke delen van een reis of verblijf als reisbemiddeling.

Deze interpretatie stelt dus eigenlijk dat een autocarbedrijf dat vervoer verzorgt, een reisbemiddelaar is of zou zijn en dus vergunningsplichtig is of zou zijn als reisbureau. Indien dat de juiste interpretatie is, betekent dit dat elk autocarbedrijf, elk hotel dat verhuurt aan een touroperator, elk restaurant, enzovoort, gedoemd is om in de illegaliteit te werken, voor zover zij geen erkenning als reisbureau hebben. Deze interpretatie is met andere woorden gevaarlijk voor de hele sector.

08.01 **Annemie Roppe** (sp.a-spirit): La loi définit les notions d'organisation de voyages et d'intermédiaire de voyages. Dans le premier cas, il s'agit d'une combinaison d'au moins deux des services suivants : le transport, l'hébergement ou d'autres services touristiques. L'intermédiaire de voyages ne vend qu'un seul de ces trois services.

A l'occasion d'une discussion avec un autocariste au sujet de points concrets, l'Etat a dit que tout autocariste qui organise des transports est un intermédiaire de voyages et est donc assujéti à une licence en tant qu'agence de voyages. Toute personne ou société offrant un service doit donc travailler dans l'illégalité si elle ne dispose pas d'un agrément en tant qu'agence de voyage. Cette interprétation de la loi est dangereuse pour l'ensemble du secteur.

La ministre pourrait-elle nous dire quelle est exactement l'interprétation qui est actuellement donnée à la définition de contrat d'intermédiaire de voyages?

Les personnes ou les sociétés offrant des services propres au secteur du voyage ressortissent-elles à l'application de cet article et, par voie de conséquence, à toutes les obligations de la loi?

Dans l'affirmative, comment la ministre compte-t-elle résoudre ce problème?

Mevrouw de minister, om deze redenen had ik dan ook graag van u vernomen, ten eerste, welke de juiste interpretatie is van de definitie van het contract tot reisbemiddeling, zoals bepaald in artikel 1, 2°, van de wet tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling.

Ten tweede, vallen de aanbieders van diensten, eigen aan de reissector, zoals autocarbedrijven, onder de toepassing van het artikel en dus van de verdere verplichtingen van de wet?

Ten derde, indien dat zo is, hoe denkt u de zware consequenties van deze interpretatie op te vangen?

08.02 Minister **Fientje Moerman**: Ten eerste, krachtens artikel 1 van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling wordt als reisbemiddelaar beschouwd elke verkoper die in de betekenis van de wet betreffende de handelspraktijken, de voorlichting en bescherming van de consument zich verbindt tot het verstrekken aan een andere tegen betaling van prijs van hetzij een contract tot reisorganisatie, hetzij één of meer afzonderlijke prestaties die enigerlei reis of verblijf mogelijk maken. Het gaat meestal om de reisagent die forfaitreizen of vervoertickets verkoopt of hotelboekingen doet.

Ten tweede, autocarbedrijven zijn meestal reisorganisatoren. Ze zijn verkopers in de betekenis van de wet betreffende de handelspraktijken, de voorlichting en de bescherming van de consument en verbinden zich dus in eigen naam jegens een andere om tegen betaling van een totaalprijs ten minste twee van de drie volgende diensten te leveren: vervoer, logies of andere niet met vervoer of logies verbandhoudende toeristische diensten die niet bijkomstig zijn ten opzichte van het vervoer of de logies en dit voor zover de diensten een overnachting behelzen of zich uitstrekken over een tijdsspanne van meer dan 24 uur. In deze context moeten autocarbedrijven op grond van de reglementering van 1965 over het statuut van de reisagentschappen een A- of een C-vergunning hebben waarvan de toekenning een gewestelijke bevoegdheid is.

Voor zover ze onder de definitie van reisbemiddelaar vallen en ze over een C-vergunning beschikken, kunnen autocarbedrijven contracten tot reisbemiddeling sluiten. In dit laatste geval zijn ze onderworpen aan de specifieke verplichtingen die voor reisbemiddelaars gelden. Dat staat in artikel 21 en volgende van de wet van 16 februari 1994, waaronder een raadgegingsverplichting.

08.03 **Annemie Roppe** (sp.a-spirit): Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik ben een beetje verbaasd dat wordt verwezen naar de wet, wat ik eigenlijk ook had gedaan bij het stellen van mijn vraag. De moeilijkheid die zich voordoet is de interpretatie die aan deze wet wordt gegeven en die tot uiteenlopende rechtspraak aanleiding kan geven. Ik denk dat wij dus naar de rechtbanken zullen moeten luisteren om tot een juiste interpretatie te komen.

08.02 **Fientje Moerman**, ministre: Les intermédiaires de voyage sont généralement des agences de voyage qui vendent des forfaits, des billets de transport ou des réservations d'hôtel. Les sociétés d'autocar sont généralement des organisateurs de voyages. Il s'agit de vendeurs qui s'engagent en leur nom propre à fournir au minimum deux des trois services - à savoir le transport, le logement ou d'autres services touristiques - contre rémunération. Ils doivent détenir une licence A ou C délivrée par les Régions. La licence C leur permet d'intervenir en qualité d'intermédiaire de voyage et ils doivent satisfaire à toutes les obligations.

08.03 **Annemie Roppe** (sp.a-spirit): Je suis étonnée que la ministre fasse référence à la loi dans la mesure où la difficulté réside précisément dans l'interprétation de la loi qui peut déboucher sur une jurisprudence divergente.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Bart Laeremans aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de patstelling inzake de overdracht van de Plantentuin van Meise" (nr. 2452)
- de heer Servais Verherstraeten aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het bestuurlijke vacuüm waarin de Plantentuin van Meise zich bevindt en het uitblijven van een samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappen over de overheveling ervan" (nr. 2469)

09 Questions jointes de

- M. Bart Laeremans à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "l'impasse en ce qui concerne le transfert du jardin botanique de Meise" (n° 2452)
- M. Servais Verherstraeten au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le vide administratif concernant le jardin botanique de Meise et l'absence d'un accord de coopération entre les Communautés à propos de son transfert" (n° 2469)

09.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Mevrouw de minister, ik wil mijn vraag in verband met de Plantentuin van Meise een beetje actualiseren. U zult mij dat niet ten kwade duiden. Ik wil een beetje afwijken van de schriftelijke versie van mijn vraag die u is voorgelegd, en dat in het licht van het overleg dat plaatsvond midden vorige week, nadat ik mijn vraag terzake reeds had ingediend.

U weet dat de directeur van de Plantentuin aan de alarmbel heeft getrokken wegens de schrijnende toestand. Ik zal hem toch nog even citeren. "De orchideeënserre staat op dit moment letterlijk op instorten. Het geheel wordt nog gestut met balken en wordt gedragen door kabels maar het is een kwestie van tijd vooraleer alles naar beneden komt. Vier andere serres moeten binnen de kortste keren ontruimd en verbouwd worden. Ons herbarium heeft op dit moment geen plafond en de oranjerie moet het stellen zonder verwarming. Daarnaast zijn er nog enkele bovenbruggen die dreigen in te storten als er niet snel iets gebeurt."

U weet, mevrouw de minister, dat een onderdeel van het Hermes-akkoord over de regionalisering van het landbouwbeleid en de buitenlandse handel de overheveling was van de Plantentuin van Meise, maar er was nog een samenwerkingsakkoord nodig tussen Vlaanderen en Wallonië. De respectievelijke deelstaatarlamenten moesten nog een decreet uitwerken. Dat is allemaal niet gebeurd, spijts de jaren.

In die jaren, mevrouw de minister, zijn er gelegenheden geweest om hefbomen te gebruiken aan Vlaamse kant om die akkoorden af te dwingen. Wij hebben de regionalisering van de wapenwetgeving gehad, wij hebben de tabakswet gehad. Dat waren allemaal geschikte ogenblikken om het dossier – in principe een verworven dossier – opnieuw in beweging te krijgen en het te koppelen aan nieuwe vragen van de collega's van het Zuiden van het land, om zo het dossier gedeblokkeerd te krijgen.

De problemen zijn u bekend. U hebt terzake reeds een half jaar geleden met de directeur overleg gehad. U stelde toen zelfs, mevrouw de minister, dat de Plantentuin van Meise een wetenschappelijke instantie was "die op wereldniveau aan de top staat" en ik citeer u.

Gelukkig heeft die alarmbelprocedure, als het ware, van de directeur misschien tot enig soelaas aanleiding gegeven op het overleg dat vorige week in de respectievelijke regeringen heeft plaatsgevonden. Er zou anderhalf miljoen euro worden opzigezet om de nodige

09.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Je souhaiterais actualiser ma question sur le Jardin botanique. Le directeur de cet établissement a actionné la sonnette d'alarme. Plusieurs serres risquent de s'effondrer et d'autres équipements nécessaires sont défectueux. En outre, des problèmes de personnel et de fonctionnement se posent.

Tous les problèmes sont consécutifs au transfert du Jardin botanique national aux autorités flamandes, transfert qui, depuis 2001, n'a jamais été mis en œuvre. Aucun accord de coopération n'a encore été conclu entre les Communautés flamande et française, de sorte que l'on peut parler de vide juridique en ce qui concerne la gestion du Jardin botanique.

Les différents gouvernements se sont concertés la semaine dernière. Un montant de 1,5 million d'euros est maintenant disponible pour les travaux de rénovation urgents.

Toutes les exigences concrètes du directeur sont-elles ainsi satisfaites?

À quoi l'argent doit-il servir précisément?

Quel est le calendrier fixé pour la procédure d'adjudication?

Les travaux d'entretien indispensables ont-ils été réalisés

renovatie- en restauratiewerken te doen. Ik wil het daar dan ook specifiek over hebben.

Ten eerste, mevrouw de minister, worden de zeer concrete eisen die de directeur heeft gesteld allemaal vervuld met dat bedrag van anderhalf miljoen euro?

Ten tweede, wat gebeurt er met dat anderhalf miljoen euro?

Ten derde, zijn er op dit ogenblik budgetten voor of moet u daarvoor nog budgetten vrijmaken?

Ten vierde, wat is de timing van de aanbestedingsprocedure en van de uitvoering van de nodige renovatiewerken?

Mevrouw de minister, vorige week heeft collega Laeremans een vraag gesteld aan minister Reynders, die verantwoordelijk is voor de Regie der Gebouwen. Minister Reynders heeft toen eigenlijk gezegd dat men een overdracht moet doen, dat men het akkoord afwachtte – het was de dag voordat het overleg heeft plaatsgevonden – en dat hij instond voor de instandhoudingwerken. Vindt u dat de noodzakelijke instandhoudingwerken hebben plaatsgevonden, in het licht van de klachten die de directeur recent nog had en in het licht van het feit dat men nu toch 1,5 miljoen euro moet investeren? Is er niet gedurende jaren verwaarlozing geweest in plaats van instandhouding?

Mevrouw de minister, er zal, liefst zo snel mogelijk, 1,5 miljoen in de Plantentuin van Meise worden geïnvesteerd. Stel dat er een akkoord komt tussen Vlaanderen en Wallonië, moet dit geld dan worden terugbetaald? Zo ja, heeft Vlaanderen inspraak in de herstelwerkzaamheden, de aanbesteding en de toewijzing? Of dient er niet te worden terugbetaald? Vindt u, mevrouw de minister, dat in het kader van het Hermes-akkoord de federale overheid de Plantentuin van Meise aan Vlaanderen dient af te geven in een staat van instandhouding, dat wil dus zeggen in een prima staat van onderhoud?

09.02 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het is niet de eerste keer dat wij u hierover ondervragen. Blijkbaar is er toch nog enige vordering in het dossier, wellicht mede ten gevolge van de desastreuze toestand waarin de Plantentuin zich momenteel bevindt. Afgelopen weken is dat uitgebreid, en terecht, in de media-aandacht gekomen. De serres staan daar inderdaad gewoon op instorten. Men heeft die tuin jarenlang verwaarloosd.

Eigenlijk kan men alleen maar betreuren dat Vlaamse functionarissen altijd zo verschrikkelijk braaf zijn en dat niet al veel langer hebben aangeklaagd. Het is niet sinds gisteren dat er serres zijn ingestort of onbruikbaar zijn, het is al een hele tijd. Eenderde van de orchideeën is al verloren. Men heeft veel te lang braaf het verhaal stilgehouden. Als men daarmee eerder had uitgepakt, dan was er misschien al sneller overleg geweest en enige pressie op het dossier gezet.

Daarmee wil ik niet zeggen dat ik akkoord ga met de regeling die in het Overlegcomité is getroffen. Er komt wel wat schot in de zaak, men zal die dringende herstellingen kunnen doen. Er komt 1,5 miljoen euro vrij, maar uiteindelijk zal Vlaanderen alles mogen betalen, terwijl het

au cours des années écoulées ou peut-on parler en l'occurrence de négligence?

La Flandre doit-elle rembourser cette somme de 1,5 million d'euros si un accord relatif au transfert est conclu entre la Flandre et la Wallonie?

L'accord dit de "Hermès" prévoyait que le Jardin botanique devait être transféré en parfait état à la Flandre.

09.02 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Après des années de négligence, la situation désastreuse du Jardin botanique de Meise a enfin été révélée dans les médias. Pourquoi donc des fonctionnaires flamands sont-ils si gentils et ont-ils dissimulé la catastrophe si longtemps? Ils auraient pu faire monter la pression en dénonçant l'affaire. Des travaux urgents de rénovation vont maintenant pouvoir être réalisés mais la Flandre devra rembourser cet argent alors qu'il s'agit en l'occurrence d'une négligence et d'une dette du passé. Le Jardin botanique constitue en fait un cadeau empoisonné – et il n'est pas encore certain que le transfert

hier toch gaat om een schuld – verwaarlozing door de federale overheid – uit het verleden. Men kan zeggen dat het slechts gaat over 60 miljoen Belgische frank, maar het is weeral iets waarvoor Vlaanderen mag opdraaien, terwijl de schuld van de verwaarlozing niet bij het Vlaamse Gewest ligt, integendeel. Het is dus in zekere zin een vergiftigd geschenk.

Er is trouwens nog altijd geen zekerheid dat die overdracht aan Vlaanderen daadwerkelijk zal plaatsvinden. De enige druk die er is om het zo snel mogelijk aan Vlaanderen over te dragen, is dat Vlaanderen die 1,5 miljoen euro niet zal moeten terugbetalen wanneer de overdracht op het einde van het jaar niet zou plaatsvinden.

Die overdracht hangt natuurlijk ook in belangrijke mate af van de Franse Gemeenschap, die het dossier al zo lang blokkeert. Als de Franse Gemeenschap met de armen gekruist blijft zitten, mevrouw de minister, zal die overdracht ook op het einde van het jaar niet plaatsvinden. Die Franse Gemeenschap heeft er trouwens ook geen belang bij – het is toch de federale overheid die betaalt – om enige vordering in het dossier te brengen.

Ik had u een aantal vragen overgezonden, maar die zijn natuurlijk wat achterhaald. Mijn vraag is nu vooral wat u zult doen. Welke garanties hebt u ten opzichte van de Franse Gemeenschap dat die overheveling er komt, dat de akkoorden zullen worden gehonoreerd en dat de decreten die nodig zijn, allemaal zullen goedgekeurd zijn? Welke initiatieven zult u nog nemen?

Welke knelpunten zijn er nog? Hebt u bij het overleg moeilijkheden kunnen detecteren? Kunt u daarbij een verduidelijking geven?

Wat zult u doen om de Franse Gemeenschap tot de nodige spoed aan te zetten en ervoor te zorgen dat het dossier over enkele maanden definitief is afgehandeld?

09.03 Minister **Fientje Moerman**: Mevrouw de voorzitter, ik zal beide vragen samen beantwoorden. Mocht ik een of ander detail vergeten – ik denk het niet – dan moet u mij dat maar zeggen.

Ten eerste, op 4 april 2003 werd een definitieve goedkeuring gegeven aan het ontwerp van samenwerkingsakkoord mits de federale overheid hierbij werd betrokken en mits het Franstalige toegevoegde vormings- en beheerspersoneel van het gespecialiseerde technisch personeel en het beheerspersoneel van niveau 2+ en hoger in een uitdovend kader zou worden ondergebracht. Als compensatie zou de Franse Gemeenschap 3 extra mensen ter beschikking kunnen stellen.

Ten tweede moesten er uitdrukkelijke waarborgen van de Vlaamse Gemeenschap komen om op het terrein nooit de splitsing door te voeren tussen de federale en de Vlaamse collecties. Bovendien moesten de Franstaligen dezelfde gebruiksrechten inzake onderzoek en educatie als de Vlaamse vorsers op de Vlaamse planten behouden.

Tot nu toe werd het akkoord nog niet uitgevoerd. Dit punt is niet in de verschillende regeringen – zoals u beweerde, mijnheer Verherstraeten – maar in het orgaan van het Overlegcomité geagendeerd op

aura réellement lieu un jour. La Flandre ne doit pas rembourser cette somme si le transfert n'est pas effectif pour la fin de 2004. La Communauté française bloque ce dossier depuis des années déjà.

De quelles garanties la ministre dispose-t-elle que le Jardin botanique sera transféré et que fait-elle pour inciter la Communauté française à faire diligence?

09.03 **Fientje Moerman**, ministre: Le 4 avril 2003, le projet d'accord de coopération a été adopté définitivement à condition que l'Etat fédéral y soit associé, que le personnel francophone soit rangé dans un cadre voué à l'extinction et que la Communauté flamande donne expressément la garantie qu'elle ne scindera jamais, sur le terrain, les collections fédérales et flamandes, et que les chercheurs francophones aient les mêmes droits que les chercheurs flamands. Cet accord n'a pas encore été exécuté.

Lors de la réunion du Comité de concertation du 21 avril 2004, il a été décidé que l'exécution de l'accord et le transfert définitif doivent avoir lieu avant la fin de cette année. Ce point a été

woensdag 21 april. Daar is beslist dat de uitvoering en de definitieve overdracht vóór het einde van dit jaar moeten gebeuren. Het item staat opnieuw geagendeerd op het Overlegcomité van 5 mei. Ik denk dat het 5 mei is. Op die datum moet u mij niet pakken. Ik heb mijn agenda niet bij mij.

Er is ook een vraag met betrekking tot de herstellingen. Op het Overlegcomité van 21 april werd beslist om voor een bedrag van 1.515.000 euro de dringendste werken te laten uitvoeren door de Regie der Gebouwen. Ik neem graag de verantwoordelijkheid voor de zaken waarvoor ik bevoegd ben, maar ik wil even onderstrepen dat de Regie onder de bevoegdheid van collega Reynders valt. De Regie zal voor dat bedrag aan werken uitvoeren en prefinancieren, na overleg met het Vlaams Gewest en in afwachting van de definitieve overdracht voor het einde van het jaar.

Er wordt dus wel degelijk overleg gepleegd met het Vlaams Gewest over de uit te voeren werken. Ik denk dat ik het voornaamste heb gezegd.

Wat het geblokkeerd zitten van dit dossier betreft, het zijn in essentie de Franse Gemeenschap en de Nederlandstalige Gemeenschap die overeen moeten komen. Dat weet u ook. Ik heb zelf de heer Ramelot, de directeur van de Plantentuin, als één van de eersten bij mij over de vloer gehad verleden zomer. Hij heeft mij toen de toestand van de Plantentuin geschetst. Wat betreft die zaken waar ik hem mee kon helpen – er is ook geen federale administratie meer die belast is met het ondersteunen van de Plantentuin – hebben wij hem een zekere administratieve ondersteuning – als ik het zo mag noemen – geboden vanuit mijn beleidscel. Dat is uiteindelijk ook niet volledig de taak van een beleidscel maar ik wilde aan de ergste noden tegemoetkomen. Op dat vlak denk ik wel dat er begeleiding is geweest, misschien niet optimaal maar toch zo goed als de omstandigheden en mijn middelen het toelieten. Het feit dat we nu een doorbraak hebben over het uitvoeren van die werken en een akkoord in het Overlegcomité over de definitieve overdracht voor het einde van het jaar betekent toch wel een significante vooruitgang in dit dossier.

Er bestaat een lijst van werken die moeten worden uitgevoerd door de Regie. Ik vermoed dat die in overleg met de heer Ramelot en met de Plantentuin is opgesteld. Daarover moet u natuurlijk echter collega Reynders bijkomende vragen stellen.

09.04 Servais Verherstraeten (CD&V): Ik dank de minister voor haar antwoord. We zullen dit dossier opvolgen, mevrouw de minister. Ik vrees uiteraard dat als er straks aanbestedingsprocedures dienen te worden gevolgd met opmaak van plannen en bestekken, vervolgens toewijzing en dan nog de uitvoering we, 31 december 2004 reeds gehaald hebben.

Ten tweede moet ik vaststellen dat door het nalaten van de federale overheid... Ik mag de regering als één en ondeelbaar beschouwen. Het kan zijn dat dit rechtstreeks valt onder de Regie der Gebouwen maar u bent deels ook politiek verantwoordelijk wat uw bevoegdheden betreft en u had ook aan de alarmbel kunnen trekken bij de Regie en bij uw collega van Financiën, minister Reynders. De nalatigheden van de federale overheid en het laten verkommeren van de infrastructuur aldaar hebben een prijskaartje dat door Vlaanderen zal moeten

réinscrit à l'ordre du jour du Comité de concertation qui se tiendra début mai 2004. Le 21 avril 2004, le Comité de concertation a décidé de faire exécuter les travaux les plus urgents par la Régie des Bâtiments pour un montant de 1.515.000 euros et de les préfinancer - après concertation avec la Région flamande - en attendant le transfert définitif avant la fin de cette année.

Les Communautés doivent essayer de se mettre d'accord. Le directeur du Jardin botanique, M. Ramelot, m'a rendu visite l'été dernier. Je lui ai alors accordé le soutien administratif de ma cellule politique de façon qu'il puisse faire face aux besoins les plus urgents et donc, j'ai bel et bien assumé en la matière une certaine forme d'accompagnement. Les nets progrès qui viennent d'être enregistrés dans ce dossier constituent une véritable avancée.

Il existe une liste des travaux à effectuer qui a sans doute été rédigée en concertation avec le directeur du Jardin botanique. Vous devriez adresser vos questions à ce propos au ministre Didier Reynders.

09.04 Servais Verherstraeten (CD&V): Nous suivons le dossier. La fin de l'année 2004 sera probablement déjà très loin lorsque toutes les procédures d'adjudication seront clôturées. La ministre se retranche derrière la Régie, mais c'est elle qui a la responsabilité politique. Elle aurait pu enclencher la sonnette d'alarme dès l'été dernier. L'inactivité du gouvernement fédéral a un prix qui sera à nouveau facturé aux Flamands. Je le déplore.

worden opgehoest. Dat betreur ik.

09.05 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): U had gezegd dat uw antwoord volledig zou zijn maar ik blijf toch enigszins op mijn honger, mevrouw de minister. Ik lees in een Belga-bericht de dag voor het akkoord naar aanleiding van een antwoord van uw goede collega Bart Somers in de Vlaamse regering, dat er dus wel een samenwerkingsakkoord tot stand was gekomen en zelfs ondertekend was, maar dat er geen akkoord was over een eensluidend decreet tussen het Vlaams Parlement en de Franse Gemeenschap en dat daar nog altijd het knelpunt zit.

Ik had u gevraagd wat volgens u het knelpunt is dat dit nog altijd tegenhoudt ten aanzien van de Franse Gemeenschap. Ik heb daar niet zoveel duidelijkheid over. Ik vrees dat het zo lang de Franse Gemeenschap zegt dat het niet over gaat, geblokkeerd zal blijven.

Mijn vraag was dus eigenlijk wat u kan doen en welke incentives u heeft om die Franse Gemeenschap ervan te overtuigen om dit tegen het einde van het jaar te doen. Dat prijskaartje van anderhalf miljoen dat Vlaanderen niet meer hoeft te betalen aan de federale overheid is natuurlijk geen drukingsmiddel ten aanzien van de Franse Gemeenschap. Het is een voordeel voor Vlaanderen en eigenlijk vind ik het erg dat Vlaanderen zal moeten betalen voor iets wat de schuld is van de federale overheid, de verwaarloosde toestand. Dit is een federale schuld die eigenlijk volledig door de federale overheid moet worden gedekt. Voor de Vlaamse overheid heeft u een presentje maar daar gaat het dossier niet mee vooruit.

Als de Franse Gemeenschap op een of andere manier een decreet blijft tegenhouden, blijft het dossier geblokkeerd. Mijn vraag is en blijft dan ook: wat gaat u doen om de Franse Gemeenschap over de brug te halen en ons te garanderen dat die overdracht op het einde van het jaar wel degelijk heeft plaatsgevonden?

09.06 Minister Fientje Moerman: Ik kan alleen herhalen dat op het Overlegcomité, waar zowel de Vlaamse regering, de Franse Gemeenschap als de federale regering vertegenwoordigd waren, door alle partijen overeengekomen werd dat er uitvoering moet worden gegeven aan het samenwerkingsakkoord, dat de overdracht definitief dient te worden voor het einde van het jaar en dat de zaak op het volgende Overlegcomité opnieuw op politiek niveau staat geagendeerd. U weet ook, mijnheer Laeremans, dat ik hiërarchisch, als ik het zo mag uitdrukken, geen bevoegdheid heb over de Franse Gemeenschap.

Ten tweede, is het ook zo dat het koninklijk besluit van 21 juli 2003 twee personen in afwachting van overdracht bevoegd maakt voor de Plantentuin van Meise, dat ben ikzelf voor de Nederlandstaligen en voor de Franstaligen is dat de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la proposition de directive relative aux services dans le marché intérieur" (n° 2471)

09.05 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Il n'y a toujours pas d'accord sur un décret cohérent. Comment la ministre va-t-elle convaincre les francophones?

Le dossier du Jardin botanique restera dans l'impasse tant que la Communauté française bloquera le décret.

09.06 Fientje Moerman, ministre: Je ne puis que répéter ce qui a été décidé au Comité de concertation du 21 avril 2004. Je ne suis pas compétente pour la Communauté française. D'après l'arrêté royal du 21 juillet 2003, deux ministres assument la responsabilité du Jardin botanique jusqu'au transfert, le vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et moi-même.

10 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het voorstel voor een richtlijn betreffende diensten op de interne markt" (nr. 2471)

10.01 Zoé Genot (ECOLO): Madame la présidente, je souhaite interroger Mme la ministre sur la proposition de directive relative aux services dans le marché intérieur, appelée plus couramment directive de libéralisation des services ou encore directive Bolkestein-Busquin.

On sait que cette directive pourrait avoir des impacts énormes sur le plan social, environnemental, économique, ainsi que sur les droits des consommateurs. Elle vise, en effet, tous les services, à l'exception de trois secteurs: les services financiers, de communication et les transports dans la mesure où ils sont régis par d'autres règles. On le voit, le champ potentiellement touché par cette directive de libéralisation des services est très vaste. Qu'il s'agisse des PME de services, du secteur de l'intérim, des professions libérales, des services publics, les risques sont importants et le domaine touché est difficile à circonscrire.

On entend divers scénarios circuler. Cette directive n'est-elle pas la porte ouverte à des sociétés "boîte aux lettres" qui profiteraient des meilleures conditions fiscales, sociales, environnementales et pratiqueraient ainsi un dumping qui mettrait à mal, en tout premier lieu, nos PME et notre service public?

Le principe du pays d'origine, par exemple, n'avait pas du tout été utilisé dans le cadre d'autres libéralisations, où l'on avait préféré la technique de l'harmonisation préalable, ce qui n'est pas le cas ici.

Comme vous êtes au gouvernail dans cette discussion, vous n'avancez pas sans une vision globale du problème. Et j'imagine que vous avez fait le relevé de l'ensemble des secteurs potentiellement touchés par cette directive et des législations qui pourraient, elles aussi, être affectées. Il serait impossible de discuter autrement de cette directive puisque ce serait véritablement foncer dans le brouillard dans des domaines aussi sensibles que ceux qui peuvent être concernés.

Nous savons qu'un groupe de travail "Compétitivité et Croissance" s'est déjà réuni le 23 mars, le 2 et le 23 avril pour examiner les propositions de la directive, chapitre par chapitre. De même, une réunion est encore prévue le 30 avril pour préparer la grande réunion du Conseil "Compétitivité" des 17 et 18 mai. Il me semble important que nous ayons, ici au Parlement, une vision aussi claire que possible avant ces dates. C'est la raison pour laquelle je vous ai posé un certain nombre de questions très précises. J'espère que les réponses le seront également.

Si possible, j'aimerais recevoir un inventaire de tous les services qui tomberont sous le régime de la nouvelle directive, qu'ils relèvent de votre compétence ou de celle d'un de vos collègues. Tant au niveau fédéral qu'aux autres niveaux, il est indispensable de disposer d'un tel inventaire.

De même, il faudrait réaliser un inventaire de toutes les prescriptions réglant l'établissement et la fourniture d'un service en Belgique - autorisations, permis, licences - qui doivent être respectées

10.01 Zoé Genot (ECOLO): Het voorstel voor een richtlijn betreffende de diensten op de interne markt zou enorme sociale en economische gevolgen kunnen hebben, omdat het ertoe strekt alle diensten vrij te maken, met uitzondering van drie sectoren waarvoor andere regels gelden. Omdat er geen voorafgaande harmonisatie is geweest, is de kans op dumping reëel. Dit brengt de positie van onze overheidsdiensten in het gedrang.

Op 23 maart en 2 april bestudeerde een Werkgroep Concurrentievermogen en Groei de voorstellen voor de richtlijn. Op 23 en 30 april waren twee andere vergaderingen gepland om tot een politiek standpunt te komen voor de volgende Raad Concurrentievermogen van 17 en 18 mei.

Kan u mij een lijst bezorgen van de betrokken diensten en van de wetteksten die niet langer toepasbaar zouden zijn of zouden moeten worden gewijzigd?

Welke standpunten verdedigde de regering tijdens de vergaderingen van 23 maart en 2 en 23 april?

Welke standpunten zal u innemen?

actuellement et qui deviendraient en principe inapplicables ou qui devraient être substantiellement modifiées lors de l'entrée en vigueur de la directive.

Pouvez-vous expliciter les positions défendues par le gouvernement aux réunions de travail des 23 mars, 2 et 23 avril? On le sait, la position adoptée en Conseil des ministres reste très vague, puisqu'on parle de réticences, de tensions partielles ou globales. Cela ne permet pas d'avoir une vision très claire de ce que le gouvernement allait faire pratiquement au sujet des différents articles. C'est pourquoi j'aimerais connaître la position qui a été défendue dans les grandes lignes, mais aussi article par article. Pourriez-vous nous dire à quel article nous en sommes arrivés à présent? Quelle sera la partie de la directive qui va être examinée le 30 avril? Et quelle position comptez-vous y défendre?

10.02 Fientje Moerman, ministre: La réunion du groupe de travail "Compétitivité et Croissance" à laquelle vous faites référence concerne un groupe de travail technique officiel au niveau européen chargé de préparer les décisions au sein du conseil "Compétitivité". La position du gouvernement en la matière a été adoptée lors du conseil "Compétitivité" du 11 mars dernier. Actuellement, les articles de la proposition de directive relative aux services sont examinés un par un lors des différentes réunions du groupe de travail "Compétitivité et Croissance" dont vous mentionnez les dates.

Lors de la réunion du 23 mars dernier, les articles 1 à 8 ont été examinés, les articles 9 à 19 l'ont été lors de celle du 2 avril. Les articles 20 à 25 devraient avoir été étudiés le 23 avril. Pour la réunion du 30 avril, il s'agira des articles 26 à 44.

Au cours des réunions passées, les représentants belges ont émis, conformément à la position du gouvernement, des réserves quant aux points suivants: la définition des prestataires de services, le secteur des services d'intérêt général, les services sociaux, les schémas de sécurité sociale et l'aide sociale, l'articulation avec l'acquis communautaire, les soins de santé, les dispositions relatives au détachement des travailleurs, la médiation en matière d'emploi, la sécurité privée, la concession de services publics, le guichet unique, la faisabilité administrative, l'étendue des compétences, l'utilisation des structures déjà existantes, la traduction certifiée conforme, les raisons impérieuses d'intérêt général.

En outre, la Belgique a requis l'exception pour les points suivants: les dispositions en matière fiscale, les services sanitaires, les soins de santé et la mobilité des patients, les services audio-visuels. Une série de remarques techniques ont également été formulées. Vous sollicitez un inventaire exhaustif de tous les services auxquels s'appliquerait la proposition de directive et de toutes les prescriptions relatives aux services en Belgique. Je crois que votre demande dépasse le cadre d'une réponse à une question orale.

À ce jour, les administrations sont toujours occupées à en dresser l'inventaire. Ces informations pourront vous être envoyées par écrit dès qu'elles seront disponibles.

10.02 Minister Fientje Moerman: Het regeringsstandpunt werd tijdens de Raad Concurrentievermogen van 11 maart goedgekeurd. Op dit ogenblik buigt de Werkgroep Concurrentievermogen en Groei zich over de artikelen van het voorstel van richtlijn. Naar aanleiding van vroegere vergaderingen maakten de vertegenwoordigers van de regering voorbehoud bij de volgende punten: de definitie van de dienstverleners, de sector van de diensten van algemeen belang, de maatschappelijke diensten, de verhouding tot het acquis communautaire, de gezondheidszorg, de bepalingen betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers, de arbeidsbemiddeling, de particuliere veiligheid, de concessie van openbare diensten, de enige loketten, de gewaarmerkte vertalingen en de dwingende redenen van algemeen belang. België verzocht om een uitzondering voor belastingaangelegenheden, gezondheidsdiensten, gezondheidszorg, mobiliteit van de patiënt en audiovisuele diensten. Er werd een reeks technische opmerkingen geformuleerd.

De onderscheiden administraties maken op dit ogenblik een inventaris van de diensten en van de wettelijke voorschriften waarop

de richtlijn van toepassing zou zijn. Ik zal u die informatie schriftelijk bezorgen.

10.03 Zoé Genot (ECOLO): Je n'aurais en effet trouvé aucun inconvénient à recevoir un inventaire exhaustif des services par écrit. Avancer dans la discussion de cette directive sans avoir une vision globale de la façon dont sont affectés nos services et les réglementations d'établissement qui concernent les services, c'est comme rouler dans une voiture avec un pare-brise opaque. C'est totalement impossible et inacceptable. J'entends que vous avez émis des réserves et sollicité des exceptions mais ce n'est pas suffisant. Il est primordial d'être rapidement en possession de cet inventaire, que ce soit pour les services fédéraux ou pour ceux des autres niveaux, puisqu'à l'heure actuelle vous représentez l'ensemble de la Belgique dans ces discussions.

10.03 Zoé Genot (ECOLO): Er wordt te snel gewerkt, want op dit ogenblik hebben we onvoldoende zicht op de juiste draagwijdte van die richtlijn.

De enige oplossing bestaat erin deze richtlijn in te trekken zolang wij geen totaalvisie hebben.

J'estime que l'on continue à avancer beaucoup trop vite par rapport à l'approche globale du problème. Je ne peux que rappeler notre proposition de résolution, à savoir le retrait de cette directive tant que l'on n'a pas une vision plus globale et plus détaillée du problème.

Par ailleurs, au niveau des services publics, malgré les réserves imposées et sans avoir un aperçu global, on continue à avancer alors qu'une directive sur les services d'intérêts généraux devrait être depuis longtemps sur les bancs du Parlement européen. Or, ce n'est pas le cas. J'estime que c'est une mauvaise façon de travailler!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

11 Interpellations jointes de

- Mme Muriel Gerkens à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "l'organisation du marché de l'électricité" (n° 310)

- M. Pieter De Crem à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "l'organisation du marché de l'électricité" (n° 318)

11 Samengevoegde interpellaties van

- mevrouw Muriel Gerkens tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de organisatie van de elektriciteitsmarkt" (nr. 310)

- de heer Pieter De Crem tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de organisatie van de elektriciteitsmarkt" (nr. 318)

11.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Madame la présidente, madame la ministre, je me permets de vous interpeller une fois de plus sur l'organisation du marché de l'électricité, notamment parce que selon les dernières informations en ma possession, vous n'avez toujours pas soumis les nouveaux tarifs d'électricité pour les clients captifs à l'approbation du gouvernement. Or, il me semblait évident, y compris dans votre chef, que les clients devaient pouvoir bénéficier des diminutions des coûts de transport, qui avaient eu lieu en 2003 et 2004, et du retrait du financement de toute une série de fonds qui maintenant ne sont effectivement plus à charge.

11.01 Muriel Gerkens (ECOLO): De minister heeft de nieuwe elektriciteitsstarieven voor de gebonden afnemers nog altijd niet aan de regering voorgelegd. En het is ook nog altijd wachten op de invoering van de federale ombudsdienst.

Par ailleurs, le service de médiation fédéral, qui est prévu dans la loi du 20 mars 2003, n'a toujours pas été instauré. Or, vous dites relancer la concertation avec les Régions sur ce dossier. Néanmoins, selon mes informations, les Régions se sont mises d'accord sur le fonctionnement de ce service au niveau fédéral, et ce antérieurement

In Vlaanderen is de elektriciteitsmarkt volledig geliberaliseerd. De gemeenten ontvangen niet langer het immateriële dividend via de intercommunales. In de pers verklaarde u dat de consument

au dépôt du projet de loi. Donc, votre concertation traîne. En conclusion, rien n'est encore concrétisé à ce jour.

Je m'étonne également de ce que le financement de ce service de médiation est, quant à lui, prévu via l'arrêté royal du 8 mars relatif au financement de la CREG.

En Flandre, le marché est totalement libéralisé. Les communes ne perçoivent donc plus le dividende immatériel via les intercommunales ce qui, d'après vos estimations, concerne 172 millions d'euros. En contrepartie, les consommateurs flamands n'ont pas bénéficié d'une diminution des tarifs correspondante. Cela m'étonnerait que ce secteur ait dépensé ce montant dans des campagnes de publicité ou au niveau de la réorganisation interne. Cette réorganisation hypothétique aurait d'ailleurs dû produire des économies et a fortiori des diminutions de coût.

Dans la presse du début avril, vous déclariez qu'il appartenait au consommateur de demander un nouveau tarif afin de pouvoir profiter d'une diminution tarifaire ce qui implicitement signifie que vous acceptez un transfert des revenus des communes vers Electrabel et Luminus.

Je me permets de vous rappeler que le précédent gouvernement avait décidé d'organiser une mise aux enchères des capacités virtuelles dès septembre 2003 afin, précisément, de créer un marché liquide et d'éviter des situations économiquement absurdes et mauvaises, tant pour la position concurrentielle de nos entreprises que pour le pouvoir d'achat du citoyen.

Nous sommes donc face à un choix: soit les autorités publiques prennent leurs responsabilités et interviennent dans l'organisation du marché, ce qui était l'option choisie par le précédent gouvernement, soit nous n'intervenons pas et faisons appel aux consommateurs pour qu'ils agissent eux-mêmes, ce qui semblerait être votre choix.

Il en résulte que 172 millions d'euros sont passés des communes vers le secteur sans correspondre à une logique économique.

Aujourd'hui, à la radio ainsi que dans un communiqué de l'agence Belga, j'ai perçu un agacement de votre part vis-à-vis d'Electrabel concernant la nécessité de baisser les prix ou de faire appel à la concurrence.

J'espère donc qu'à la suite des réponses à mes questions, je pourrai changer d'analyse en la matière.

En ce qui concerne la mise aux enchères des capacités virtuelles de production, quand je vous ai interrogée le 17 février à ce sujet, vous m'aviez indiqué que les 25% devaient être rendus disponibles mais que la mise aux enchères de capacités virtuelles n'était qu'une piste parmi d'autres pour atteindre cet objectif. Votre but était de réduire cette quantité. Le premier ministre, lui, s'exprimait dans la revue de la FEB, en février également, en disant "door veiling zullen we 25% van de productiecapaciteiten toegankelijk maken voor diverse marktactoren". Les interprétations me semblent différentes.

Mes questions sont les suivantes.

zelf maar een tariefvermindering moest vragen. De vorige regering koos ervoor in te grijpen in de marktorganisatie. De huidige regering zou veeleer de consument tot actie willen oproepen, met als gevolg dat een bedrag van 172 miljoen zonder enige economische logica overgeheveld wordt van de gemeenten naar de sector.

U verklaarde op 17 februari jongstleden in de commissie dat het veilen van virtuele capaciteit een van de mogelijke denksporen is om de doelstellingen van Petit-Leez te bereiken. De eerste minister verklaarde in het februari-nummer van het VBO-tijdschrift echter dat die oplossing het mogelijk maakt 25 procent van de productiecapaciteit beschikbaar te maken.

Blijft u erbij dat de gebonden afnemers recht hebben op een tariefvermindering?

Klopt het dat u de CREG gevraagd heeft zich over een tariefvermindering met 0,5 tot 1,2 procent uit te spreken?

Op welke berekeningen stoelen die cijfers?

Volgens mij is het geld dat de gemeenten niet meer ontvangen binnen de sector gebleven. Bent u het daarmee eens?

Zo neen, waar is dat geld naartoe?

Is u het ermee eens dat het feit dat de sector het leeuwendeel of zelfs het geheel van de voor de gemeenten verloren gegane inkomsten zomaar kan inpalmen, erop wijst dat de markt niet naar behoren werkt?

Moet de regering geen bijkomende maatregelen treffen, of vindt u dat de consument er maar voor moet zorgen dat die disfuncties uit de wereld worden geholpen? Maakt de sector hier geen misbruik van

Maintenez-vous – comme vous me l'avez dit en commission en février – que les clients captifs ont droit, avec effet rétroactif au 1er janvier 2004, à une diminution tarifaire qui tienne compte des diminutions des tarifs de transport – en 2003: 30%, en 2004: 10% –, qui tienne compte également de la politique d'amortissement du secteur et de la disparition d'une série de fonds qui ne sont plus à charge d'Electrabel et de la SPE – seuls fournisseurs des clients captifs?

Est-il vrai que vous avez demandé à la CREG de se prononcer sur une diminution tarifaire pour les clients captifs de 0,5 à 1,2%? J'aimerais savoir sur quel calcul vous basez ces chiffres et si ces chiffres sont corrects, étant donné que les estimations faites, par exemple du côté wallon, portent sur une diminution de 4 à 5%.

Les montants que les communes ne reçoivent plus à la suite de la disparition du système des dividendes immatériels sont, selon moi, restés dans le secteur. Etes-vous d'accord avec cette conclusion? Dans le cas contraire, je voudrais que vous m'expliquiez où sont passés ces 172 millions d'euros.

Selon moi, si le secteur garde pour lui la plus grande partie ou la totalité des pertes des revenus des communes, c'est un signe que le marché ne fonctionne pas. Partagez-vous cette analyse? Dans l'affirmative, ne faudrait-il pas prendre des initiatives supplémentaires? Ou alors, considérez-vous toujours qu'il s'agit pour les consommateurs individuels de faire en sorte eux-mêmes que ces dysfonctionnements disparaissent?

Vous en évoquiez la possibilité dans votre communication de ce jour. Allez-vous soumettre auprès des services de la concurrence le dossier d'Electrabel de manière à voir s'il n'y a pas abus de position dominante de leur part?

Enfin, en ce qui concerne le service de médiation, où en est cette fameuse concertation avec les Régions? Le montant prévu de 800.000 euros qui est évoqué dans la presse est-il correct? Quand le service de médiation sera-il mis en place?

Quant à l'évaluation de la mise aux enchères des capacités virtuelles qui a eu lieu en décembre 2003, avez-vous aujourd'hui des indications plus précises? Quelle version faut-il retenir, la vôtre ou celle du premier ministre, pour exécuter cette décision?

11.02 Pieter De Crem (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik diende deze interpellatie in naar aanleiding van de vernietigende analyse die Test Aankoop – weliswaar in de pers – heeft gemaakt van het regeringsbeleid inzake de elektriciteitsmarkt.

Test Aankoop, de belangrijkste consumer benefitorganisatie in België, zegt dat de maat vol is wat betreft het uitblijven van de beslissing van de overheid met betrekking tot de organisatie. Test Aankoop geeft concrete punten van kritiek die wij ook in eerdere discussies hebben gegeven.

Ten eerste, de Vlaamse consumenten die klant zijn gebleven bij de standaardleverancier blijven het immateriële dividend betalen, wat goed is voor 120 miljoen euro per jaar, terwijl de gemeenten het niet

haar dominante marktpositie?

Zo ja, heeft u een onderzoek gevraagd in het kader van de wetgeving betreffende de mededinging?

Hoeveel geld heeft u voor de ombudsdienst uitgetrokken voor 2004? Wanneer zal die dienst van start gaan?

Wanneer zal u over de resultaten beschikken van de evaluatie van de veiling van virtuele capaciteit die in december 2003 plaatsvond?

Wie heeft er nu gelijk wat het toegankelijk maken van 25 procent van de productiecapaciteit voor de actoren op de markt betreft: u of de premier?

11.02 Pieter De Crem (CD&V): *Test-Achat* a réalisé une analyse accablante de la libéralisation du marché de l'électricité et de l'absence de décision des pouvoirs publics. Tout d'abord, les consommateurs qui n'ont pas changé de fournisseur continuent de payer le dividende immatériel. En revanche, celui-ci n'est plus reversé aux communes. Ensuite, le service de médiation n'a toujours pas vu le jour alors qu'il est bel et bien financé. Enfin, les

meer ontvangen. Degenen onder ons die ook gemeentelijke bestuurders zijn, weten goed wat het immaterieel dividend is. Dat is heel vaak bij intercommunales het eerste, zoniet het belangrijkste, punt dat aan de agenda staat.

Ten tweede, de ombudsdienst is er nog altijd niet en dit niettegenstaande het feit dat de consumenten er wel voor betalen.

Ten derde, de Vlamingen betalen het zogenaamd gratis kilowattuur. Test Aankoop zegt verder dat de liberalisering slecht is begonnen. Ze nam niet alleen een valse start, maar ook een slechte start. De organisatie stelt zelfs dat de minister van Economie haar verantwoordelijkheden niet opneemt of niet wil opnemen.

Een tweede belangrijke vaststelling die wij ook deden, is dat de mensen hun weg niet vinden in het web, de wirwar of het doolhof van de zogenaamde vrije markt. Ik ben nog een van die politici die veel mensen op bezoek krijgt. Ik stel vast dat veel mensen niet de draad van Ariadne, maar wel de draad van Electrabel, van Nuon enzovoort, niet altijd terugvinden in die doolhof.

Ik stel ook vast dat de overheid weinig doet om de mededinging meer, en vooral beter, te realiseren. Vice-eerste minister Vande Lanotte heeft ervoor gepleit om 30% van de productiecapaciteit te veilen, ze in auction te plaatsen. Hij verklaarde dat er pas dan concurrentie zou komen. Ik stel vast dat u niet echt de boot afhoudt, maar wel een soort no reply geeft waardoor men niet goed weet wat het standpunt van de regering daarover is.

Voorzitter: Paul Tant, voorzitter.

Président: Paul Tant, président.

Er zijn een aantal beslissingen blijven steken in de aankondigingsfase. Twee jaar geleden beloofde de eerste minister dat de gemeenten zouden worden gecompenseerd voor het verlies aan immateriële dividenden. De regering heeft daarop een nieuwe belasting aangekondigd waarvan we echter nog geen euro hebben gezien.

Mevrouw de minister, u zult als gewezen lokale bestuurder weten dat die dividendenpolitiek eigenlijk een cashpolitiek was, ook wat het immateriële en het materiële betreft. De inkomsten uit de op te leggen heffingen zijn er nog altijd niet.

Thans laat de regering toe dat er een windmolenpark komt in zee op de fameuze Thorntonbank. We hebben gezien dat de vergunningen daarvoor zijn gegeven. De kosten van het transport liggen ergens onder water, die zijn nog altijd niet boven water gekomen. Hoe dan ook staat vast dat zeewindmolens niet rendabel zijn. Bij dat project, zoals het in België is geconcipieerd – het is weliswaar de Vlaamse kust, maar het continentale plat en de afbakening van de zeebodem behoort nog altijd tot de bevoegdheden van de federale regering – zullen subsidies noodzakelijk zijn.

Het Vlaamse groenestroombeleid is mislukt. Voor de gemeenten die in de verleiding zijn getrapt of er moesten intrappen om groene stroom via windmolens te leveren, is het natuurlijk een bijzonder kale kermis. Ik had dus graag van u, mevrouw de minister, vernomen hoe uw beleid gelet op de zware aantijgingen van Test Aankoop wordt

Flamands paient la partie "gratuite" du kilowattheure.

En résumé, les autorités restent les bras ballants. En outre, la plupart des gens errent dans le labyrinthe du marché libéralisé de l'électricité.

Le point de vue du gouvernement est loin d'être clair. Ainsi, le premier ministre s'est engagé, il y a deux ans, à ce que la perte des dividendes immatériels pour les communes soit compensée. Or, ce n'est toujours pas le cas aujourd'hui.

Venons-en à présent aux parcs à éoliennes. Le parc qui sera aménagé sur le banc Thornton, en mer du Nord, n'est pas rentable. A cet endroit, les fonds marins appartiennent encore à l'Etat belge et une subvention fédérale doit donc être accordée pour la construction de ce parc à éoliennes.

La politique énergétique écologique du gouvernement flamand est également un échec.

La ministre pourrait-elle m'expliquer où ont été affectés les dividendes immatériels?

Combien de temps encore les communes devront-elles attendre avant de percevoir leur dû?

La ministre prendra-t-elle des mesures pour encourager les projets d'énergie éolienne?

gerealiseerd. Ook wil ik weten waar het immateriële dividend van de gemeenten naartoe gaat.

Ten tweede wil ik weten hoelang de gemeenten zullen moeten wachten op de door de eerste minister belofte centen.

Ten derde, zal de federale overheid initiatieven nemen om projecten met zeewindmolens te stimuleren en, misschien in overleg met uw gewestelijke collega's, ervoor te zorgen dat er geen bestraffing komt voor het voorzien van windmolenstroom?

11.03 Fientje Moerman, ministre: Monsieur le président, en ce qui concerne la première question de Mme Gerkens, j'ai effectivement déjà signalé que je souhaite qu'une analyse soit faite sur l'impact des baisses des tarifs de transport et de certains autres paramètres qui interviennent dans le calcul des tarifs aux clients captifs. Cette modification dont l'ampleur ne peut être estimée sans faire des calculs sérieux sera introduite après que la CREG, qui a repris les compétences du comité de contrôle, m'aura fait une proposition et après négociation avec le secteur. Cette étude sera demandée prochainement maintenant que j'ai reçu la comparaison des prix avec nos principaux voisins.

Quant aux fonds dont Mme Gerkens parle, ceux-ci concernent des montants qui ont déjà été réalisés en 2003 et qui n'interviennent plus à l'heure actuelle.

A propos de la deuxième question relative au fait que j'aurais demandé à la CREG de se prononcer sur une certaine diminution tarifaire pour les clients captifs, je précise que j'ai demandé à la CREG de mener deux révisions parallèles. L'une concerne l'adaptation suite à la modification du système de perception des tarifs sociaux qui devrait être acceptée rapidement afin d'éviter la double perception de ces montants; le projet d'arrêté est en discussion avec les Régions et en inter-cabinets mais ne devrait présenter aucun problème. L'autre mesure sera plus complexe, comme mentionné ci-dessus.

J'insiste sur le fait qu'il n'y a pas de fourchette de diminution prévue; je n'ai donc pas demandé que la diminution soit limitée à un certain pourcentage. De plus, je peux informer l'honorable membre du fait que, hier, j'ai rencontré Electrabel au sujet des prix. Lors de cette rencontre, j'ai demandé que Electrabel applique une diminution de prix à tous ses clients. Je ferai donc moi-même baisser les prix pour les clients captifs de Bruxelles et de Wallonie; il s'agit de ceux qui n'ont pas encore le libre choix de leur fournisseur. De même, s'il devait s'avérer que le fournisseur et producteur abuse de sa position dominante dans le marché, les procédures du droit de la concurrence seraient lancées.

En ce qui concerne la troisième question portant sur le montant que les communes ne perçoivent plus, l'organisation du marché dans sa nouvelle forme fragmentée, dont une partie du transport et la distribution est partiellement aux mains des intercommunales, entraîne une structure de coûts différente. De plus, diverses applications du service public ont été mises en place qui causent des frais qui n'existaient pas auparavant. Il est normal, après avoir créé de nombreuses charges, comme cela fut le cas les années précédentes,

11.03 Minister Fientje Moerman: Ik wens dat een analyse wordt gemaakt van de invloed van de daling van de transmissietarieven en van de andere parameters waarmee bij de berekening van de tarieven voor de eindgebruiker rekening wordt gehouden. Er zal een wijziging worden doorgevoerd nadat de CREG me een voorstel heeft gedaan. De fondsen die u aanhaalt, spelen op dit ogenblik geen rol meer.

De herziening waartoe de CREG overgaat zijn het gevolg van de gewijzigde inningsprocedure van de sociale tarieven en van de tariefverlaging voor de eindgebruikers.

Ik heb Electrabel gevraagd voor al haar klanten een tariefvermindering toe te passen.

De nieuwe marktorganisatie doet een verschillende kostenstructuur ontstaan. In die context is voldoende concurrentie de beste garantie voor concurrerende prijzen.

Een systeem met maxumprijzen invoeren, houdt gevaren in, want dan is er geen concurrentie meer en ontstaat er een onvriendelijk investeringsklimaat. Ik ga dus geen maxumprijzen opleggen.

Ik ben het niet eens met uw beweringen omtrent het misbruik door de sector van een dominante marktpositie.

Er werd € 800.000 uitgetrokken voor de ombudsdienst. Het overleg met de Gewesten zal

que celles-ci aient un coût. Dans ce contexte, la meilleure garantie pour des prix compétitifs est de veiller à ce qu'il y ait une concurrence suffisante sur le marché et à ce que le prix des consommateurs puisse baisser.

Me référant à la quatrième question, j'ai déjà signalé ci-avant que ce n'est pas uniquement le secteur qui conserve les revenus. De plus, dans un marché où les clients ont le libre choix de leur fournisseur, il est certain que la concurrence devrait faire disparaître le fournisseur qui maintiendrait des prix anormalement élevés si les clients se donnaient la peine de sélectionner leur fournisseur. Imposer un système de prix maxima est très dangereux car cela supprime toute concurrence, crée un climat défavorable aux investissements et mène, à terme, à des risques de sous-capacités de production et donc de black out. Je ne veux pas être responsable de pareille crise. Je n'imposerai donc pas de prix maxima dans le système de marché libéralisé.

Je ne suis pas d'accord avec ce montant de 172 millions d'euros que vous citez. Je considère donc la cinquième question sans objet.

Pour répondre à votre sixième question, un montant de 800.000€ a été inscrit pour les services de médiation et la concertation avec les Régions sera poursuivie prochainement.

Pour ce qui est de l'évaluation de la mise aux enchères de la capacité virtuelle qui a eu lieu en décembre, j'ai reçu l'étude du comité de direction de la CREG, le 17 mars, et une lettre du Conseil général, le 14 avril. Une analyse globale détaillée est en cours. Dès à présent, je peux vous indiquer les points relevés dans l'étude du comité de direction: 34 parties ont marqué de l'intérêt pour la première cession de 250 mégawatts et 18 candidats ont participé aux enchères. La CREG estime qu'il y aurait lieu d'assouplir la procédure pour pouvoir participer aux enchères; 95% des produits proposés ont été acquis. Ceux-ci ont été proposés sous forme de produits de base ou de pointe avec une date d'exercice à partir de janvier ou avril. Tous les produits vendus portent la date d'exercice "avril"; ce qui est probablement la conséquence d'un désavantage dans les courbes de prix pour les différentes durées, appelées aussi courbes d'indifférence des produits de janvier. Ces produits démarreraient trop rapidement après les enchères. Aucun produit à une longue échéance (24 ou 36 mois) n'a été acquis.

Les prix des produits sont très proches de ceux pratiqués aux Pays-Bas pour des produits similaires. La destination de l'électricité en Belgique ou à l'exportation ne peut encore être fixée. Celle-ci sera difficile à déterminer mais sera cependant recherchée. Cela ne pourra se faire qu'après démarrage effectif des transactions.

Dans sa lettre, le Conseil général mentionne que les conséquences des VPP ne pourront réellement commencer à être évaluées qu'après avril et surtout après juillet. Il ne faut pas prendre de décision définitive maintenant. La position du Conseil général de la CREG est très importante puisque c'est l'organe où tous les acteurs et toutes les parties prenantes dans le marché sont représentés. Il me semble dès lors qu'il y a lieu de faire preuve de prudence dans ce dossier et de ne pas prendre des mesures précipitées qui pourraient avoir un effet contre-productif.

eerdaags worden voortgezet.

Ziehier enkele punten uit de studie die ik op 17 maart van de CREG-directie heb ontvangen: 18 kandidaten hebben aan de veiling deelgenomen, 95 procent van de aangeboden producten werden aangekocht en de bestemming van de elektriciteit kan nog niet worden bepaald. De algemene raad stelt dan weer dat er thans nog geen definitieve beslissing moet worden genomen.

Inzake de toegankelijkheid van 25 procent van de productiecapaciteit voor de marktspelers, verwijs ik naar de kennisgeving van de beslissing van de Ministerraad van 16 januari. Ik verwijs verder ook naar het antwoord dat ik op 17 februari op uw vraag nr. 1591 heb verstrekt.

J'en arrive à votre dernière question. Je ne peux faire autrement que de me référer à la notification de la décision du Conseil des ministres du 16 janvier qui stipule que, je cite: "le Gouvernement incitera la concurrence des producteurs sur le marché de l'électricité. Pour cela, un quart de la capacité de production totale sera mis à disposition des autres acteurs du marché. A cette fin, après évaluation de la première enchère de VPP de décembre 2003, et en fonction de l'évolution du marché à court terme, les mesures nécessaires seront prises."

De même, le 17 février dernier, j'ai déjà répondu à une question parlementaire très similaire de l'honorable membre. Il s'agissait de la question n° 1591 et je vous suggère de vous y référer.

C'était ma réponse à Mme Gerkens, monsieur le président. J'en viens maintenant à M. De Crem.

Zo kom ik tot de eerste vraag van de heer De Crem over de aantijgingen van Test Aankoop. Ik zal elk punt van uw kritiek overlopen.

Ten eerste wat betreft het immateriële dividend dat nog steeds in de prijs zou zitten. Wat u hier eigenlijk doet is verwijzen naar de hoogte van de elektriciteitsprijzen. In dat verband moet ik er in eerste instantie op wijzen dat de organisatie van de elektriciteitsmarkt, zoals ik daarnet ook al aan mevrouw Gerkens gezegd heb, en dan met name de bundeling en opdeling van de productie, transport en distributie, tot diverse nieuwe kosten heeft geleid. Bovendien werden diverse openbare dienstverplichtingen in het leven geroepen. Al deze verplichtingen leiden tot een stijging van de kosten en hebben dus een negatieve impact op de prijzen. Lagere prijzen kan je enkel krijgen door meer concurrentie.

Voor welbepaalde verbruikers gaan de prijzen in dalende lijn. Er is een rapport van de VREG, de Vlaamse Regulator van 4 februari 2004 met betrekking tot de situatie van de elektriciteitsprijzen voor particulieren in januari 2004. Het voordeel van een huisgezin om van leverancier te veranderen zou schommelen tussen 35 en 86 euro per jaar naargelang het geval. Dat is mijns inziens slechts een eerste aanzet.

Bovendien is het zo dat diverse categorieën van verbruikers nog niet kunnen genieten van de voordelen van de vrijmaking van de markt. Daarom heb ik gisteren een vergadering gehad met Electrabel over hun prijzen en ik heb hen gevraagd over te gaan tot prijsdalingen voor al hun klanten zodat iedereen zou kunnen genieten van de prijsdalingen. Electrabel stelt dezer dagen aan zijn klanten een nieuwe prijspolitiek in het vooruitzicht die voor bepaalde categorieën van verbruikers goedkoper zou uitvallen.

Het blijft echter zo dat kleine klanten met een klein verbruik relatief meer betalen. Een dergelijke politiek van ongelijke prijzen door een onderneming die toch een zeer belangrijke leverancier is met een dominante positie roept vragen op met betrekking tot het bestaan van echte concurrentie, zoals uzelf ook zei in een eerdere vraag.

Hier moet het beleid zijn verantwoordelijkheid nemen, en ik zal dat doen. Voor de klanten die geen vrije keuze hebben, de zogenaamde

D'après *Test-Achats*, le dividende immatériel serait toujours compris dans le prix. La réorganisation du marché de l'électricité et l'extension des obligations de service public ont généré de nouveaux coûts et, dans le même temps, une augmentation des prix. La concurrence doit désormais veiller à revoir les prix à la baisse. Un rapport de la Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) révèle que, pour les clients particuliers qui changent de fournisseur, l'avantage financier varie de 35 à 86 euros. Toutefois, différentes catégories ne peuvent pas encore bénéficier des avantages de la libéralisation du marché. C'est pourquoi j'ai demandé à Electrabel de procéder à une réduction générale des prix. Electrabel annonce pour certaines catégories l'instauration d'une nouvelle politique des prix qui devrait se traduire par une amélioration de la situation. Mais les petits consommateurs continueront de payer un montant relativement plus élevé. Concernant les clients dits «captifs» à Bruxelles et en Wallonie, je demanderai un abaissement du prix maximal. Le cas échéant, je recourrai à des procédures de mise en concurrence s'il apparaît qu'Electrabel abuse de sa position monopolistique.

captieve klanten in Brussel en Wallonië waarvoor ik de maximumprijs nog vaststel, zal ik de prijs laten dalen. Tevens zullen mededingingsrechtelijke procedures worden ingesteld voor het geval mocht blijken dat Electrabel misbruik maakt van zijn machtspositie in het vrijgemaakte deel van de markt.

Uw volgende kritiek en ook die van Test Aankoop die U eigenlijk herneemt, had betrekking op de ombudsdienst die er nog niet is. Ik ben hierover ook al een keer of twee, drie in plenaire zitting ondervraagd. Ten gevolge van een advies van de Raad van State is een ombudsdienst op federaal niveau, die moet worden opgericht in de CREG, niet bevoegd voor klachten van consumenten.

De Raad van State zegt immers dat de taken van een dergelijke dienst zich dienen te beperken tot de federale bevoegdheden, terwijl het gros van de klachten van residentiële gebruikers betrekking heeft op gewestelijke bevoegdheden. De enige oplossing voor dat probleem is de oprichting van een ombudsdienst op het niveau van de Gewesten en dat in samenwerking met het federale beleidsniveau. Ik heb hierover reeds overleg gepleegd met de Gewesten. Ik heb daarnet ook reeds aan uw collega gezegd dat het overleg binnenkort wordt voortgezet.

De gratis kilowatturen, waarvan Test Aankoop zegt dat ze niet gratis zijn, werden ingevoerd door het Vlaamse Gewest en betreffen een louter Vlaamse bevoegdheid.

Er was ook een vraag over het feit dat de mensen hun weg niet vinden op de markt. Het is zo dat de VREG vanaf 1 januari 2004 maandelijks cijfers bijhoudt van het aantal leverancierwissels op de elektriciteits- en gasmarkt. Uit de meest recente cijfers die de situatie weergeven op 1 april, blijkt dat een stijgend aantal afnemers de weg naar de markt vinden.

Het aantal afnemers dat een actieve keuze had gemaakt op 1 januari 2004, bedroeg 18,83%. Op 1 april 2004 was dat 23,52% geworden. De cijfers gaan over de Vlaamse afnemers aangesloten op het distributienet. Van de 23,52% hebben 5,89% een contract gesloten met een nieuwe leverancier. Een nieuwe leverancier is volgens de VREG een andere leverancier dan Electrabel Customers Solutions, Luminus en het elektriciteitsbedrijf Merksplas.

Wanneer wij alleen naar de huishoudelijke afnemers kijken, zien wij dat 6% een contract heeft gesloten met een nieuwe leverancier. 18% van de huishoudelijke afnemers heeft een contract gesloten met een standaardleverancier en is dus een actieve klant van een standaardleverancier. De overige verbruikers die nog geen actieve keuze hebben gemaakt, zijn de zogenaamde slapende klanten van de standaardleveranciers.

De cijfers tonen aan dat de verbruikers de weg beginnen te vinden naar de markt. Uiteraard ligt hier in de eerste plaats een rol weggelegd voor de diverse leveranciers. Het is aan hen om de potentiële klanten te benaderen en hen te overtuigen van de voordelen van een verandering van leverancier. Dit laatste is gebleken uit een andere studie van de VREG van 21 april 2004 over het switchgedrag – ik kan het ook niet helpen dat dit woord wordt gebruikt – van de residentiële verbruikers in Vlaanderen.

Dans un avis, le Conseil d'Etat a demandé la création d'un service de médiation au sein de la Commission de régulation de l'électricité et du gaz (CREG). Ce service ne serait cependant habilité qu'à traiter les plaintes relatives aux compétences fédérales. Pour les particuliers, la mise en place d'un service de médiation au niveau régional constitue la seule solution. Une concertation a été organisée à ce sujet et elle se poursuivra sous peu.

La livraison d'électricité gratuite relève de la compétence de la Région flamande.

Les chiffres les plus récents de la VREG montrent que de plus en plus de particuliers trouvent le chemin du marché libéralisé. C'est aux fournisseurs de les approcher et de les convaincre. Une étude portant sur l'attitude des consommateurs face à la possibilité de changer de fournisseur montre que lorsqu'ils sont approchés, ils ont plutôt tendance à franchir le pas. Ils sont en revanche moins enclins à prendre de leur propre initiative contact avec les fournisseurs.

Les pouvoirs publics ne feraient rien pour stimuler la concurrence dans le domaine de la production. Nous avons pourtant pris des mesures. Lors du Conseil des ministres de Gembloux, le gouvernement a décidé d'attribuer à d'autres acteurs un quart de la capacité de production. Depuis lors, EDF est devenue active dans notre pays. Selon la CREG, il est encore trop tôt pour une évaluation efficace de la mise aux enchères de la capacité virtuelle de production.

Le 14 avril, j'ai reçu une lettre du conseil général de la CREG concernant les *virtual power plants* (VPP). On peut y lire que l'impact de la mise aux enchères ne pourra être évalué complètement qu'à

Deze studie leert onder meer dat, indien mensen worden benaderd, zij wel geneigd zijn om in te gaan op het aanbod. De mensen gaan minder spontaan zelf contact opnemen met een potentiële leverancier.

Ik kom nu tot de opmerking dat de overheid niets doet om in de productie meer concurrentie te realiseren. In tegenstelling tot wat Test Aankoop heeft gezegd, heeft de overheid wel maatregelen genomen om het aantal producenten op de Belgische markt te vergroten. Het achtbare lid verwijst naar de verklaring van vice-premier Vande Lanotte. Ik vermoed – ik ben bijna zeker – dat dit verklaringen betreft van vóór de Ministerraad van Gembloux. Tijdens de Ministerraad van 16 en 17 januari 2004 te Gembloux werd immers beslist dat een kwart van de productiecapaciteit ter beschikking moet worden gesteld van andere actoren.

Ondertussen is er ook een andere producent op de markt actief geworden, met name EDF. In dat verband – dat heb ik daarnet reeds aan mevrouw Gerkens uitgelegd – had ik aan de CREG een studie gevraagd over de eerste ronde van de veiling van virtuele productiecapaciteit. In de studie van het directiecomité van de CREG werd een analyse gemaakt van de werking van het opgezette systeem, veeleer dan een evaluatie van de VPP op de marktwerving. De reden daarvan blijkt te zijn dat de CREG denkt dat vandaag nog geen afdoende evaluatie kan worden gemaakt van de veiling van de eerste ronde. Dat werd ook bevestigd door de conclusies van een specifiek daartoe opgerichte werkgroep in de schoot van de algemene raad van de CREG, dat is het orgaan waarin alle marktactoren zijn vertegenwoordigd, zoals ik daarnet ook in de andere landstaal aan mevrouw Gerkens heb uitgelegd.

Ik heb ook op 14 april een brief gekregen van de algemene raad van de CREG in verband met de VPP. Daarin wordt gesteld dat de impact van de eerste veiling slechts kan worden beoordeeld vanaf 1 april 2004, en vooral op 1 juli 2004, als de producten op de markt worden gebracht en dat de analyse van het systeem van de VPP moet worden beoordeeld in het ruimer kader van de marktwerving. Daarenboven verzoekt de algemene raad mij om, ik citeer: "...de nadere regels van de toekomstige VPP voorlopig niet te verzegelen". De algemene raad heeft ook een studie besteld over de marktwerving en vraagt de VPP in dit licht te beoordelen. Ik denk dat de visie van de CREG een belangrijk gegeven is in dit dossier. Ik zal hierover dan ook verder overleg plegen.

Er kan dan ook geen sprake zijn, en er is ook geen sprake van welke hardnekkigheid dan ook om de boot af te houden. VPP heeft tot doel de liquiditeit op de markt te verhogen. Het spreekt voor zich dat het mijn verantwoordelijkheid is als minister om ervoor te zorgen dat de VPP daadwerkelijk de liquiditeit op de markt verhoogt.

Wat betreft de inkomsten van de gemeenten: de uitvoering van het dossier van de inkomsten van de gemeenten vereist de wijziging van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980.

De wijziging van deze bijzondere wet wordt eerstdaags in het Parlement ingediend door vice-premier Vande Lanotte. De regering

partir du 1er juillet. Le conseil a également commandé une étude sur le fonctionnement du marché et demande d'évaluer les VPP à la lumière de cette étude. Les VPP doivent servir à accroître la liquidité. Il m'appartient de faire en sorte que les choses se passent bien ainsi.

Le dossier des revenus des communes requiert une adaptation de la loi spéciale de réformes institutionnelles. Le gouvernement a déposé une proposition d'adaptation et demandé un traitement de toute urgence. Aussitôt la loi spéciale adaptée, la loi sur l'électricité pourra également être modifiée. Tout dépend donc du Parlement.

Des initiatives ont déjà été prises concernant les éoliennes en mer. Le projet d'arrêté royal sur la délimitation des zones a été approuvé lors du Conseil des ministres à Ostende. A Gembloux, nous avons décidé d'intégrer une partie du coût du câble à haute tension dans le tarif haute tension. La politique du gouvernement s'inscrit dans le prolongement de la politique européenne. Les nouveaux raccordements *off shore* sont d'ailleurs considérés comme des projets prioritaires, en vertu de la décision du Parlement européen et du Conseil.

heeft overigens de behandeling bij urgentie gevraagd. Van zodra de bijzondere wet van 8 augustus 1980 gewijzigd is, zal ook de elektriciteitswet eraan worden aangepast en zal een uitvoeringsbesluit worden getroffen. De timing is in niet geringe mate afhankelijk van de snelheid waarmee het Parlement over de bijzondere wet zal stemmen.

Uw laatste vraag ging over de initiatieven om de projecten met zeewindmolens te stimuleren. De regering heeft reeds een aantal initiatieven genomen om investeerders aan te moedigen te investeren in de bouw van windmolens op zee. Zo werd op de Ministerraad van Oostende het ontwerp van koninklijk besluit goedgekeurd op de afbakening van de verschillende zones op de Noordzee. Daarnaast werd in Gembloux beslist om voor de nieuwe productie-eenheden die een nader te definiëren voldoende capaciteit duurzame energie produceren, een stuk van de kostprijs van de hoogspanningskabel en de aanleg te verrekenen in het hoogspanningstarief voor een periode beperkt tot tien jaar om het project toe te laten in de beginjaren van start te gaan.

Ik wijs er het achtbare lid ook op dat een dergelijk beleid volledig in de lijn ligt van het Europese beleid. Het is namelijk zo dat er op grond van beslissing nummer 1229/2003/EC van 26 juni 2003 van het Europees Parlement en de Raad inzake de TEN, de Transeuropese Netwerken, de nieuwe offshore energieaansluitingen in België worden beschouwd als prioritaire projecten. Deze beslissing laat ook toe in aanmerking te komen voor Europese steun en het Belgische beleid terzake sluit hierop dan ook naadloos aan.

11.04 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, je serai brève.

Madame la ministre, cela fait dix mois maintenant que vous traitez ce dossier. Je suis d'accord avec vous sur le fait que c'est un dossier complexe. J'ai suivi les travaux et les déchaînements du secrétaire d'Etat Olivier Deleuze et je sais que c'est compliqué avec un partenaire tel qu'Electrabel ainsi qu'avec la libéralisation. Mais franchement, je pense qu'en dix mois, il y avait moyen de suggérer une diminution du tarif pour les clients captifs, et c'est à vous que revient cette responsabilité. C'est une chose que vous aviez et que vous avez toujours à faire d'autorité. C'est un des meilleurs moyens pour faire diminuer les prix aussi sur le marché libéralisé. A partir du moment où les prix vont baisser en Wallonie et à Bruxelles pour des clients captifs, je ne vois pas comment Electrabel peut ne pas diminuer ses prix du côté flamand, où le marché est libéralisé. Je trouve que c'est un acte que vous devriez poser le plus rapidement possible.

J'ai reçu les tarifs dans les autres Etats et je vois qu'un avis sera demandé, mais ce n'est pas l'essentiel.

En ce qui concerne la médiation, je ne comprends pas non plus. Même s'il y a une part qui doit être régionalisée, il reste qu'un service de médiation fédéral doit aussi être mis en place. Par ailleurs, les Régions sont d'accord pour laisser cela au fédéral. Même s'il faut une concertation, je trouve que cela peut aussi se faire très rapidement.

La mise aux enchères de capacités virtuelles est, à mon avis, le seul

11.04 Muriel Gerkens (ECOLO):

Dit is een complex dossier dat echter al tien maanden aansleept. Men had de mogelijkheid een tariefdaling voor de gebonden afnemers voor te stellen. Dat zou het beste middel zijn om ook de prijzen op de geliberaliseerde markt te doen dalen.

Wat de bemiddeling betreft, kan snel een federale ombudsdienst worden geïnstalleerd, ook al moet die bemiddeling voor een deel worden geregionaliseerd.

Het veilen van virtuele capaciteit blijft het beste middel om de concurrentie te bewerkstelligen. Er moet een groot percentage worden geveild. De andere maatregelen die u in februari voorstelde, hebben betrekking op de lange termijn.

Wat ten slotte het misbruik van de dominante marktpositie door Electrabel betreft, zie ik niet in waarop u zich baseert om die

moyen rapide pour créer un contexte de concurrence. J'entends bien que la CREG demande qu'on attende avril ou juillet pour l'évaluation et pour assurer la suite. Néanmoins, je pense que, dans le message à envoyer et dans la manière de s'organiser, il faut un pourcentage important pour ces mises aux enchères. Les autres mesures que vous nous aviez proposées en février – transit entre Etats, etc. – sont des mesures à long terme et la situation actuelle risque donc de durer encore longtemps.

Enfin, à propos de la concurrence et de l'abus de position dominante de la part d'Electrabel, une enquête sera demandée. Je n'arrive pas à identifier ce qui fait que vous pensiez encore actuellement qu'il n'y a pas abus de position dominante de la part d'Electrabel. Je vous invite à demander que le service de la concurrence se saisisse du dossier au plus vite.

Je vais donc déposer une motion de recommandation.

11.05 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw interessant antwoord. De hele problematiek heeft natuurlijk te maken met die vrijmaking van de markt en met de concurrentie en de mededinging. Ik weet dat het niet allemaal gemakkelijk is. Het is niet zwart of wit, maar ik meen dat u nog meer hefboomen van politieke actie zou moeten kunnen ondernemen om effectief de garantie te bieden tot vrijmaking van de markt. Dan zouden we veel voorwerpen of subtitels van deze interpellatie niet meer moeten aanhalen.

De problematiek van Grand-Leez, Petit-Leez, Gembloux is het verschil tussen durven, denken en doen. Dat is zoals het resultaat van het statuut voor de zelfstandigen, met 30 euro per maand, hetzij 360 euro op jaarbasis, maar als men dan in een andere categorie valt, moet men op zijn IGO inleveren. In die zin maakt u er zich gemakkelijk vanaf. Ik vind in elk geval dat het belang van de consument op de eerste plaats zou moeten staan en ik heb meer vertrouwen in u dan in socialisten om het belang van de consument te regelen. Dat wil ik toch wel eventjes zeggen. Het mag ook worden gezegd. Daarvoor staat het verleden ook borg.

Ten derde, ik heb de indruk dat het vandaag 27 oktober 2002 is en dat we net de regeringsverklaring van de eerste minister van oktober 2002 achter de rug hebben. Ik citeer: "Eerstdaags zullen in het Parlement de bijzondere wetten worden ingediend en aan deze Kamer worden toegestuurd om de problematiek te regelen met betrekking tot die van de ELIA-heffing." Het is niet bis repetita placent, tris, quattris. Het verhaal is eentonig.

11.06 Minister Fientje Moerman: Het is nu al goedgekeurd door de Ministerraad.

11.07 Pieter De Crem (CD&V): U weet dat eentonige verhalen uit de vaderlandse literatuur tot amok leiden. Ik zou bij u willen aandringen, in de geborgenheid van deze commissie, om dit in het Parlement in te dienen. Het heeft nu lang genoeg geduurd. Ik wil niet polemiseren. Het probleem is dat men natuurlijk een tweederde meerderheid moet vinden.

11.08 Minister Fientje Moerman: U hebt niet geluisterd naar mijn

hypothese te verwerpen. Ik vraag dan ook dat u de diensten voor de mededinging zo spoedig mogelijk met dat dossier zou belasten. Ik zal daartoe een motie van aanbeveling indienen.

11.05 Pieter De Crem (CD&V): L'ensemble de la problématique est liée à la libéralisation du marché et à la concurrence qui en découle. La tâche est ardue mais le monde politique doit encore prendre de nouvelles initiatives. La problématique de Gembloux est le fossé qui sépare les idées des actes. L'intérêt du consommateur prime même si, à cet égard, je fais davantage confiance à la ministre qu'à ses collègues socialistes. C'est comme si nous n'avions pas progressé depuis la déclaration gouvernementale du mois d'octobre 2002. Transmettez-nous à présent les documents.

11.08 Fientje Moerman, ministre:

antwoord.

M. De Crem n'a pas écouté ma réponse.

11.09 Pieter De Crem (CD&V): Tut tut.

11.10 Minister Fientje Moerman: Tut tut is van Gent.

11.11 Pieter De Crem (CD&V): Het is de schuld van Vande Lanotte zeker?

11.12 Minister Fientje Moerman: Luister, de ministers bevoegd voor de hervorming van de instellingen moeten het ontwerp in het Parlement indienen. De tekst is in de Ministerraad goedgekeurd.

11.12 Fientje Moerman, ministre: Les ministres qui ont la réforme des institutions dans leurs attributions doivent déposer un texte au Parlement, texte qui a déjà été approuvé par le Conseil des ministres.

11.13 Pieter De Crem (CD&V): Goed. Dit kan in elk geval niet langer blijven aanhouden. Ondanks uw antwoord heb ik toch een motie van aanbeveling ingediend.

11.13 Pieter De Crem (CD&V): En tout état de cause, j'ai déposé une motion de recommandation.

Motions Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une première motion de recommandation a été déposée par Mme Trees Pieters et par M. Pieter De Crem libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de Mme Muriel Gerkens et de M. Pieter De Crem
et la réponse de la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique,
demande au gouvernement
- de prendre les mesures nécessaires pour aboutir à une libéralisation effective du marché de l'électricité;
- d'imposer des tarifs maximaux valables pour tous les consommateurs, tant que la libéralisation du marché n'est pas une réalité.”

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Trees Pieters en door de heer Pieter De Crem en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellaties van mevrouw Muriel Gerkens en van de heer Pieter De Crem
en het antwoord van de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid,
vraagt de regering
- de nodige maatregelen te treffen om tot een daadwerkelijke vrijmaking van de elektriciteitsmarkt te komen;
- zolang de vrijmaking van de markt de facto niet gerealiseerd is, maximumtarieven op te leggen die gelden voor alle consumenten.”

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par Mme Muriel Gerkens et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de Mme Muriel Gerkens et de M. Pieter De Crem
et la réponse de la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique,
demande au gouvernement
- d'installer rapidement le service de médiation fédérale prévu dans la loi du 20 mars 2003 et pour lequel un financement est prévu via l'arrêté royal du 8 mars relatif au financement de la CREG;

- de mettre 25% des capacités virtuelles d'Electrabel aux enchères immédiatement;
- de confier aux services de la concurrence une enquête sur Electrabel afin d'évaluer s'il y a abus de position dominante;
demande à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique de soumettre au gouvernement une diminution des tarifs d'électricité pour les clients captifs de 4 à 5%."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Muriel Gerkens en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van mevrouw Muriel Gerkens en van de heer Pieter De Crem
en het antwoord van de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid,
vraagt de regering
- snel werk te maken van de installatie van de federale ombudsdienst als bedoeld in de wet van 20 maart 2003 waarvoor bij het koninklijk besluit van 8 maart betreffende de financiering van de CREG in een financiering wordt voorzien;
- onmiddellijk 25% van de virtuele capaciteit van Electrabel te veilen;
- de diensten voor de mededinging te belasten met een onderzoek teneinde na te gaan of Electrabel misbruik maakt van haar dominante marktpositie;
vraagt de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid
de regering een verlaging van de elektriciteitsstarieven met 4 tot 5% voor de gebonden afnemers voor te leggen."

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Maurice Dehu, Guy Hove et Georges Lenssen.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Maurice Dehu, Guy Hove en Georges Lenssen.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

*De vergadering wordt geschorst om 16.51 uur.
La séance est suspendue à 16.51 heures.*

*De vergadering wordt hervat om 17.07 uur.
La séance est reprise à 17.07 heures.*

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, u hebt gevraagd de vergadering voor twee minuten te schorsen. Ik denk dat ik dat moet toestaan. Ik moet echter vaststellen dat u de schorsing gevraagd hebt om een interview te kunnen weggeven. U steelt de tijd van degenen die op u zitten te wachten. Te veel is te veel.

Mevrouw de minister, dit is niet helemaal correct. Een commissievergadering onderbreken voor een natuurlijke oorzaak is geen probleem,...

11.14 Minister **Fientje Moerman**: Dat was ook zo.

De **voorzitter**: Van de gelegenheid echter gebruik maken om een interview te geven en alle commissieleden –wiens tijd eveneens kostbaar is, ik reken mezelf daar bij – laten wachten, kan niet door de beugel. U neemt als het ware iedereen bij de neus. Laat het duidelijk zijn dat ik dit niet kan dulden.

11.15 Minister **Fientje Moerman**: Mijnheer de voorzitter, ik had een korte onderbreking gevraagd om aan iedereen de kans te geven...

De **voorzitter**: Daar heb ik geen probleem mee.

11.16 Minister **Fientje Moerman**: Mijnheer de voorzitter, beneden stonden mensen reeds drie uur te wachten. Ik kon ze toch moeilijk laten blijven wachten.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, het spijt me, maar dat is niet correct. In deze commissie zitten ondertussen normaal opgeroepen parlementsleden te wachten. Zij hebben het recht om elk om beurt

binnen het programma dat is vastgelegd het woord te voeren. We zullen dit incident echter niet nodeloos rekken.

Ik stel voor dat de resterende sprekers het zo kort mogelijk houden.

12 Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la politique du gouvernement en matière de politique du Ducroire" (n° 2492)

12 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het regeringsbeleid inzake de Delcreditedienst" (nr. 2492)

12.01 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le ministre, la Communauté européenne a émis une proposition pour redéfinir le périmètre du champ d'action des pouvoirs publics dans le secteur de l'assurance à l'exportation.

Quel est le contenu exact de la proposition de la Commission européenne?

Quelle position défendra le gouvernement au niveau européen en matière d'assurance à l'exportation?

Etes-vous d'accord pour redéfinir le périmètre du champ d'action des pouvoirs publics dans ce secteur et en quel sens?

12.01 Zoé Genot (ECOLO): De Europese Commissie wil de actieradius van de overheid op het stuk van de exportverzekering voor eind 2004 herafbakenen, wat tot een privatisering van die sector en meer bepaald van de Delcreditedienst zou kunnen leiden.

Wat behelst dat voorstel van de Commissie precies?

Welk standpunt zal ons land ter zake verdedigen?

Stemt u in met een herafbakening van die actieradius?

12.02 Fientje Moerman, ministre: La communication de l'Union européenne de 1997, révisée en 2001, vise à éviter la distorsion de concurrence entre les organismes privés et les organismes publics de l'assurance-crédit.

La communication de 2001 doit être revue à la fin 2004 en fonction des conclusions d'une étude réalisée par un consultant spécialisé. L'étendue de la révision n'est donc pas encore connue et il n'y a pas encore de proposition de la Commission européenne.

Le Ducroire a demandé à la Commission d'avoir un droit de regard sur les conditions de réalisation de l'étude, de disposer de celle-ci en temps utile pour pouvoir la commenter et de rencontrer la Commission pour discuter de la révision de la communication.

Pour le premier point de la deuxième question - les conditions de la réalisation de l'étude -, le Ducroire a obtenu satisfaction. Cela lui a permis d'insister pour que l'étude prenne en considération les spécificités des PME, afin d'éventuellement établir un régime particulier pour ces dernières.

Le gouvernement belge, par le biais du Ducroire, entend répondre au mieux aux besoins des exportateurs et également des PME.

Quant à votre troisième question, la communication actuelle de l'Union a été publiée en 1997 et est valable pour une période de sept ans. L'étude du consultant spécialisé devrait permettre de voir si oui ou non des modifications sont nécessaires et, en cas de réponse

12.02 Minister Fientje Moerman: De EU-mededeling van 1997, die in 2001 werd herzien, strekt ertoe concurrentievervalsing tussen de particuliere organen en overheidsinstelling voor kredietverzekering te voorkomen.

De mededeling van 2001 moet eind 2004 worden herzien, op grond van een studie uitgevoerd door een gespecialiseerd consultant. De Delcreditedienst heeft echter een inzagerecht in de studie gevraagd teneinde er te gelegener tijd commentaar bij te kunnen verstrekken en heeft tevens gevraagd vertegenwoordigers van de Commissie te kunnen ontmoeten om de herziening te bespreken. Wat het eerste punt betreft, werd op het verzoek van de Delcreditedienst ingegaan. De Dienst heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om erop aan te dringen dat rekening zou worden gehouden met de specifieke

positive, selon quelle ligne de conduite.

Il est difficile de donner la position des pouvoirs publics dans l'état actuel de la question.

situatie van de KMO's. De Belgische regering wil op die manier beter inspelen op de behoeften van de exportbedrijven en de KMO's.

De studie van de consultant zou moeten aantonen of wijzigingen moeten worden aangebracht en volgens welke richtsnoeren dat dient te gebeuren. In de huidige stand van zaken is het moeilijk om het standpunt van de overheid te omschrijven.

12.03 Zoé Genot (ECOLO): J'espère que dans l'examen du texte ultérieur l'intérêt des PME sera pris en compte, ainsi que les lignes directrices que l'on peut dégager en matières environnementale et sociale dans la gestion de dossiers, telle que le Ducroire essaie de la faire actuellement.

12.03 Zoé Genot (ECOLO): Ik hoop dat men rekening zal houden met de belangen van de KMO's, alsook met de richtsnoeren op sociaal gebied en milieugebied, zoals de Delcredere dienst poogt te doen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

13 Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la mise en oeuvre par le Ducroire des recommandations de l'OCDE en matière d'environnement" (n° 2503)

13 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van de OESO inzake het milieu door Delcredere" (nr. 2503)

13.01 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur le président, madame la ministre, en ce qui concerne les recommandations de l'OCDE en matière d'environnement, je me bornerai donc à poser directement mes questions.

13.01 Zoé Genot (ECOLO): Ik heb een aantal vragen over de tenuitvoerlegging door de Delcredere dienst van de aanbeveling van de OESO met betrekking tot de gemeenschappelijke benadering inzake het milieu en de door de overheid gesteunde exportkredieten.

1. Lors de quelle réunion d'un conseil d'administration du Ducroire, les approches communes de l'OCDE ont-elles été adoptées? Ont-elles déjà été transmises dans des lignes directrices opérationnelles?

2. Le Ducroire appliquera-t-il les approches communes sur les dossiers "exportation" et sur les dossiers "investissements"?

3. La Belgique a-t-elle déjà publié les déclarations de principe et les lignes directrices opérationnelles concernant la politique nationale d'environnement des organismes de crédit à l'exportation comme prévu dans l'article 15 des lignes directrices de l'OCDE?

Heeft de raad van bestuur van de Delcredere dienst deze aanbeveling goedgekeurd en werd ze in operationele richtsnoeren opgenomen?

4. Le Ducroire rendra-t-il publiques les informations concernant l'impact sur l'environnement pour les projets qui risquent d'avoir sur ce dernier des effets préjudiciables – les projets A –, au moins 30 jours avant l'engagement définitif d'accorder un soutien public, comme prévu à l'article 16 des lignes directrices et que l'on a appliqué en Angleterre?

Zal de Delcredere dienst de gemeenschappelijke benadering toepassen op de "export-" en "investeringsdossiers"?

5. La ministre peut-elle m'informer, pour les trois dossiers cités, les

Heeft België de richtsnoeren over het milieubeleid van de exportkredietinstellingen

dossiers que l'on peut consulter sur le site internet – le barrage au Laos, la mine d'Antamina au Pérou et l'industrie du papier en Indonésie -, quels montants le Ducroire a couverts? Ces projets sont-ils conformes aux recommandations de l'OCDE? Des études sur les impacts environnementaux et sociaux ont-elles été réalisées?

gepubliceerd?

Zal de Delcredere dienst 30 dagen vóór de toekenning van overheidssteun aan een type A-project (project met een risicofactor) informatie verspreiden over de gevolgen voor het milieu?

Beantwoorden de projecten die gefinancierd worden met investeringen waarvoor door de Delcredere dienst garant staat (Houday Ho-stuwdam in Laos, de Antamina-mijn in Peru en de papierindustrie in Indonesië), aan de aanbevelingen van de OESO, en werden er milieueffectrapporten uitgevoerd?

13.02 Fientje Moerman, ministre: Monsieur le président, en ce qui concerne votre première question, le Conseil du Ducroire a accepté les principes d'une politique environnementale en sa séance du 6 novembre 2000. Ceux-ci ont été traduits en instructions à suivre par le département responsable des crédits à plus d'un an et sont d'application depuis le 1er janvier 2002. Ces instructions répondent également aux exigences du nouveau texte de l'OCDE adopté en décembre 2003.

Bien que les recommandations de l'OCDE soient limitées aux crédits à l'exportation, le Ducroire a également décidé de soumettre les investissements à un examen d'impact environnemental.

Le Ducroire travaille actuellement à une refonte complète de son site internet. La nouvelle version du site comprendra une section spécifique sur l'environnement qui détaillera nos procédures en la matière et les critères en vigueur pour la catégorisation des projets.

Le Ducroire informera le public via son site internet des opérations de catégorie A dans la mesure où la recommandation de l'OCDE le prévoit.

Pour les deux premiers projets cités, veuillez noter qu'il s'agit, à chaque fois, de polices d'investissement émises, dont les décisions remontent à 1998 et 1999. L'Office n'avait alors pas encore d'instructions en matière d'environnement et n'était soumis à aucune obligation environnementale à l'époque. Les montants des projets individuels restent confidentiels.

Quant à la couverture de l'industrie papier sur l'Indonésie, nous ne voyons pas de dossier assuré dans ce secteur.

13.02 Minister Fientje Moerman: De raad van bestuur van de Delcredere dienst onderschreef op 6 november 2000 de beginselen van een milieubeleid. Deze beginselen werden omgezet in onderrichtingen die moeten nageleefd worden en zijn sinds januari 2002 van toepassing. Ze beantwoorden tevens aan de eisen die in de OESO-tekst van december 2003 zijn opgenomen.

De aanbevelingen van de OESO beperkten zich tot de exportkredieten, maar de Delcredere dienst zal ook een milieueffectrapportage uitvoeren voor deze investeringen.

De Delcredere dienst steekt momenteel zijn website in een nieuw kleedje. De nieuwe versie zal een gedetailleerd overzicht omvatten van de milieuprocedures en de criteria voor de indeling van de projecten in categorieën.

De Delcredere dienst zal het publiek via zijn site op de hoogte brengen van operaties van categorie A als de aanbeveling van de OESO dit vereist.

De investeringspolissen van de eerste twee projecten dateren al van 1998 en 1999, dus van vóór de milieuonderrichtingen. De

bedragen kan ik niet meedelen; dat is vertrouwelijke informatie. Voor de dekking van de papierindustrie in Indonesië werden er geen verzekeringen in deze sector gesloten.

13.03 Zoé Genot (ECOLO): Je voudrais lever une petite incertitude. Il me semble quand même que les recommandations OCDE vont plus loin que les décisions de 2000. Mais on pourra toujours y revenir.

13.03 Zoé Genot (ECOLO): De aanbevelingen van de OESO gaan verder dan de beslissingen van 2000. We komen hier beslist later op terug.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

14 Question de Mme Dominique Tilmans à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "les perspectives de développement de la station de l'ESA à Redu" (n° 2517)

14 Vraag van mevrouw Dominique Tilmans aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de ontwikkelingsvooruitzichten van het ESA-centrum in Redu" (nr. 2517)

14.01 Dominique Tilmans (MR): Monsieur le président, madame la ministre, ma question concerne la station spatiale de Redu.

On sait que, depuis 1968, la station spatiale européenne de Redu est active dans la poursuite des satellites européens. Elle a, jusqu'à présent, développé pas mal d'activités, ce qui a permis l'installation d'une vingtaine d'antennes et d'avoir une soixantaine de personnes qui sont actives sur le site. On sait aussi que cette agence de Redu est la seule station belge de poursuite des satellites. Cela mérite donc tout notre intérêt.

Il semblerait qu'il y ait un groupe de travail à l'ESA à Paris qui réfléchit à l'élargissement de la mission de Redu.

Pouvez-vous me confirmer cette information? Sur quels projets porte l'extension? Quelles sont les implications de la Belgique dans ce projet d'extension?

14.01 Dominique Tilmans (MR): Sinds 1968 is in Redu een volgstation voor Europese ruimtesatellieten gevestigd. In het kader van de ESA heeft dat station zijn activiteiten met betrekking tot het volgen en controleren van satellieten uitgebouwd.

Er zou een werkgroep zijn opgericht die de mogelijkheid van een uitbreiding van de ESA-taken in het station van Redu moet onderzoeken.

Kan u dat bevestigen? Zo ja, wat behelzen die uitbreidingsplannen en in welke mate zou België daarbij worden betrokken?

14.02 Fientje Moerman, ministre: Monsieur le président, madame, il est exact qu'à la demande de la délégation belge auprès de l'Agence spatiale européenne ESA, son directeur général a mis en place un groupe de travail interne chargé d'analyser les possibilités de développement et d'extension des activités menées à la station-sol de l'agence de Redu. Une telle extension est basée sur l'allocation de tâches particulières liées à l'opération des satellites dans le cadre d'un réseau européen de stations-sol. De telles tâches concernent déjà l'opération du satellite "Proba", conçu par l'industrie belge, et du satellite européen de télécommunications "Artémis" et devraient être étendues à d'autres programmes européens dont Galileo. Ce projet est mis en relation avec d'autres initiatives de développement et de valorisation des capacités techniques existantes de l'ESA, telles celles de la station de Villafranca en Espagne.

14.02 Minister Fientje Moerman: De directeur van de ESA heeft inderdaad een werkgroep ingesteld die de mogelijkheid van een uitbreiding van de activiteiten in Redu moet onderzoeken. Die uitbreiding stoelt op de toewijzing van taken die verband houden met het begeleiden en besturen van satellieten in het kader van een Europees netwerk van grondstations. Die taken hebben betrekking op het begeleiden van de PROBA- en ARTEMIS-satellieten. Zij zouden tot andere

En outre, l'Agence étudie, en collaboration avec la délégation belge, les synergies qui pourraient être établies ou renforcées entre la station-sol de Redu et l'Euro Space Center de Libin.

Le directeur général de l'ESA devrait présenter les résultats du groupe de travail à la session de juin du Conseil de l'ESA.

Europese programma's, zoals Galileo, moeten worden uitgebreid.

Dat project kadert in de ontwikkeling en de optimale benutting van de bestaande technische capaciteit van de ESA. Voorts onderzoekt de Europese Ruimtevaartorganisatie de mogelijkheid van een uitbreiding en een versterking van de samenwerkingsverbanden tussen het grondstation van Redu en het Euro Space Center van Libin.

De directeur-generaal van de ESA zal de conclusies van de werkgroep op de junisessie aan de ESA-Raad voorleggen.

14.03 Dominique Tilmans (MR): Je ne dirai qu'un mot pour attirer toute l'attention de la ministre sur cette station car elle permet effectivement de grands débouchés pour nos entreprises flamandes, wallonnes, bruxelloises. Je crois qu'on a vraiment intérêt à seconder l'ESA Paris dans cette mission et permettre d'offrir une unité dans les perspectives de ce domaine.

14.03 Dominique Tilmans (MR): Dat station biedt de ondernemingen in ons land heel wat afzetmogelijkheden. Wij moeten ESA Parijs dan ook steunen in haar taak teneinde de toekomstperspectieven op dat gebied te vrijwaren.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

15 Question de Mme Muriel Gerken à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le soutien au projet 'MYRRHA' du Centre d'étude de l'énergie nucléaire de Mol" (n° 2579)

15 Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de steun die het Studiecentrum voor kernenergie te Mol aan het MYRRHA-project verleent" (nr. 2579)

15.01 Muriel Gerken (ECOLO): Monsieur le président, madame la ministre, votre prédécesseur Olivier Deleuze avait interdit au Centre d'études nucléaires d'utiliser la dotation de l'Etat pour financer le projet MYRRHA vu que ce projet nécessite le retraitement de combustibles nucléaires usés et qu'il existe un moratoire sur le retraitement en Belgique depuis 1997 ou 1998.

Madame la ministre, j'aurais souhaité savoir où nous en sommes dans ce dossier. De manière plus précise, pouvez-vous me dire à quel montant s'élevait la première estimation du coût MYRRHA et à quel montant s'élève l'estimation actuelle du projet? Maintenez-vous la position de votre prédécesseur? Si non, pourquoi et à quel montant s'élèvera alors le coût à supporter par l'Etat belge? Quel montant le CEN a-t-il provisionné pour investir dans de grands projets d'infrastructure?

15.01 Muriel Gerken (ECOLO): Uw voorganger had het Studiecentrum voor Kernenergie verboden de staatsdotatie voor het MYRRHA-project te gebruiken. Op hoeveel werd de kostprijs van dat project aanvankelijk geschat? Wat is de huidige raming? Blijft de minister bij het standpunt van haar voorganger? Welk bedrag trok het SCK uit voor investeringen in grote infrastructuurwerken?

15.02 Fientje Moerman, ministre: Monsieur le président, avant de répondre aux trois questions, je voudrais rappeler que le projet MYRRHA a trait à la conception d'un système dit "hybride" qui

15.02 Minister Fientje Moerman: het MYRRHA-project is gericht op het ontwerpen van een hybride

consiste en un accélérateur de protons, un transformateur de protons en neutrons appelé "source de spallation", un assemblage sous-critique de matières fissiles dans lequel le nombre de neutrons est multiplié.

Cet ensemble doit être considéré comme une source de neutrons à haut flux qui aura des applications diverses en recherche nucléaire. Ces applications sont: expériences de sûreté, études de matériaux, production de radio-isotopes et autres.

Actuellement, au CEN-SCK, ces applications font usage du réacteur BR2. A terme, l'installation MYRRHA pourrait éventuellement remplacer le BR2. Les caractéristiques de MYRRHA permettent également de faire de la recherche sur la transmutation de déchets radioactifs à longue vie. En effet, par une irradiation avec des neutrons, des déchets à longue vie sont transformés en déchets à courte vie. Toutefois, ceci n'est pas la seule application. L'objectif de MYRRHA est de constituer un instrument de recherche avec un champ d'application large qui doit permettre de continuer les activités du CEN-SCK.

Mes réponses aux questions sont les suivantes.

La version la plus performante d'un système tel que celui de MYRRHA coûterait environ 430 millions d'euros. Des versions moins chères sont également considérées. Leurs possibilités d'application sont toutefois plus limitées. Aujourd'hui, l'activité se limite à la recherche préparatoire pour éventuellement pouvoir démarrer ultérieurement une conception détaillée. L'exécution du projet nécessite, d'une manière ou d'une autre, un soutien international. Une décision ne pourra probablement pas être prise avant 2008, c'est-à-dire après la fin du 6ème programme-cadre de l'Union européenne et les débats parlementaires sur les déchets radioactifs en France.

Personnellement, je n'ai pris aucune décision sur l'utilisation des subsides de l'Etat pour MYRRHA.

Toutefois, mon prédécesseur, le secrétaire d'Etat, M. Zenner, a autorisé le CEN-SCK à utiliser des subventions de l'Etat pour la pré-recherche envisagée à côté d'autres revenus. Ceci est justifié étant donné que la transmutation des déchets à longue vie n'est qu'une des applications multiples du projet MYRRHA.

La question de savoir quelle partie du coût du projet MYRRHA devra être supportée par l'Etat belge n'est pas encore à l'ordre du jour.

Le CEN-SCK dispose d'une provision de 13,882 millions d'euros qui est constituée pour le grand entretien et le renouvellement de grandes infrastructures. L'utilisation de cette provision nécessite l'approbation préalable du conseil d'administration du centre. Les moyens disponibles ne sont pas nécessairement destinés à MYRRHA. Finalement, je voudrais encore communiquer ce qui suit.

Actuellement, à la demande du conseil d'administration du centre, un plan stratégique est préparé qui proposera probablement une prolongation de la durée de vie du réacteur BR2 et la continuation de la recherche pour MYRRHA dans un cadre international et financé partiellement par l'Union européenne.

système, dat uit een protonenversneller, een transformator van protonen in neutronen en een subkritische assemblage van splijtstoffen bestaat.

De meest performante versie zou 430 miljoen euro kosten. De toepassingsmogelijkheden van de minder dure versies zouden beperkter zijn. Voor de uitvoering van het project zullen we een beroep moeten doen op internationale steun. Vóór 2008 kan hieromtrent wellicht geen beslissing vallen.

Ik nam geen enkele beslissing met betrekking tot het gebruik van overheidssubsidies voor het MYRRHA-project. Mijn voorganger gaf het SCK wel de toelating overheidssubsidies te gebruiken voor het vooronderzoek. Die beslissing lijkt me terecht. Een van de vele toepassingen van het MYRRHA-project is immers de transmutatie van langlevend afval. De vraag welk deel van de kostprijs van het MYRRHA-project door de Belgische Staat moet worden gedragen, is vandaag niet aan de orde.

Het SCK legde voor het grote onderhoud en voor de vernieuwing van de grote infrastructuur een provisie van 13,882 miljoen euro aan. Die kan enkel met de voorafgaande goedkeuring van de raad van bestuur van het studiecentrum worden aangesproken. De beschikbare middelen zijn niet noodzakelijk voor MYRRHA bestemd. Op verzoek van de raad van bestuur wordt een strategisch plan voorbereid. Daarin zal wellicht worden voorgesteld de reactor BR2 langer in gebruik te houden en het onderzoek rond MYRRHA in een internationaal en deels door de Europese Unie gefinancierd kader voort te zetten.

15.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Madame la ministre, je réagirai brièvement par rapport au projet de recherche ou de développement d'activités auquel MYRRHA pourrait éventuellement répondre. A mes yeux, il convient au minimum de se situer au niveau européen. Je garde ma préoccupation quant à l'utilisation de combustibles usés et de retraitement que cette méthode pose, mais nous n'en discuterons pas davantage aujourd'hui.

15.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Het onderzoeksproject waarop MYRRHA een antwoord zou kunnen bieden, moet zich op zijn minst op Europees niveau situeren.

Het gebruik van verbruikte en opgewerkte kernbrandstof blijft me zorgen baren. We zullen daar later nog op terugkomen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

16 Question de Mme Muriel Gerkens à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la gestion à long terme des déchets radioactifs de catégorie A" (n° 2580)

16 Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het langetermijnbeheer van radioactief afval van categorie A" (nr. 2580)

16.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Le 16 janvier 1998, le gouvernement a décidé d'opter pour une solution définitive ou à vocation définitive pour la gestion à long terme des déchets de catégorie A. L'ONDRAF était donc chargé d'une série de missions pour exécuter cette décision. Des partenariats locaux ont été conclus à cette fin.

16.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Op 16 januari 1998 opteerde de regering voor een definitieve oplossing voor het beheer op lange termijn van het afval van categorie A. NIRAS werd belast met een reeks opdrachten om die beslissing ten uitvoer te brengen.

Dans une lettre du 30 août 2001 à l'ONDRAF, le secrétaire d'État Deleuze avait identifié des conditions qui devaient être mises en place pour les choix futurs, conformes à la décision du 16 janvier 1998: la réversibilité qui doit être possible sur toute la période de stockage, un protocole de contrôle et de mesure qui devait être établi pour vérifier l'absence d'éventuels problèmes, l'accord de la population locale avant que le choix ne soit envisagé. Les quantités totales à stocker devaient être déterminées au préalable et l'évaluation de la hauteur et de la disponibilité des provisions devait être conclue positivement.

Welk tijdpad werd er vastgelegd voor de werkzaamheden en voor de lokale partnerships, rekening houdend met de brief d.d. 30 augustus 2001 van staatssecretaris Olivier Deleuze, waarin de NIRAS wijst op de voorwaarden die aan de gekozen oplossing worden gekoppeld?

Je voudrais connaître le timing des travaux et des partenariats. Où en est-on actuellement? Les six conditions qui avaient été posées sont-elles toujours bien les conditions dans lesquelles les travaux sont effectués?

Handhaaft u die zes door uw voorganger vastgelegde voorwaarden?

16.02 Fientje Moerman, ministre: Pour répondre à la première question, il est prévu que les partenariats de Dessel et Mol finalisent leurs rapports et présentent chacun leur avant-projet de dépôt final - un en surface et un en profondeur -, dans le courant du deuxième semestre 2004. Si les conseils communaux respectifs marquent leur accord, éventuellement associé de conditions, le dossier sera transmis par l'ONDRAF à sa tutelle.

16.02 Minister Fientje Moerman: De partnerships van Dessel en Mol zullen de laatste hand leggen aan hun rapporten en hun voorstellen voor de berging indienen in het tweede semester van 2004. Als de respectieve gemeenteraden hun fiat geven, zal NIRAS het dossier daarop verzenden aan de toeziende overheid.

En ce qui concerne le partenariat local de Fleurus-Farciennes qui a été créé le 27 février 2003, il est prévu qu'il finalise son rapport dans le courant du premier semestre 2005. Ce rapport fera l'objet de la même procédure que celle qui sera appliquée pour les rapports des partenariats locaux de Dessel et Mol.

Het lokale partnership van

La forme selon laquelle ces rapports seront transmis à sa tutelle par l'ONDRAF a fait l'objet d'une première discussion au sein du conseil d'administration de l'organisme le 26 mars 2004. Ce dossier est actuellement à l'examen au sein de mon administration. Afin de garantir l'objectivité des décisions, les modalités de traitement de ces dossiers au niveau fédéral seront fixées en concertation avec les différents acteurs, dans les prochains mois.

Je passe à votre deuxième question. Les lignes directrices fixées par mon prédécesseur me semblent raisonnables. Il appartiendra au gouvernement d'apprécier, sur la base des dossiers concrets et en temps voulu, s'il y a été satisfait.

Fleurus-Farciennes zal zijn rapport in het eerste semester van 2005 afmaken. Daarna zal dezelfde procedure worden gevolgd.

De modaliteiten voor de behandeling van die dossiers op federaal niveau zullen de komende maanden in overleg met de onderscheiden actoren worden vastgesteld.

De door mijn voorganger getrokken krijtlijnen lijken me best redelijk. De regering zal nu t.z.t. op grond van de concrete dossiers moeten oordelen of een en ander naar behoren werd ingevuld.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

17 Question de Mme Muriel Gerken à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le 7ème programme cadre européen de la recherche" (n° 2635)

17 Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het 7de Europees kaderprogramma voor onderzoek" (nr. 2635)

17.01 Muriel Gerken (ECOLO): Monsieur le président, madame la ministre, le 7ème programme-cadre de la recherche se prépare actuellement au niveau européen. Il semble que la volonté de la Commission européenne et du commissaire belge à la Recherche, Philippe Busquin, est d'organiser la recherche sur le mode de la concurrence entre pôles de recherche et donc entre Etats. Il s'agirait de mettre ces groupes de recherche en compétition inter-européenne plutôt que de soutenir le travail en réseau, qui, me semble-t-il, caractérisait notre recherche européenne. Je suis donc un peu étonnée que cette proposition émane d'un commissaire socialiste.

17.01 Muriel Gerken (ECOLO): Het zevende Europese kaderprogramma voor onderzoek wordt op dit ogenblik opgesteld. Naar verluidt zou de Europese Commissie voor de organisatie van het onderzoekswerk de voorkeur geven aan de inter-Europese concurrentie boven het uitbouwen van netwerken.

Cette information, si elle est vraie, m'inquiète vu la taille de la Belgique et l'étroitesse des budgets que nous pouvons consacrer à la recherche fondamentale. Madame la ministre, cette information est-elle correcte? Soutenez-vous cette orientation? Dans l'affirmative, sur base de quels arguments?

België is een klein land en de middelen voor het fundamenteel onderzoek zijn beperkt.

Sluit u zich aan bij het beleid van Belgisch eurocommissaris voor Onderzoek Philippe Busquin? Zo ja, om welke redenen?

17.02 Fientje Moerman, ministre: Monsieur le président, madame, je recadre votre question dans le contexte de la politique européenne de la recherche, c'est-à-dire le sixième programme-cadre qui est en vigueur jusqu'en 2006. Le problème de la mise en compétition d'équipes individuelles de recherche sur la base du critère de l'excellence se pose actuellement dans le domaine de la recherche fondamentale. Dans le sixième programme-cadre, la recherche fondamentale ne représente que 10% du budget environ.

17.02 Minister Fientje Moerman: Uw vraag past in de context van het zesde Europese kaderprogramma voor onderzoek, dat tot 2006 van kracht is.

Op dit ogenblik concurreren individuele onderzoeksteams met elkaar op het vlak van het fundamenteel onderzoek. Dit vertegenwoordigt echter slechts 10

Lors du Conseil "Compétitivité" du 11 mars dernier, il a été décidé de mettre l'accent, en ce qui concerne la recherche fondamentale, sur

l'excellence en tant que critère de sélection des projets. Cette approche, qui a été soutenue par une grande majorité des délégations, notamment la Belgique, a donné lieu à l'adoption des conclusions du Conseil sur ce point (annexe III du document 7379/04 COMPET 42 IND 35 MI 80 ECO 60 RECH 57 ECOFIN 92 SOC 130).

La Commission a fait la déclaration suivante à propos des équipes individuelles de recherche visées dans ces conclusions: "Les équipes individuelles de recherche qui seront sélectionnées sur la seule base de l'excellence peuvent en pratique se composer de chercheurs de nationalités différentes. De nombreuses questions connexes devront être examinées à un stade ultérieur et débattues avec le communauté scientifique."

Cette position est apparue équilibrée aux organes de coordination qui préparent les positions belges pour les travaux européens en matière de recherche en particulier, au sein de ces organes, aux Communautés qui sont en charge chez nous de la recherche fondamentale.

Pour ce qui est du programme-cadre qui portera sur les années 2007-2011, le dossier est en préparation au sein des services de la Commission. Après un contact avec notre représentation permanente auprès de l'Union européenne, il se confirme qu'aucun document consolidé à ce propos n'est actuellement disponible et qu'aucun n'a été diffusé. Il n'appartient pas aux États membres d'interférer dans les procédures internes de la Commission.

Un projet de communication de la Commission relatif aux lignes de force d'une future proposition de septième programme-cadre devrait vraisemblablement être diffusé par la Commission dans le courant du mois de mai. Entre-temps, la DG Recherche a annoncé verbalement cette communication le 1er avril dernier au groupe d'experts et de conseillers techniques (CREST) sous le titre "La science et la technologie, clés de l'avenir de l'Europe - Orientations pour la politique de soutien à la recherche de l'Union."

1. Consolider la collaboration, les priorités de recherches thématiques traditionnelles.
2. Promouvoir les plates-formes technologiques.
3. Stimuler la concurrence entre équipes individuelles de recherche (principalement en recherche fondamentale).
4. Développement des ressources humaines.
5. Renforcer les infrastructures de recherche et fortifier la coordination des programmes nationaux.
6. Au niveau belge, le texte de cette communication sera soumis, dès sa publication, aux organes de concertation précités en vue de définir les positions qui seront défendues par la Belgique.

Il se pourrait que la Commission envisage un accroissement du budget européen consacré à la recherche fondamentale. Mais ceci doit encore être confirmé.

procent van de begroting.

Op 11 maart jongstleden opteerde de Raad Concurrentievermogen bij de selectie van de projecten inzake fundamenteel onderzoek voor een criterium van uitmuntendheid. In het raam van die benadering werden de conclusies van de Raad ter zake goedgekeurd.

De Commissie verduidelijkte dat de teams uit vorsers van verschillende nationaliteiten mogen zijn samengesteld en dat de aanverwante aangelegenheden achteraf samen met de wetenschappelijke wereld zullen worden onderzocht.

De coördinerende organen hebben dit standpunt goedgekeurd en bereiden nu de Belgische werkzaamheden inzake het onderzoek voor. In België zijn de Gemeenschappen bevoegd voor het fundamenteel onderzoek.

Het dossier voor het volgende kaderprogramma zit in de pijplijn. Op dit ogenblik is er nog geen geconsolideerd document voorhanden. De lidstaten mogen niet in de interne procedures van de Commissie ingrijpen.

De Commissie zou in mei een ontwerpmededeling moeten bekendmaken met betrekking tot de krachtlijnen van een voorstel voor het zevende kaderprogramma. Dat zou op de volgende pijlers moeten steunen: de samenwerking consolideren, de Technology Platforms bevorderen, de concurrentie tussen de onderzoeksteams stimuleren, de human resources ontwikkelen, de onderzoeksinfrastructuur uitbouwen en de nationale programma's beter coördineren.

Op Belgisch niveau zal de tekst voorgelegd worden aan de overlegorganen teneinde het Belgische standpunt te bepalen.

Mogelijk beslist de Commissie het budget voor fundamenteel onderzoek op te trekken.

17.03 Muriel Gerken (ECOLO): Mme la ministre conforte mes inquiétudes. Autant je peux partager le souhait de sélectionner les projets, éventuellement selon un critère d'excellence, autant il me semble qu'il ne faut pas travailler via des équipes, des pôles de recherche à mettre en compétition les uns avec les autres quand on a si peu de moyens. La richesse de notre recherche est, peut-être, précisément de favoriser le réseau.

17.03 Muriel Gerken (ECOLO): Ik maak me dus terecht zorgen. Ik begrijp dat men tussen de projecten een selectie wil doorvoeren, maar wanneer men de onderzoekspolen met elkaar laat wedijveren, zal samenwerking dra een loos begrip worden.

Votre réponse contient des éléments intéressants, notamment le fait de favoriser la collaboration et la coordination, mais si on met les gens en concurrence interne je pense que la collaboration deviendra vite un leurre.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

18 Question de Mme Muriel Gerken à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le Conseil de la Concurrence" (n° 2638)

18 Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de Raad voor de Mededinging" (nr. 2638)

18.01 Muriel Gerken (ECOLO): Monsieur le président, ma question concerne le cadre du service de la concurrence. Vous nous aviez annoncé votre intention de passer de 21 à 30 personnes à court terme, puis à 40 à la mi-2004.

18.01 Muriel Gerken (ECOLO): U wil de personeelsformatie van de Dienst voor de Mededinging uitbreiden van 21 naar 30 en later naar 40 personeelsleden. Wat is de stand van zaken, rekening houdend ook met het feit dat de nieuwe Europese antitrustregels op 1 mei in werking treden?

Je voudrais donc connaître l'état de la situation sachant évidemment que le 1er mai, les nouvelles règles européennes antitrust entrent en vigueur.

Par ailleurs, je suis surprise car je constate une mobilisation et des interventions au niveau de plusieurs Etats voisins comme l'Allemagne ou les Pays-Bas à propos de l'examen de dossiers pour abus de position dominante. Je ne citerai pas les exemples que j'ai mentionnés par écrit. Néanmoins, un dossier a retenu plus particulièrement mon attention.

In Duitsland en Nederland werden onlangs een aantal maatregelen genomen, België reageert echter niet. Dat verwondert me. In Nederland werden huiszoekingen gedaan bij Mojo Concerts, dat in handen is van Clear Channel. Ook in België bekleedt Clear Channel een dermate dominante positie dat een onderzoek op zijn plaats zou zijn. Moet ons land geen maatregelen nemen?

En Hollande, des perquisitions ont eu lieu auprès de Mojo-concert. Il s'agit d'un membre du groupe "Clear Channel" qui organise 80% des concerts pop aux Pays-Bas. En Belgique, "Clear Channel" occupe aussi une position tellement dominante que, selon moi, une enquête se justifierait entièrement.

D'après vos réactions par rapport à ce dossier, vous estimiez que de telles mesures n'étaient pas nécessaires.

Au vu de ces éléments nouveaux qui viennent des pays voisins, ne considérez-vous pas qu'il serait en tout cas intéressant de demander au service de la concurrence d'analyser ce dossier de "Clear Channel" et de ses traductions en Belgique?

18.02 Fientje Moerman, ministre: Monsieur le président, j'ai l'honneur de porter à la connaissance de l'honorable membre que mon département n'a été saisi d'aucune plainte ni d'aucune demande

18.02 Minister Fientje Moerman: Mijn departement ontving geen enkele klacht met betrekking tot

concernant "Clear Channel" sur la base de la loi sur la protection de la concurrence économique coordonnée le 1er juillet 1999. Aucune instruction ou investigation n'est donc en cours dans ce secteur.

Personnellement, je ne dispose pas d'éléments concrets sur d'éventuels abus de position dominante de la part de "Clear Channel" pour demander à mon département une instruction en ce sens. La position dominante n'est, en elle-même, en rien condamnable. Néanmoins, le corps des rapporteurs me fait savoir qu'il est au courant de la procédure ouverte par le NNA et qu'un problème similaire pourrait exister en Belgique.

Le corps des rapporteurs n'a pas encore ouvert d'office une enquête à ce sujet. Il n'est pas exclu qu'il le fasse à l'avenir.

De toute façon, seul le conseil de la concurrence est compétent pour prendre une décision constatant un abus de position dominante et infliger des amendes.

En ce qui concerne le montant des amendes infligées par le conseil de la concurrence, qui est une juridiction administrative indépendante, des amendes dépassant 1 million d'euros ont déjà été appliquées. Les décisions du conseil de la concurrence sont d'ailleurs publiées au Moniteur belge et reprennent le montant des amendes infligées.

En ce qui concerne les nouvelles règles européennes, qui entrent en vigueur le 1er mai prochain, mon département a fait le nécessaire en rédigeant un arrêté royal modifiant la loi sur la protection de la concurrence économique coordonnée le 1er juillet 1999 afin d'adapter le droit belge de la concurrence aux nouvelles normes européennes. Cet arrêté sera publié prochainement au Moniteur belge.

Clear Channel en er loopt dan ook geen onderzoek. Ik beschik over geen enkel gegeven dat wijst op misbruik van een dominante positie en op grond waarvan een onderzoek zou moeten worden gevraagd.

Het korps van verslaggevers is op de hoogte van de procedure die in Nederland werd opgestart en van het feit dat zich in België een gelijkaardig probleem zou kunnen voordoen. Het korps opende tot nu toe nog geen ambtshalve onderzoek maar het is niet uitgesloten dat het dat alsnog doet. Hoe dan ook is alleen de Raad voor de Mededinging bevoegd om ter zake een beslissing te nemen.

De Raad voor de Mededinging legde in het verleden al boetes van meer dan een miljoen op. De beslissingen van de Raad worden in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd.

Wat de nieuwe Europese regels die op 1 mei van kracht worden betreft, zal binnenkort een koninklijk besluit tot aanpassing van de Belgische rechtsregels in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt.

18.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, madame la ministre, je suis soulagée de constater que le corps des rapporteurs suit le dossier Clear Chanel hollandais. En effet, dans le cadre de ce dossier, on se trouve peut-être face à une situation où des personnes se sentent menacées dans leur avenir professionnel ou leur liberté d'expression au point de ne pas oser déposer plainte.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

18.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Het is een hele geruststelling dat het korps van verslaggevers dat dossier volgt. De vrees bestaat immers dat de betrokkenen geen klacht durven in te dienen.

19 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de werking van de Kruispuntbank van ondernemingen" (nr. 2656)
19 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le fonctionnement de la Banque-Carrefour des Entreprises" (n° 2656)

19.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik zal mijn vraag samenvatten in één zin. Mijn vraag heeft te maken met de Kruispuntbank die naar behoren werkt, maar nog kampt met verouderde en foutieve gegevens die erin zijn geslopen omdat de bedrijven, toen ze nog naar de rechtbank van

19.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): La Banque-carrefour des entreprises contiendrait encore de nombreuses données erronées. Comment la ministre compte-t-elle

koophandel moesten, dat niet systematisch deden. Op die manier zijn die gegevens in de Kruispuntbank geslopen.

Mevrouw de minister, hoe denkt u dat op te lossen? Is er extra bemanning mogelijk om systematisch die fouten eruit te halen? Denkt u aan een andere oplossing of denkt u dat het probleem zich vanzelf zal oplossen? Op het terrein wordtesignaleerd dat het vervelend werken is met die foutieve en soms verouderde gegevens.

19.02 Minister **Fientje Moerman**: Mijnheer de voorzitter, het is inderdaad juist dat de Kruispuntbank voor Ondernemingen technisch op punt werd gesteld en naar behoren werkt. Dat wil ik benadrukken

Inzake de kwaliteit van de gegevens in de databank moeten er inderdaad nog bepaalde verbeteringen worden aangebracht. Zoals u in uw vraag aangeeft werd de Kruispuntbank voor Ondernemingen opgebouwd op basis van bepaalde registers en gebeurde het soms dat ondernemingen sommige wijzigingen niet doorgaven.

Wel moet worden opgemerkt dat de globale kwaliteit op dit ogenblik reeds veel beter is dan de kwaliteit van de voorheen bestaande afzonderlijke bestanden ooit is geweest. Het is dus juist dat bepaalde gegevens niet volledig zijn. Het is echter niet juist dat "de Kruispuntbank voor Ondernemingen vol foutieve data of verouderde gegevens" zou staan. Het overgrote deel van de data is wel degelijk correct. De remedie voor de kwaliteitsverbetering die u voorstelt – met name de algehele bevraging van de ondernemingen – is de juiste. Deze procedure werd gepland. De kredieten daartoe zijn ingeschreven in de begroting.

Het is echter niet het enige middel dat wordt ingezet. Volgende acties zijn in voorbereiding of aan de gang.

Ten eerste, een vergelijking van de basisgegevens met betrekking tot de rechtspersonen met bestanden van privé-operatoren die zelf gegevens hebben ingevoerd op basis van publicaties in het Belgisch Staatsblad wordt thans opgezet. Dat kan aanleiding geven tot bepaalde correcties.

Daarna zal er een validatiemening gebeuren naar alle in de Kruispuntbank voor Ondernemingen opgenomen ondernemingen, met de mogelijkheid om de gegevens die op hen betrekking hebben te laten corrigeren.

Alvorens deze effectief worden verstuurd moet worden bepaald op welke manier de gevraagde correcties nadien kunnen worden geverifieerd en verwerkt. Voor bepaalde gegevens is er immers een verificatie nodig, bijvoorbeeld inzake de toegang tot het beroep. De beheersdienst van de Kruispuntbank voor Ondernemingen werkt momenteel een voorstel uit dat mij in de komende weken zal worden voorgelegd.

Het probleem is dus gekend en een concrete oplossing is in voorbereiding.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

résoudre ce problème? Fera-t-on appel à du personnel supplémentaire? La ministre pense-t-elle que le problème se résoudra de lui-même?

19.02 **Fientje Moerman**, ministre: La Banque-carrefour des entreprises est techniquement au point et fonctionne correctement. Il est vrai que quelques améliorations doivent encore être apportées. La Banque-carrefour des entreprises a été constituée à partir de différents registres et il est parfois arrivé que les entreprises n'aient pas communiqué certains changements, mais la qualité générale est maintenant bien meilleure que la qualité des anciens fichiers distincts. La solution pour améliorer la qualité consiste effectivement à interroger de manière générale toutes les entreprises. Les crédits nécessaires sont inscrits au budget. Les actions suivantes sont en préparation ou déjà en cours: une comparaison des données de base relatives aux personnes morales avec les fichiers d'opérateurs privés, suivie de l'envoi d'un courrier à toutes les entreprises figurant dans la Banque-carrefour en vue d'une validation des données.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.38 uur.
La réunion publique de commission est levée à 17.38 heures.